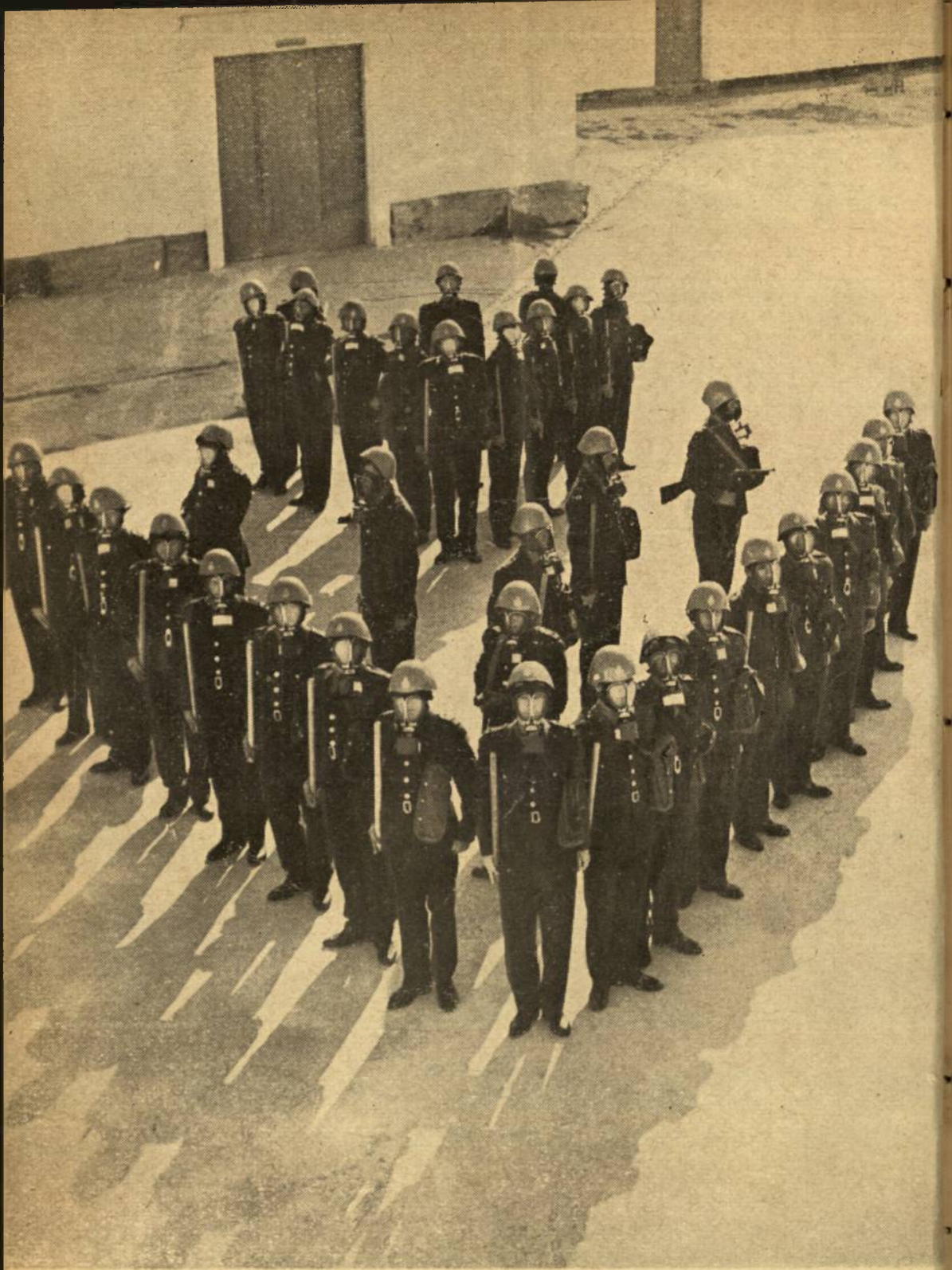
Έτος Ι΄

Τεῦχος 210ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Ἄνδρες τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἐκπαιδευόμενοι εἰς τὰς συγχρόνους μεθόδους ἀντιμετωπίσεως ὀχλοκρατικῶν ἐκδηλώσεων.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΣΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ 12—ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 627-469

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 60.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 30.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 2.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ Ι'. | ΑΘΗΝΑΙ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1962 | ΤΕΥΧΟΣ 210ον

ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ*

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. **ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ**

Ἀπὸ τὰς περιεργοτέρας κοινωνικὰς ἐκδηλώσεις τῶν λαῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἶναι ἀναμφιβόλως καὶ οἱ πολιτικοὶ θεσμοὶ τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν· εἶναι ἀκριβῶς οἱ θεσμοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κατ' ἐξοχὴν συνετέλεσαν, ὥστε τὸ μὲν πολίτευμα τῆς Σπάρτης νὰ καταστῇ τὸ σταθερώτερον παντὸς ἄλλου πολιτεύματος ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἡ δὲ δύναμις τῶν Σπαρτιατῶν νὰ ἀποβῇ φοβερωτάτη καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

Πῶς ἀνεπτύχθησαν οἱ θεσμοὶ οὗτοι, ποία ἦτο ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐξέλιξις αὐτῶν, δὲν εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον. Διότι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς Ἀθήνας, ἔνθα ὑπῆρχον γραπτοὶ νόμοι, ἐν Σπάρτῃ ἐκυριάρχει ὁ ἄγραφος νόμος, τὸ ἔθιμον καὶ ἡ παράδοσις καὶ ὡς πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος καὶ ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς ἐν γένει σχέσεις. Ἐπιστεύετο ἄλλως τε εἰς τὴν Σπάρτην, ὅτι σταθερωτέρα καὶ διαρκεστέρα παραμένει ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐδαιμονία τῆς Πολιτείας, ὅταν συνδυάζεται πρὸς τὰ ἤθη καὶ τὴν ἀγωγὴν τῶν πολιτῶν, καὶ ὅτι ἰσχυρὸς πρὸς τοῦτο δεσμὸς δὲν εἶναι ὁ ἐξαναγκασμός, ἀλλ' ἡ προαίρεσις, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἐκπαίδευσις, ἐπέχουσα παρ' ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν θέσιν νομοθέτου.

Κατὰ τὴν παράδοσιν, χρονολογουμένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἤδη τοῦ Ἡροδότου, ὁ Λυκοῦργος καθιέρωσε τὸ πρῶτον τοὺς πολιτικοὺς καὶ κοινωνικοὺς θεσμοὺς τῆς Σπάρτης, τὸν «Κόσμον» ὅπως ἐκαλεῖτο τότε, καὶ αὐτὸς εἰσήγαγε τὴν «εὐνομίαν». Τὸ δημόσιον δίκαιον τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν βλέπομεν, οὕτω, συνδεόμενον ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Λυκούργου, τοῦ ὁποίου, ὅπως λέγει ὁ βιογράφος του, καὶ ἡ καταγωγὴ καὶ ὁ χρόνος γεννήσεως καὶ τελευτῆς ἀμφισβητοῦνται, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πραγματεία περὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ πολιτεύματος διαφόρους ἔσχεν ἱστορίας. Πάντως, ἐκ τοῦ Πλουτάρχου μανθάνομεν ὅτι ὁ Λυκοῦργος, διαβληθεὶς ἐν Σπάρτῃ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του ὅτι ἐπεδίωκε νὰ βασιλεύσῃ, ἀπεδήμησεν εἰς Κρήτην διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὑπόνοιαν. Ἐκεῖ, συναναστραφεὶς μετὰ τῶν πρώτων καὶ ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν, ἐσπούδασε τὴν ἐπικρατοῦσαν νομοθεσίαν, καὶ ἄλλους μὲν ἐκ τῶν νόμων ἐζήλωσε καὶ παρέλαβε, φρονῶν ὅτι ἠδύνατο νὰ μεταφέρῃ καὶ ἐφαρμόσῃ τούτους εἰς τὴν πατρίδα του, ἄλλους δὲ κατεφρόνησεν. Ἐκ τῆς Κρήτης μετέβη εἰς τὴν Ἀσίαν, ἔνθα παρηκολούθησε τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν τρυφὴν τῶν Ἰώνων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν αὐστηρότητα καὶ τὴν λιτότητα τῶν Κρητῶν, λέγεται δὲ ὅτι ἀκολούθως ἐπεσκέ-

* Ἀναδημοσίευσις ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ΜΗΝΕΣ», τεῦχος Ε'.

φθη τὴν Αἴγυπτον, τὴν Λιβύην καὶ τὴν Ἰβηρίαν, κατά τινας δὲ καὶ τὴν Ἰνδικήν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀποδημίας του, ἡ στάσις καὶ ἡ ἀναρχία ἐλυμαίνοντο τὴν Σπάρτην, τῶν μὲν βασιλέων τεινόντων ἐπὶ τὴν τυραννίδα, τοῦ δὲ πλήθους ἐπὶ τὴν ὀχλοκρατίαν. Συνεπείᾳ τῆς ἀναρχίας ταύτης, οἱ Σπαρτιᾶται ἐπόθουν τὸν Λυκοῦργον, ἀπόντα καὶ πολλάκις προσεκάλεσαν αὐτόν, διότι, οἱ μὲν βασιλεῖς μόνον κατὰ τὸ ὄνομα καὶ τὴν τιμὴν διέφερον τοῦ λαοῦ, ἐν ᾧ, εἰς τὸ πρόσωπον ἐκείνου διέβλεπον «φύσιν ἡγεμονικὴν καὶ δύναμιν ἀνθρώπων ἀγωγόν». Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐπέστρεψεν ὁ Λυκοῦργος εἰς τὴν Σπάρτην μὲ τὴν στερρὰν ἀπόφασιν ν' ἀναδιοργανώσῃ ἐκ θεμελίων τὰ τῆς Πολιτείας, θέλων δὲ νὰ προσδώσῃ μεγαλύτερον κῦρος εἰς τὸ νομοθετικόν του ἔργον, μετέβη εἰς Δελφοὺς καὶ ἐκεῖθεν μετέφερεν εἰς τὴν Σπάρτην τὸν διαβόητον χρησμόν, δι' οὗ ἡ Πυθία ἀπεκάλει αὐτὸν θεοφιλῆ καὶ θεὸν μᾶλλον ἢ ἄνθρωπον. Ἐντεῦθεν καὶ οἱ Σπαρτιᾶται ἐλάτρευον τὸν Λυκοῦργον ὡς Θεόν, καὶ ἐπίστευον ὅτι τὸ νομοθετικὸν του ἔργον ἦτο θείας προελεύσεως. Ἐὰν ὅμως ἡ Πυθία δὲν ἠρκέσθη μόνον εἰς τὸ ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν θεότητα τοῦ Λυκούργου, ἀλλ' ἐπὶ πλέον αὐτὴ ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὸν «Κόσμον», ὅπως τινὲς παρεδέχοντο τότε, ἤ, ἐὰν τοὐναντίον ἡ νομοθεσία τοῦ Λυκούργου ἦτο ἀπομίμησις τῆς νομοθεσίας τῆς Κρήτης, ὅπως ὑπεστήριζον ἄλλοι, εἶναι ἀδιάφορον ἐν προκειμένῳ. Ἀληθὲς πάντως εἶναι, ὅπως ἀναφέρει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὰ «Πολιτικά» του, ὅτι τὸ πολίτευμα τῆς Σπάρτης ἔχει πολλὰ τὰ κοινὰ πρὸς τὰ πολιτεύματα τῆς Κρήτης καὶ τῆς Καρχηδόνος. Ἀληθὲς ἀκόμη εἶναι, ὅτι, πλὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς βασιλείας, ὅλοι οἱ ἄλλοι πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ θεσμοὶ τῆς Σπάρτης θεωροῦνται ὡς ἔργον τοῦ Λυκούργου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὸ πρόσωπον τούτου ἦτο μυθικὸν ἢ πραγματικόν.

Καὶ ἤδη ποῖοι ἦσαν οἱ περίφημοι αὐτοὶ θεσμοί ; Τούτους δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν εἰς δύο κατηγορίας, καθ' ὅσον, οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ δὲ τὴν ὀργανωτικὴν βάσιν τῆς Πολιτείας. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγονται οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸν ἀναδασμὸν τῆς γῆς, εἰς τὰ κοινὰ συσσίτια καὶ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παίδων, εἰς δὲ τὴν δευτέραν οἱ ρυθμίζοντες τὰ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας.

Ἐκ τῶν τολμηροτέρων μεταρρυθμίσεων τοῦ Λυκούργου ὑπῆρξε προφανῶς ὁ ἀναδασμὸς τῆς γῆς. Βλέπων ὁ Λυκοῦργος τὴν μεγάλην οἰκονομικὴν ἀνισότητα ἡ ὁποία ἐπεκράτει μεταξὺ τῶν Σπαρτιατῶν, τῶν πολλῶν ἀπόρων καὶ ἀκτημόνων ὄντων, τοῦ δὲ πλούτου εἰς ὀλιγίστους σωρευθέντος, ἔπεισε τοὺς πάντας νὰ προσφέρουν ὅλα τὰ κτήματά των, ἵνα διανεμηθοῦν ταῦτα ἐξ ὑπαρχῆς εἰς τρόπον, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ζοῦν ὅλοι ἔχοντες ἰσοτίμους καὶ ἰσομεγέθεις τὰς περιουσίας, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ μεταξύ των ἄλλη ἀνισότης ἢ διάκρισις πλὴν ἐκείνης τῆς ἀρετῆς, ἡ ὁποία μόνη ἔδει νὰ ἀμοίβεται. Πρὸς τοῦτο, τὴν μὲν ἄλλην λακωνικὴν γῆν διένειμεν εἰς τοὺς περιοίκους, διαιρέσας αὐτὴν εἰς 30.000 κλήρους, τὴν δ' ἀνήκουσαν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σπάρτης διένειμεν εἰς τοὺς Σπαρτιάτας, διαιρέσας αὐτὴν εἰς 9.000 κλήρους. Κατὰ τὴν τοιαύτην διανομὴν ἐλήφθη φροντίς, ἵνα τὸ εἰσόδημα ἑκάστου κλήρου ἐξαρκῇ εἰς τὸ νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον Σπαρτιάτην ὑγείαν καὶ εὐεξίαν ἄνευ ἄλλης τινὸς χρείας. Λέγεται δέ, ὅτι ἦτο τόσον ἐπιτυχὴς ἡ γενομένη διανομή, ὥστε, ἐπιστρέψας ὁ Λυκοῦργος μετὰ πολὺν χρόνον εἰς τὴν Σπάρτην κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θερισμοῦ καὶ ἰδὼν τοὺς σωροὺς τῶν θερισθέντων στάχεων ἰσοϋψεῖς καὶ ἰσοπαχεῖς, ἐμειδίασε καὶ εἶπε : «Πῶς φαίνεται ἡ Λακωνικὴ ὅτι εἶναι χώρα ἀδελφῶν νεωστὶ νενεμημένων». Παραλλήλως καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἔτι πλέον ἡ οἰκονομικὴ ἀνισότης, κατήργησεν ὁ Λυκοῦργος τὸ χρυσοῦν καὶ τὸ ἀργυροῦν νόμισμα, καθιέρωσε δὲ ὡς τοιοῦτον μόνον τὸν σίδηρον, ἀποδώσας μικρὰν ἀξίαν εἰς πολὺ βάρος αὐτοῦ. Τοιουτοτρόπως κατέστησεν ἀπολύτως δύσχρηστον τὸ νόμισμα καὶ ἐντελῶς ἀδύνατον τὴν ἀποταμίευσίν του, ἀφοῦ διὰ ποσὸν 10 μόνον μνῶν, χιλίων δηλ. περίπου χρυσῶν σημερινῶν δρα-

χμῶν, ἀπητεῖτο καὶ μεγάλη ἀποθήκη ἐν τῇ οἰκίᾳ διὰ τὴν παραφυλακήν του καὶ ζεῦγος ἵππων διὰ τὴν μεταφοράν του.

Τὸν ἴδιον σκοπόν, τὴν κατάργησιν δηλαδὴ τῆς ἀνισότητος μεταξὺ τῶν πολιτῶν, συνδυασμένον καὶ μὲ τὴν παίδευσιν, ἐξυπηρέτει καὶ ἡ ἑτέρα μεταρρύθμισις τοῦ Λυκούργου, ὁ θεσμὸς τῶν κοινῶν συσσιτίων. Κατ' αὐτόν, πάντες οἱ πολῖται, πλούσιοι καὶ πένητες, ὑπεχρεοῦντο νὰ δειπνοῦν ὁμοῦ, ἔχοντες κοινὰ καὶ καθωρισμένα φαγητά, διακρινόμενα διὰ τὴν λιτότητα καὶ εὐτέλειαν, κατάλληλα μόνον διὰ τὴν συντήρησιν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὴν στομαχικὴν ἀπόλαυσιν. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ὁ πλοῦτος καθίστατο σχεδὸν ἄχρηστος, ἀφοῦ ἡ κυριωτέρα ἀνάγκη τοῦ σώματος, ἡ τροφή, ἐξυπηρετεῖτο καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ διὰ τοὺς πλουσίους καὶ διὰ τοὺς πένητας, μνημονεύεται δὲ ὅτι συνεπείᾳ τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς ἐξανέστησαν οἱ εὔποροι κατὰ τοῦ Λυκούργου, τὸν κατεδίωξαν εἰς τὴν ἀγοράν, προλαβὼν δὲ αὐτὸν νέος τις, ὀνόματι Ἄλκανδρος, τὸν ἐκτύπησε διὰ τῆς ῥάβδου του καὶ ἐξώρυξε τὸν ὀφθαλμόν του, ἔκτοτε δὲ λόγῳ τῆς συμφορᾶς αὐτῆς, ἀπέμαθον οἱ Σπαρτιᾶται νὰ φέρουν ῥάβδους κατὰ τὰς δημοσίας συνεδριάσεις. Τὰ κοινὰ συσσίτια συνετηροῦντο ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ἑκάστου Σπαρτιάτου, ὑποχρεουμένου νὰ εἰσφέρῃ, καθ' ἕκαστον μῆνα, ὡρισμένην ποσότητα ἀλεύρου, οἴνου, τυροῦ καὶ σύκων, ἐπῃνεῖτο δὲ ἰδιαιτέρως, μεταξὺ τῶν φαγητῶν, ὁ περιώνυμος μέλας ζωμός. Κατὰ τὰ κοινὰ δεῖπνα, οἱ πολῖται ἐκάθηντο συνήθως ἀνὰ 15, ἐπετρέπετο δὲ ἡ εἰς αὐτὰ παρουσία καὶ τῶν νέων, διὰ τοὺς ὁποίους ὡς σχολεῖον σωφροσύνης ἐχρησίμευον ταῦτα, δεδομένου ὅτι ἐκεῖ ἤκουον λόγους πολιτικούς, ἔβλεπον παιδιὰς ἐλευθερίους καὶ ἐσυνήθιζον εἰς τὴν μετ' εὐλαβείας συζήτησιν καὶ εἰς τὴν μετ' εὐγενείας εἰρωνείαν.

Γενικωτέρας σημασίας μεταρρύθμισις, θεωρουμένη καὶ ὡς τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον τοῦ νομοθέτου ἔργον, ὑπῆρξεν ἡ ἀνατροφὴ τῶν παίδων, ἡ παιδεία. Ὡς βάσιν ταύτης ἔθεσεν ὁ Λυκοῦργος τὴν ὑγείαν καὶ τὴν πειθαρχίαν. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς πρώτης ἐρρύθμισε τὰ τῶν γάμων καὶ γεννήσεων, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς δευτέρας ἀνέθηκε τὴν ἀνατροφὴν τῶν παίδων ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας εἰς αὐτὴν τὴν Πολιτείαν.

Θέλων ὁ Λυκοῦργος, ἵνα αἱ μέλλουσαι μητέρες καθίστανται εὔρωστοι καὶ κατάλληλοι διὰ τὴν γέννησιν ὑγιῶν καὶ ρωμαλέων τέκνων, ἐπέβαλε τὴν γυμναστικὴν εἰς τὰς παρθένους. Καὶ ἐγυμνάζοντο αὗται ἰσαξίως πρὸς τοὺς νέους, εἰς τὸν δρόμον, τὴν πάλην, τὸ ἀκόντιον καὶ τὴν δισκοβολίαν. Ἀποβλέπων δὲ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν γάμων καὶ τὴν αὔξησιν τῶν γεννήσεων, ἐπέβαλεν, εἰς μὲν τὰς παρθένους ν' ἀκολουθοῦν γυμναὶ τὰς πομπὰς καὶ νὰ χορεύουν παρουσίᾳ τῶν νέων, ἵνα οὕτω δημιουργῆται παρ' αὐτοῖς ἡ ἔφεσις πρὸς γάμον, εἰς δὲ τοὺς ἀγάμους ποινὰς ἀγαμίας. Ὡς τοιαῦται ἀναφέρονται ἡ παρεμπόδισις τῶν ἀγάμων νὰ παρευρίσκωνται ὡς θεαταὶ εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας, ὁ ἐξαναγκασμὸς αὐτῶν νὰ περιέρχωνται κατὰ τὸν χειμῶνα γυμνοὶ τὴν ἀγορὰν καὶ ἡ στέρησις τῆς τιμῆς νὰ περιποιῶνται τοὺς γεροντοτέρους. Ἐνυμφεύοντο δὲ οἱ νέοι, δι' ἁρπαγῆς, οὐχὶ μικρὰς καὶ ἀώρους εἰς γάμον, ἀλλ' ἀκμαίας καὶ ὡρίμους παρθένους. Τὴν ἁρπασθεῖσαν παρελάμβανεν ἡ λεγομένη νυμφεύτρια, ἐξύριζε σύρριζα τὴ κεφαλήν της, τὴν ἐνέδυε μὲ φορέματα καὶ ὑποδήματα ἀνδρὸς καὶ ἔστρωνεν εἰς αὐτὴν νὰ κοιμηθῇ μόνη εἰς σκοτεινὸν μέρος καὶ ἐπὶ στίβας καλάμων. Τότε δὲ ὁ νυμφίος, οὔτε μεθύων, οὔτε τρυφῶν, ἀλλὰ νήφων ὡς πάντοτε, εἰσήρχετο, ἔλυε τὴν ζώνην τῆς κόρης, καὶ ἀνεγείρας αὐτὴν τὴν ἔφερεν ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐκεῖ μείνας πλησίον αὐτῆς οὐχὶ πολὺν χρόνον, ἀπήρχετο κοσμίως νὰ κοιμηθῇ, ὡς πρότερον, μετὰ τῶν ἄλλων νέων. Τὸ αὐτὸ ἐγίνετο ἐφεξῆς, ἡ τοιαύτη δὲ συνάντησις μετὰ τῆς γυναικὸς ἦτο ἐξάσκησις τοῦ νέου εἰς ἐγκράτειαν καὶ σωφροσύνην.

Παραλλήλως, κατήργησεν ὁ Λυκοῦργος τὴν ματαίαν, ὅπως ἀπεκάλει, ζηλοτυπίαν καὶ προήγαγε τὴν εὐγονίαν, ἐπιτρέψας νὰ μετέχουν τῆς παιδοποιΐας οἱ ὑγιεῖς καὶ οἱ ἄξιοι. Πρὸς τοῦτο ἐπετρέπετο εἰς ἄνδρα γέροντα, ἔχοντα νέαν γυναῖκα,

ἂν εἶχεν ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην πρὸς νέον τινά, καλὸν καὶ ἀγαθόν, νὰ τὸν προσκαλέσῃ ἵνα συνευρεθῇ μετὰ τῆς γυναικός του, ὅπως ἀφ' ἑτέρου ἐπετρέπετο εἰς χρηστοήθη ἄνδρα, ἂν ἐθαύμαζε σώφρονά τινα καὶ καλλίτεκνον γυναῖκα, ἔγγαμον ἤδη, νὰ πείσῃ τὸν ἄνδρα της, ἵνα παραχωρήσῃ αὐτὴν εἰς αὐτόν, διὰ νὰ γεννηθοῦν ἐξ αὐτῆς παῖδες ὡς εἰς καλλίκαρπον χώραν φυτευθέντες. Τὸ πρᾶγμα, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον σήμερον, δὲν εἶχε καμμίαν ἀντινομίαν ἐν σχέσει πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Πολιτείας, δεδομένου ὅτι τότε καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ὅλον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τοῦ Λυκούργου τὰ παιδιὰ ἐγεννῶντο καὶ ὑπῆρχον μόνον χάριν τῆς Πολιτείας, ἔπρεπε δὲ δι' αὐτὸ νὰ γεννῶνται ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν τυχόντων. Τοὐναντίον, τὴν ἀντινομίαν ἔβλεπεν ὁ Λυκοῦργος εἰς τὰ νομοθετήματα τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ φροντίζουν ὅπως ἐνώνουν τοὺς κύνας καὶ τοὺς ἵππους μετὰ τῶν ἀρίστων τοῦ εἴδους των, ἵνα παράγεται καλὸν γένος, ἀντιθέτως, περιορίζουν καὶ φρουροῦν τὰς γυναῖκας των, ἀπαιτοῦντες ἐξ αὐτῶν μόνον νὰ γεννῶνται τὰ παιδιά, ἔστω καὶ ἂν εἶναι οὗτοι ἄφρονες, παρήλικες, ἢ ἀσθενικοί. Φυσικώτεραι λοιπὸν καὶ πολιτικώτεραι ἐφαίνοντο αἱ ὑπὸ τοῦ Λυκούργου προβλεπόμεναι συναναστροφαί, ἐγίνοντο δὲ μὲ τοιοῦτον μέτρον καὶ ἀπεῖχον τοσοῦτον τῆς ἀκολασίας, ὥστε ποτὲ δὲν ἠκούσθη εἰς τὴν Σπάρτην συζυγικὴ ἀπιστία. Καὶ ἀναφέρεται, ὅτι Σπαρτιάτης τις, Γεράδας ὀνόματι, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ξένου, πῶς τιμωροῦνται οἱ μοιχοὶ εἰς τὴν Σπάρτην, ἀπήντησεν : «Ὦ ξένε, οὐδεὶς εἶναι μοιχὸς παρ' ἡμῖν». «Καὶ ἂν ποτὲ ὑπάρξῃ τις τοιοῦτος ;» ἠρώτησεν ὁ ξένος. «Τότε», ἀπήντησεν ὁ Γεράδας, «πληρώνει ὡς τιμωρίαν ταῦρον μέγαν, ὁ ὁποῖος κύψας ἀπὸ τοῦ Ταϋγέτου πίνει εἰς τὸν Εὐρώταν». «Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ τόσον μέγας ταῦρος ;» ἠρώτησε μετ' ἀπορίας ὁ ξένος. Καὶ ὁ Γεράδας μειδιάσας ἀπήντησεν : «Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ μοιχὸς εἰς τὴν Σπάρτην ;».

Τὰ γεννώμενα παιδιά, εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησίν των, ἐξητάζοντο ὑπὸ ἐπιτροπῆς, καὶ ἂν μὲν εὑρίσκοντο ὑγιᾶ, παρεδίδοντο εἰς τοὺς γονεῖς των, ἵνα ἀναθρέψουν αὐτὰ μέχρι τοῦ ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἂν δὲ ἦσαν ἀσθενικὰ καὶ ἄμορφα, ἐρρίπτοντο εἰς τόπον βαραθρώδη παρὰ τὸν Ταΰγετον, τὰς λεγομένας «ἀποθέτας», ὡς ἄχρηστα διὰ τὴν πολιτείαν. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀνελάμβανε τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νέων αὐτὴ ἡ Πολιτεία, κατατάσσουσα αὐτοὺς κατὰ διμοιρίας καὶ ἐπιβάλλουσα εἰς αὐτοὺς στρατιωτικὴν πειθαρχίαν. Γράμματα ἐμάνθανον οἱ νέοι τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἡ ὅλη δὲ ἀγωγὴ αὐτῶν ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ τοὺς καταστήσῃ πειθαρχικοὺς εἰς τὴν ἐξουσίαν, καρτερικοὺς εἰς τὰς κακουχίας καὶ ἱκανοὺς νὰ νικοῦν εἰς τὰς μάχας. Μὲ τὴν αὔξησιν τῆς ἡλικίας των, ηὔξανε καὶ ἡ ἄσκησις αὐτῶν, ἐπληθύνοντο καὶ αἱ κακουχίαι των, καὶ μόλις μὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καθίσταντο τέλειοι πολῖται. Ἀλλὰ καὶ τότε δὲν ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ διάγουν ὅπως ἤθελον, διότι ἀνῆκον πάντοτε εἰς τὴν πατρίδα. Καὶ ὅταν δὲν εἶχον διαταγὴν νὰ πράξουν ἄλλο τι, ἐπετήρουν καὶ ἐδίδασκον τοὺς νεωτέρους, ἢ ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων. Μετεῖχον δὲ εἰς χοροὺς καὶ πανηγύρεις, εἰς συμπόσια καὶ διασκεδάσεις, εἰς γυμνάσια καὶ κυνήγια, ὁσάκις δὲν εὑρίσκοντο ἐν ἐκστρατείᾳ. Χαρακτηριστικὴ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦτο καὶ ἡ διδασκαλία τῶν νέων νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν λόγον, ἔχοντα τὴν χάριν ἀναμεμιγμένην μετὰ πικρίας, καὶ νὰ ἐκφράζουν πολλὴν ἔννοιαν δι' ὀλίγων λέξεων, ἐξ οὗ καὶ τὸ λακωνικῶς ὁμιλεῖν. Χαρακτηριστικὴ ἐπίσης ἦτο καὶ ἡ ἄσκησις τῶν νέων εἰς τὴν κλοπήν, τιμωρουμένων τούτων οὐχὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς, ἐὰν ἐφωρῶντο κλέπτοντες, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀτέχνως κλέπτειν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνατρεφόμενοι, οἱ νέοι ἀπετέλουν καύχημα διὰ τὴν Πολιτείαν, ἡ ὁποία παρέμεινεν ἀτείχιστος ὡς περικλείουσα τοιούτους ἄνδρας, ἀπετέλουν καύχημα καὶ διὰ τὰς μητέρας, σεμνυνομένας ὅτι αὗται μόναι, ἐξ ὅλων τῶν Ἑλληνίδων, ἔτικτον ἄνδρας.

Αὐταὶ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς αἱ κοινωνικαὶ μεταρρυθμίσεις τοῦ Λυκούργου.

'Απέβλεπον πᾶσαι τοῦτο μὲν εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐξίσωσιν τῶν πολιτῶν, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν παρ' αὐτοῖς τῆς ἰδέας τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος. «Οἶδα γὰρ Λακεδαιμονίους—λέγει ὁ 'Ισοκράτης μέ τινα δόσιν ὑπερβολῆς—διὰ τοῦτο κάλλιστα πολιτευομένους, ὅτι μάλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν· ἐν γὰρ τῇ τῶν ἀρχῶν αἱρέσει καὶ τῷ βίῳ τῷ καθ' ἡμέραν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἴδοιμεν ἂν παρ' αὐτοῖς τὰς ἰσότητας καὶ τὰς ὁμοιότητας μᾶλλον ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἰσχυούσας· οἷς αἱ μὲν ὀλιγαρχίαι πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καλῶς δημοκρατούμενοι χρώμενοι διατελοῦσιν».

Οἱ κυρίως πολιτικοὶ θεσμοί, ἐξαιρέσει τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐφόρων, δὲν παρουσιάζουν τίποτε τὸ καινοφανές, συναντῶνται δὲ καὶ ἐν Σπάρτῃ, ὡς ἀνώτερα ὄργανα τῆς Πολιτείας, οἱ τρεῖς παράγοντες τοῦ πολιτεύματος τῆς ὁμηρικῆς ἐποχῆς, ἡ βασιλεία, ἡ γερουσία καὶ ἡ λαϊκὴ συνέλευσις, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι, ἐδῶ ἡ ἁρμοδιότης των καὶ αἱ μεταξὺ των σχέσεις ἐρρυθμίσθησαν σαφέστερον. Περὶ τῶν τριῶν τούτων πολιτειακῶν ὀργάνων ὁμιλεῖ καὶ ὁ χρησμός, τὸν ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὴν Σπάρτην ἐκ Δελφῶν ὁ Λυκοῦργος, ἡ καλουμένη ῥήτρα, καθ' ἣν ἡ Πυθία ὑπεδείκνυεν εἰς τὸν νομοθέτην νὰ ἱδρύσῃ ἱερὸν εἰς τὸν Δία καὶ τὴν 'Αθηνᾶν, νὰ ἐγκαταστήσῃ φυλὰς καὶ ἀρχάς, νὰ ἱδρύσῃ Γερουσίαν ἐκ 30 ἀνδρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέγοντο καὶ οἱ δύο βασιλεῖς, νὰ συγκροτήσῃ λαϊκὴν συνέλευσιν, συνεδριάζουσαν κατὰ μῆνα μεταξὺ Βαβύκας καὶ Κνακιῶνος, νὰ ὑποβάλλωνται αἱ προτάσεις εἰς αὐτὴν καὶ αὕτη ν' ἀποφασίζῃ ἐπ' ἐκείνων.

'Ο θεσμὸς τῆς βασιλείας παρουσιάζει τοῦτο τὸ χαρακτηριστικὸν εἰς τὴν Σπάρτην, ὅτι, ἀντὶ ἑνός, ὑπῆρχον δύο βασιλεῖς. Πῶς ἐγεννήθη ἡ καινοτομία αὕτη, δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐξηκριβωμένον. Τινὲς ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ διπλῆ βασιλεία ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς πάλης μεταξὺ δύο ἰσχυρῶν φυλῶν πρὸς ἀλλήλας διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς, συνεβιβάσθησαν δὲ αὗται διὰ τοῦ διορισμοῦ ἑνὸς βασιλέως ἐξ ἑκάστης φυλῆς. 'Η γνώμη αὕτη συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἐκδοχήν, ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ἦσαν μῖγμα Δωριέων καὶ 'Αχαιῶν. Ἄλλοι ἀνάγουν τὴν γένεσιν τῆς διπλῆς βασιλείας εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλικοῦ οἴκου γέννησιν δύο κλάδων τοῦ αὐτοῦ γένους. Τέλος, κατ' ἄλλους συνέστη ἡ βασιλεία διπλῆ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι οἱ δύο ὑπέρτατοι καὶ ἰσοδύναμοι ἄρχοντες οὐδέποτε ἤθελον ὁμοφρονήσει, ἵνα διὰ τῆς βίας ἐπιφέρουν τὴν κατάλυσιν τοῦ πολιτεύματος καὶ σφετερισθοῦν δεσποτικὴν ἐξουσίαν, δι' ὃ καὶ κατὰ τὸν 'Αριστοτέλη οἱ Σπαρτιᾶται «σωτηρίαν ἐνόμιζον τῇ πόλει εἶναι τὸ στασιάζειν τοὺς βασιλεῖς».

Οἱ βασιλεῖς ἦσαν ἰσόβιοι, ἡ δ' ἐξουσία των, ἀξιόλογος κατ' ἀρχάς, περιωρίσθη κατὰ πολὺ σὺν τῷ χρόνῳ ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ὅπως δὲ ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, διετέλουν οἱ βασιλεῖς «πειθαρχοῦντες ὥσπερ γονεῦσι τοῖς ἐφόροις». Δεῖγμα τῆς ὑποτακτικότητος τῶν βασιλέων πρὸς τοὺς ἐφόρους ἦτο ὁ ὅρκος, τὸν ὁποῖον ἔδιδον ἀμοιβαίως κατὰ μῆνα τὰ δύο ταῦτα πολιτειακὰ ὄργανα. Οἱ μὲν βασιλεῖς ὡρκίζοντο εἰς τοὺς ἐφόρους «κατὰ τοὺς κειμένους νόμους βασιλεύσειν», οἱ δὲ ἔφοροι ὡρκίζοντο εἰς τοὺς βασιλεῖς «ἐμπεδορκοῦντος τοῦ βασιλέως, ἀστυφέλικτον τὴν βασιλείαν παρέξειν». Τὸ ἀδιάσειστον δηλ. τῆς βασιλείας ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς ὑποσχέσεως τῶν ἐφόρων. 'Η ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐξουσία τῶν βασιλέων, πλὴν προνομίων τινῶν, συνυφασμένων μὲ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, ἐλάχιστα διέφερε τῆς ἐξουσίας τῶν γερουσιαστῶν, ἦσαν ἄλλως τε καὶ οἱ βασιλεῖς, κατὰ τὴν ῥήτραν, μέλη τῆς γερουσίας, ὑπεχρεοῦντο δέ, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ γερουσιασταί, νὰ παρακάθηνται εἰς τὰ κοινὰ συσσίτια. Ἐν καιρῷ ὅμως πολέμου ἦσαν οἱ ὑπέρτατοι καὶ οἱ φυσικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ, μολονότι καὶ ἡ ἐξουσία αὕτη περιεστάλη βραδύτερον οὐσιωδῶς ὑπὸ τῶν ἐφόρων, δύο τῶν ὁποίων παρηκολούθουν, δίκην ἐποπτῶν, τοὺς βασιλεῖς κατὰ τοὺς πολέμους, δικαιούμενοι νὰ τιμωροῦν τοὺς μὴ πειθαρχοῦντας εἰς αὐτοὺς βασιλεῖς. Τὰ ἄλλα προνόμια τῶν βασιλέων ἦσαν μᾶλλον θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος ἢ πολιτικοῦ, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐθεωροῦντο ὡς παραχωρηθέντα εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Τοιαῦτα ἦσαν : τὸ δικαίωμα τῆς τε-

λέσεως τῶν δημοτελῶν θυσιῶν, ἡ πρωτοκαθεδρία εἰς τὰ συσσίτια, ἡ διὰ τῶν Πυθίων ἐπερώτησις τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν οἰκογενειακάς τινὰς διαφοράς. Ἀπήλαυνον ἐξ ἄλλου μεγάλων τιμῶν καὶ πολλῆς εὐλαβείας ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον ἀντεπροσώπευον εἰς ὅλας τὰς πρὸς τὸν θεὸν σχέσεις, ἦσαν ἱερεῖς τοῦ Διὸς τῆς Λακεδαίμονος καὶ προσέφερον τὰς μηνιαίας θυσίας, δι' ὧν οἱ θεοὶ ἐγίνοντο ἵλεοι εἰς τὸν λαὸν τῆς Σπάρτης, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου των ἐκηδεύοντο μετὰ μεγίστης τιμῆς, παρισταμένων κατὰ τὴν κηδείαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐξ ἑκάστης Σπαρτιατικῆς οἰκογενείας καὶ ἀντιπροσώπων ἐξ ὅλης τῆς Λακωνικῆς, οἱ ὁποῖοι συνέρρεον ἐκεῖ, ἵνα καταστήσουν μεγαλοπρεπεστέραν τὴν ἐκφοράν. Αὐτὰ περίπου ἦσαν τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα τῶν βασιλέων εἰς τὴν Σπάρτην, ἂν δὲ ἐξαιρέσῃ τις τὸν βασιλέα Ἀγησίλαον, ὅστις λόγῳ ἴσως τῶν ἐξαιρετικῶν προσωπικῶν ἱκανοτήτων του, εἶχεν ἰδιάζουσαν θέσιν καὶ ἰσχὺν εἰς τὴν Σπάρτην, οἱ λοιποὶ βασιλεῖς ἦσαν ἁπλᾶ θρησκευτικὰ σύμβολα, ἦσαν ὁ κρίκος μιᾶς παραδόσεως, χωρὶς καμμίαν ἰδιαιτέραν πολιτικὴν δύναμιν, εἶχον πολὺ μικροτέραν ἐξουσίαν ἑνὸς σημερινοῦ κοινοβουλευτικοῦ βασιλέως, καὶ ἦσαν ὑπάλληλοι τῆς Πολιτείας καὶ δὴ τῶν ἐφόρων, παρ' ὧν περισσότεροι τοῦ ἑνὸς βασιλεῖς ἐτιμωρήθησαν πειθαρχικῶς.

Ὁ δεύτερος παράγων τοῦ πολιτεύματος, ἡ γερουσία, ἦτο ὁ θεσμὸς εἰς τὸν ὁποῖον κατ' ἐξοχὴν ἀπέβλεψεν ὁ Λυκοῦργος· διότι ἤλπιζεν, ὅτι αὕτη ἤθελε καταστῇ ὁ διαιτητὴς τῶν ἀντιμαχομένων ἐν τῇ πολιτείᾳ τάσεων καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ ἰσορροπήσῃ καὶ τὰς ἀκρότητας τῆς βασιλείας καὶ τὰς ὑπερβολὰς τοῦ πλήθους. Ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν δύο βασιλέων καὶ ἐξ 28 ἑτέρων μελῶν, ἐκλεγομένων διὰ βίου ὑπὸ τοῦ λαοῦ μεταξὺ ἐκείνων ἐκ τῶν πολιτῶν οἱ ὁποῖοι εἶχον συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ εἶχον διαπρέψει πολλαπλῶς ἐν τῇ Πολιτείᾳ, «ἆθλον γὰρ ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς ἀρετῆς ἐστιν», κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη. Ἂν καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν γερουσιαστῶν δὲν ἦτο ἀπολύτως ἄμεμπτος, ἀναφέρεται δέ, ὅτι πολλοί, τιμηθέντες μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ γερουσιαστοῦ, δὲν ἦσαν πάντοτε ἄξιοι τούτου, διότι, ὄχι μόνον λόγῳ τοῦ γήρατος ἦσαν ἐνίοτε ἀνίκανοι νὰ προαγάγουν τὰ κοινά, «ἔστι γὰρ ὥσπερ καὶ σώματος καὶ διανοίας γῆρας», ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἦσαν ἀνεύθυνοι «ἐφαίνοντο καταδωροδοκούμενοι καὶ καταχαριζόμενοι πολλὰ τῶν κοινῶν οἱ κεκοινωνικότες τῆς ἀρχῆς ταύτης». Ἡ ἁρμοδιότης τῶν γερουσιαστῶν ἦτο ἀρχικῶς ἐξαιρετική, ἤσκουν τὴν ἀνωτάτην δικαστικὴν ἐξουσίαν, δικάζοντες τὰς φονικὰς δίκας καὶ τοὺς βασιλεῖς, διῴκουν ἐν γένει τὰ τῆς Πολιτείας καὶ προπαρεσκεύαζον ὅλα τὰ θέματα τὰ ὁποῖα πρὸς ἔγκρισιν εἰσήγοντο εἰς τὴν λαϊκὴν συνέλευσιν, ἐπὶ ὡρισμένων ἀποφάσεων τῆς ὁποίας ἠδύναντο νὰ ἀσκήσουν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀρνησικυρίας. Μὲ τὴ πάροδον ὅμως τοῦ χρόνου περιεστάλη καὶ ἡ ἁρμοδιότης τῶν γερουσιαστῶν ὑπὸ τῶν ἐφόρων, καταστάντων, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, τῶν μόνων ρυθμιστῶν τῶν τῆς Πολιτείας.

Ὁ τρίτος, τέλος, παράγων τοῦ πολιτεύματος, ἡ λαϊκὴ συνέλευσις, ἦτο ὁ δημοκρατικὸς θεσμὸς τῆς Πολιτείας, ἀνάλογον τοῦ ὁποίου συναντῶμεν εἰς ὅλας τὰς ἀρχαίας ἑλληνικὰς Πολιτείας. Ἐκαλεῖτο ἐν Σπάρτῃ ἀπέλλα (ἐκ τοῦ ἀπελλάζω : συναθροίζω), μετεῖχον δὲ ταύτης μόνον οἱ πολῖται Σπαρτιᾶται, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, δὲν εἶχον στερηθῆ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων των, ἐτήρουν τὰς περὶ πειθαρχίας καὶ διαίτης διατάξεις, καὶ εἰσέφερον εἰς τὰ κοινὰ συσσίτια. Ἡ ἀπέλλα συνεκαλεῖτο ἀρχικῶς ὑπὸ τῶν βασιλέων καὶ βραδύτερον ὑπὸ τῶν ἐφόρων, συνεδρίαζε, κατὰ τὴν ῥήτραν, εἰς τὸν μεταξὺ τῆς γεφύρας Βαβύκας καὶ τοῦ ποταμοῦ Κνακιῶνος χῶρον, καὶ συνήρχετο τακτικῶς μὲν ἅπαξ κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἑκάστην πανσέληνον, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἡ δημοσία ἀνάγκη ἐπέβαλε τοῦτο. Τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητά της ἀντικείμενα ἦσαν : ἡ κήρυξις πολέμου, ἡ σύναψις συνθηκῶν εἰρήνης, ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀνάκλησις στρατηγοῦ, ἡ λύσις ἐρίδων περὶ τὴν διαδοχὴν τοῦ θρόνου, ἡ ἀπελευθέρωσις εἱλώτων, ἡ στέρησις πολιτικῶν

δικαιωμάτων καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν γερουσιαστῶν καὶ τῶν ἐφόρων. Ἐφ' ὅλων τῶν ἀντικειμένων τούτων ἀπεφάσιζεν ἡ ἀπέλλα κατόπιν εἰσηγήσεως τῶν γερουσιαστῶν, ἐλευθέρως καὶ συνήθως διὰ βοῆς. Ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὴν εἰσαγομένων προτάσεων δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ κάμνῃ μεταρρυθμίσεις, ἀλλ' ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀποδέχεται ἢ νὰ ἀπορρίπτῃ τὰ προτεινόμενα. Ἐπειδὴ δὲ βραδύτερον παρὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐλάμβανεν ἡ ἀπέλλα ἐναντίας ἀποφάσεις καὶ προέβαινεν εἰς μεταρρυθμίσεις τῶν προτεινομένων, προσετέθη εἰς τὴν ρήτραν διάταξις, καθ' ἣν οἱ γερουσιασταὶ ἠδύναντο εἰς τοιαύτας περιπτώσεις νὰ ἀκυρώνουν τὰ ἀποφασιζόμενα καὶ νὰ διαλύουν τὴν ἀπέλλαν.

Ἐκ τῶν ἄνω ἁρμοδιοτήτων τῆς ἀπέλλας σημαντικωτάτη ἀπέβη σὺν τῷ χρόνῳ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐφόρων, καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῶν θέσεως ἐν τῇ διοικήσει τῆς Πολιτείας. Οἱ ἔφοροι—θεσμὸς συναντώμενος μόνον ἐν Σπάρτῃ καὶ ἐν Κρήτῃ—ἦσαν 5 τὸν ἀριθμὸν καὶ ἐξελέγοντο, δι' ἓν ἔτος, ὑφ' ἁπάντων τῶν πολιτῶν Σπαρτιατῶν. Ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς των «παιδαριώδης ἐστὶ λίαν», κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ὁ ὁποῖος ἐπικρίνει γενικῶς τὸν θεσμὸν τοῦτον: «ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ περὶ τὴν ἐφορείαν ἔχει φαύλως· ἡ γὰρ ἀρχὴ κυρία μὲν τῶν μεγίστων αὐτοῖς ἐστί, γίνονται δ' ἐκ τοῦ δήμου πάντες, ὥστε πολλάκις ἐμπίπτουσιν ἄνθρωποι σφόδρα πένητες εἰς τὸ ἀρχεῖον, οἳ διὰ τὴν ἀπορίαν ὤνιοι ἦσαν... Καὶ διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν εἶναι λίαν μεγάλην καὶ ἰσοτύραννον, δημαγωγεῖν αὐτοὺς ἠναγκάζοντο καὶ οἱ βασιλεῖς». Ἀρχικῶς ἐξετέλουν οἱ ἔφοροι χρέη τοποτηρητῶν καὶ ἀντιπροσώπων τῶν βασιλέων, κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἐκστρατείαις ἀπουσίαν των, βραδύτερον δὲ ἐξελίχθησαν εἰς ἐπιτηρητὰς αὐτῶν, παρηκολούθουν ὡς ἐπόπται τοὺς βασιλεῖς κατὰ τοὺς πολέμους, καὶ ἠδύναντο νὰ ἀνακαλοῦν καὶ νὰ τιμωροῦν αὐτοὺς πειθαρχικῶς· ἀφῄρεσαν ἀπ' αὐτῶν τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως τῆς ἀπέλλας, ἀφῄρεσαν ἀκόμη καὶ τὴν δικαστικήν των ἐξουσίαν, δικάζοντες αὐτοὶ τὰς κυριωτέρας ἰδιωτικὰς δίκας, τὰς λεγομένας «συμβολαίων δίκας», ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς, ἐδίκαζον δὲ οὐχὶ κατὰ γραπτοὺς νόμους, ἀφ' οὗ τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον, ἀλλ' αὐτογνωμόνως. Γενικῶς πᾶσα ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Πολιτείας ἐρρυθμίζετο ὑπὸ τῶν ἐφόρων, οἱ ὁποῖοι, καίτοι τὴν ὑψίστην ἐξουσίαν μετῄρχοντο, δὲν ἦσαν ὑπεύθυνοι οὔτε εἰς τοὺς βασιλεῖς, οὔτε εἰς τὴν γερουσίαν, οὔτε καὶ εἰς τὴν ἀπέλλαν, ἡ ὁποία τοὺς ἐξέλεγε καὶ μόνον εἰς τοὺς διαδόχους των ἐλογοδότουν. Αὐτοὶ μόνοι ἀπηλλάσσοντο τῆς αὐστηρᾶς διαίτης, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ οἱ βασιλεῖς ὑπεβάλλοντο, δεῖγμα καὶ αὐτὸ τῆς ὑπεροχῆς των. Ἐνὶ λόγῳ, εἶχον καταστῇ ἡ μεγίστη καὶ ἡ μᾶλλον ἐπίφοβος δύναμις τῆς Σπάρτης. Συχνὰ ἐνεκαινίαζον τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων των μὲ ἀθρόας σφαγὰς τῶν εἱλώτων, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τοῦ πλήθους των καὶ τῆς δουλικῆς των καταστάσεως ἀπετέλουν τὸν διαρκῆ κίνδυνον τῆς Σπάρτης. Ὁ Θουκυδίδης διηγεῖται, ὅτι κατὰ τὸ 8ον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπειδὴ οἱ εἵλωτες γενναιότατα ὑπὲρ τῆς Σπάρτης ἐπολέμησαν, οἱ ἔφοροι, φοβηθέντες ἐπανάστασιν αὐτῶν, μετεκάλεσαν εἰς τὴν πόλιν πάντας τοὺς ἀριστεύσαντας, ἵνα ἀπονείμουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐλευθερίαν των. Καὶ πράγματι ἦλθον δισχίλιοι περίπου εἵλωτες εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ ἐστεφανώθησαν, καὶ ἐτιμήθησαν, καὶ περιῆλθον ἐν πομπῇ τὰ ἱερὰ ὡς ἀπελευθερωθέντες, ἀλλ' εὐθὺς μετ' αὐτὸ μυστηριωδῶς ὅλοι ἐξηφανίσθησαν καὶ «οὐδεὶς ᾔσθετο ποίῳ τρόπῳ ἕκαστος διεφθάρη». Τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἔφοροι ἦσαν ἀνεύθυνοι καὶ ἐξελέγοντο ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσέδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξαιρετικὴν δύναμιν, δύναμιν ἡ ὁποία ὄχι μόνον παρεβάλλετο πρὸς τὴν τῶν ρωμαίων δημάρχων, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ὑπερέβαλλεν αὐτήν, δύναμιν διὰ τὴν ὁποίαν ὄχι μόνον δὲν διεμαρτυρήθησαν ποτὲ οἱ Σπαρτιᾶται, ἀλλ' ἦσαν καὶ ὑπερήφανοι δι' αὐτήν, «ἡσυχάζει γὰρ ὁ δῆμος διὰ τὸ μετέχειν τῆς μεγίστης ἀρχῆς».

Τοιαύτη εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Πολιτείας. Ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης ἐφρόντισε νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλας τὰς κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις καὶ νὰ φέρῃ συμβιβασμὸν μεταξὺ τῶν διαφόρων πολιτικῶν ἀντιθέσεων· καὶ διετήρησε τὴν βασιλείαν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν πολιτῶν,

καὶ ἵδρυσε τὴν γερουσίαν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀρίστων, καὶ ἐγκατέστησε τὴν λαϊκὴν συνέλευσιν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ λαοῦ: «οἱ μὲν οὖν βασιλεῖς διὰ τὴν αὐτῶν τιμὴν οὕτως ἔχουσιν· οἱ δὲ καλοὶ κ' ἀγαθοὶ διὰ τὴν γερουσίαν, ὁ δὲ δῆμος διὰ τὴν ἐφορείαν, καθίσταται γὰρ ἐξ ἁπάντων». Ἀλλ' ὁ συμβιβασμὸς οὗτος ἦτο μᾶλλον φαινομενικὸς παρὰ πραγματικός, τὸ δὲ πολίτευμα ἦτο κατὰ πάντα ὀλιγαρχικόν. Ὀλιγαρχικὸν ὄχι μόνον ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μὴ Σπαρτιάτας—περιοίκους καὶ εἵλωτας—μὴ δυναμένους ὁπωσδήποτε νὰ ἀναλαμβάνουν δημόσια ἀξιώματα, ἀλλ' ἐν σχέσει καὶ πρὸς ἐκείνους ἐκ τῶν Σπαρτιατῶν οἱ ὁποῖοι, δι' οἱονδήποτε λόγον, δὲν ἐτήρουν τὰ νόμιμα ὡς πρὸς τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν δίαιταν, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ συντελοῦν εἰς τὰ κοινὰ συσσίτια. Ὁ θεσμὸς ἰδίᾳ τῶν συσσιτίων, τὸν ὁποῖον ὁ νομοθέτης ἠθέλησε κατ' ἐξοχὴν δημοκρατικόν, μετεβλήθη σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ἀριστοκρατικόν. Ἐξ ἄλλου, τὴν ὅλην κυβέρνησιν τῆς Πολιτείας εἶχε πράγματι ἡ τάξις ἐκείνη ἐκ τῶν πολιτῶν, ἡ ὁποία, διὰ τῆς δημαγωγικῆς της τέχνης, κατώρθωνε νὰ ἐκλέγῃ πάντοτε εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐφόρου ἀνθρώπους τῆς ἐμπιστοσύνης της.

Ὀλιγαρχίαι ὑπῆρξαν καὶ ἄλλαι ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν συνοχὴν τῆς σπαρτιατικῆς ὀλιγαρχίας οὐδεμία πόλις τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε ἐγνώρισεν. Ἐδῶ μόνον δὲν συναντῶμεν τὰς στάσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι πολλάκις διέσεισαν τὴν Πολιτείαν τῶν Ἀθηναίων. Ἐδῶ, τοὐναντίον, συναντῶμεν τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τοῦ νόμου καὶ τὴν τυφλὴν πρὸς αὐτὸν ὑπακοὴν τῶν πολιτῶν. Ὠφείλετο τοῦτο εἰς τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος, ἢ εἰς τοὺς πολίτας; Ἴσως καὶ εἰς τὰ δύο, ἀλλὰ πάντως ὀλιγώτερον εἰς τὸ πολίτευμα διότι πλὴν τῆς ἑνότητος τῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐπετυγχάνετο διὰ τῆς παντοδυναμίας τῶν ἐφόρων, ἡ ὅλη ὀργάνωσις τῆς Πολιτείας ἦτο πλημμελὴς καὶ ἡ βασιλεία τύποις ὑφίστατο· καὶ ἡ γερουσία ἐξ ἀνικάνων ἀνδρῶν συνεκροτεῖτο, καὶ τὰ τῶν ἐφόρων φαύλως εἶχον, καὶ ἡ λαϊκὴ συνέλευσις διὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν συσσιτίων πρωΐμως ἠχρηστεύθη. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι τὸ παράδοξον, ὅτι μία Πολιτεία μὲ τόσον ἀτελῆ ὄργανα κατώρθωσεν ἐπὶ 4 αἰῶνας ὄχι μόνον νὰ ὀρθοποδήσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ εὑρεθῇ εἰς μίαν ἐποχὴν ἐπὶ κεφαλῆς ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Δι' ὅ, νομίζω ὅτι τὸ μυστικὸν τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς δυνάμεως τῆς Σπάρτης πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ μᾶλλον εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν πολιτῶν, μᾶλλον εἰς τὸν Σπαρτιάτην. Ἐκ τῆς μελέτης τῆς Πολιτείας τῆς Σπάρτης μανθάνομεν ποίαν δύναμιν προσδίδει εἰς τὸ Κράτος τὸ αἴσθημα τοῦ καθήκοντος, τὸ αἴσθημα τοῦ σεβασμοῦ καὶ ἡ ὑποταγὴ τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς νόμους. Καὶ τὰς ἰδιότητας ταύτας κατεῖχεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὁ πολίτης Σπαρτιάτης, ὁ Σπαρτιάτης ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἀνῆκεν εἰς ἑαυτόν, οὐδὲ εἰς τοὺς γονεῖς του, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Πολιτείαν. Ἐκείνη ἀπεφάσιζεν, ἐὰν ἔπρεπε νὰ ζῇ, ἢ, ὡς ἄχρηστος εἰς τὴν Πολιτείαν, νὰ ριφθῇ εἰς τὰς «ἀποθέτας», ἡ ἰδία πάρελάμβανεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ ἐπεμελεῖτο καὶ περὶ τῆς τροφῆς του καὶ περὶ τῆς μορφώσεώς του. Ἀπὸ ἡλικίας 7 ἐτῶν ὁ Σπαρτιάτης ὑπέκειτο εἰς ἀκατάπαυστον ἐκπαίδευσιν, ἡ ὁποία ἐχάραττε διαρκῶς εἰς τὸ μυαλό του τὸ καθῆκον πρὸς τὴν πατρίδα, τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους. Ἀργὰ πολὺ καὶ μετὰ κόπου ἀνήρχετο τὰς στρατιωτικὰς βαθμίδας μέχρις ὅτου ἀνδρωθῇ. Τότε ἐθεώρει ἑαυτὸν ἀνώτερον ὄχι μόνον ἀπέναντι τῶν περιοίκων καὶ εἱλώτων, ἀλλ' ἀπέναντι καὶ παντὸς μὴ Σπαρτιάτου. Συνῃσθάνετο τότε τὴν ἀνωτερότητα μὲ τὴν ὁποίαν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεπαιδεύθη. Γλυκεῖα δι' αὐτὸν ἀσχολία ἦτο ἡ γυμναστική, ἀλλ' ἔτι γλυκύτερος ὁ πόλεμος. Ὅταν ὁ Σπαρτιάτης ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ πολέμου εἰς τὴν Σπάρτην, ὅλοι ἠγείροντο τῶν θέσεών των διὰ νὰ διέλθῃ ὁ ἀγωνιστής, διότι ὁ Σπαρτιάτης ἐπέστρεφε πάντοτε τροπαιοῦχος, πάντοτε νικητής, ἐὰν δὲν ἀπέθνησκεν, ἡρωϊκῶς μαχόμενος εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Καὶ ἦτο τοῦτο ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὑψίστου προορισμοῦ του. Δι' αὐτὸ ἐγεννᾶτο, δι' αὐτὸ ἀνετρέφετο, δι' αὐτὸ ἔζη, διὰ τὸ ὑπὲρ πατρίδος πολεμεῖν καὶ τὸ ὑπὲρ πατρίδος θνήσκειν.

Μὲ τοιούτους ἄνδρας κατώρθωσεν ἡ Σπάρτη νὰ διεξαγάγῃ ἀλλεπαλλήλους πο-

λέμους καὶ νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ μακρὸν τὴν παντοδυναμίαν της, διότι διαρκῶς ἠλαττοῦτο ἡ μάχιμος δύναμίς της, ἠλαττοῦτο δὲ ὄχι ποιοτικῶς, ἀλλὰ ποσοτικῶς. Οἱ Σπαρτιᾶται, εὐάριθμοι κατ' ἀρχὴν ὄντες, ἐγίνοντο εὐαριθμώτεροι διὰ τῶν ἀδιαλείπτων πολέμων, δὲν ἐπετρέπετο δὲ ἡ εἰσδοχὴ νέων πολιτῶν, ὅπως συνέβαινεν ἐν Ἀθήναις, διότι, κατὰ θεμελιώδη τοῦ πολιτεύματος διάταξιν, Σπαρτιᾶται ἦσαν μόνον οἱ ἀπόγονοι τῶν πρώτων τῆς πόλεως ἱδρυτῶν. «Τοιγαροῦν ἐσῴζοντο μὲν πολεμοῦντες—λέγει ὁ Ἀριστοτέλης—ἀπώλλοντο δὲ ἄρξαντες, διὰ τὸ μὴ ἐπίστασθαι σχολάζειν, μηδὲ ἠσκηκέναι μηδεμίαν ἄσκησιν ἑτέραν κυριωτέραν τῆς πολεμικῆς». Ἐγνώριζον ἀληθῶς, οἱ Σπαρτιᾶται νὰ ἐπιβάλλουν τὴν δύναμίν των, ἀλλὰ δὲν εἶχον καὶ τὴν πολιτικὴν σύνεσιν νὰ τὴν διατηροῦν. Δὲν ἐσκέφθησαν νὰ μεταρρυθμίσουν τὸ πολίτευμά των καὶ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν αὔξησιν τῶν πολιτῶν, ὅπως συχνὰ ἔπραττον οἱ Ἀθηναῖοι. Δι' ὅ, μετὰ τοὺς ἀτελευτήτους πολέμους, ἐν Σπάρτῃ ἔμεινε τὸ πολίτευμα ἄνευ πολιτῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς Ἀθήνας, ἔνθα οἱ πολῖται εἶχον μείνει ἄνευ πολιτεύματος, κατὰ τὴν ὡραίαν κρίσιν τοῦ Παπαρρηγοπούλου.

Ἀποβλέπων ἐξ ἄλλου ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς δυνάμεως τῆς Πολιτείας, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καὶ ἄλλην ἰδιότητα, πλὴν τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου, τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀτόμου· καὶ δι' αὐτὸ ἠγνόησε παντελῶς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Ἠρνήθη εἰς τὸ ἄτομον τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκήσῃ οἱανδήποτε πρωτοβουλίαν, ἠρνήθη τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδιοφυΐας του, καὶ μετέβαλεν αὐτὸ εἰς μηχανικὸν μέσον πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Κράτους. Καὶ ἐξυψώθη μὲν ἐκ τούτου τὰ μέγιστα ἡ δύναμις τῆς Πολιτείας, ἐλάχιστα ὅμως προήχθησαν καὶ οἱ ἄλλοι σκοποὶ τῆς κοινωνίας.

Ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτό, τὸ παράδειγμα τῆς Σπάρτης δὲν παύει νὰ εἶναι χρήσιμον καὶ θὰ παραμένῃ πάντοτε διδακτικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἐὰν δὲν προήγαγεν ἡ Σπάρτη τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὅπως αἱ Ἀθῆναι, ἐὰν δὲν ἀνέδειξεν ἕνα Σωκράτη ἢ ἕνα Πλάτωνα, ἕνα Αἰσχύλον ἢ ἕνα Σοφοκλῆ, ἕνα Εὐριπίδη, ἢ ἕνα Ἀριστοφάνη, ἀνέδειξεν ὅμως μίαν Σπαρτιάτισσαν, προπέμπουσαν τὸν υἱόν της εἰς τὸν πόλεμον μὲ τὴν εὐχήν : «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς», ἀνέδειξε πολίτας γνωρίζοντας νὰ πείθωνται εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος καὶ νὰ θνήσκουν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ ἱστορία τῆς Σπάρτης θὰ ἀναφέρῃ πάντοτε ὑπερηφάνως τὸ ὑπέροχον ἐπίγραμμα τῶν 300 τοῦ Λεωνίδου ἐν ταῖς Θερμοπύλαις : «ὦ ξεῖν' ἀγγέλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε κείμεθα τῆς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι».

ΧΡ. ΣΓΟΥΡΙΤΣΑΣ

Τὰ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», μὲ τὴν πλουσίαν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν ὕλην των, κατέστησαν ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος τῶν ἀστυνομικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρόοδον αὐτῶν.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ (ΗΓΕΣΙΑΣ) ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΤΩΝ*

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

2. Θεμελιώδεις ἀρχὲς ἡγεσίας στὴν Ἀστυνομία καὶ τεχνικὴ ἐφαρμογῆς τούτων.

***

2. Θεμελιώδεις ἀρχὲς ἡγεσίας στὴν Ἀστυνομία καὶ τεχνικὴ ἐφαρμογῆς τούτων.

Δευτέρα ἀρχὴ τῆς ἡγεσίας εἶναι: Ἡ γνῶσις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Ἀστυνομίας εἶναι ὄχι μόνον ἡ τήρησις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας στὴ χώρα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀνδρῶν στὸ νὰ καθίστανται ἱκανοὶ νὰ ἐκπληρώνουν τὴν ἀποστολή τους αὐτή.

Γιὰ νὰ κατανοήσῃ τὴν ἀποστολή του αὐτὴ ὁ ἀξιωματικὸς τῆς Ἀστυνομίας πρέπει νὰ ἔχῃ εὐρύτατο πεδίον ἐπαγγελματικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων.

Μία πλήρης γνῶσις γιὰ ὅλους τοὺς τομεῖς δράσεως τῆς Ἀστυνομίας, ἀποκτᾶται μὲ τὴν ἐκπαίδευσι στὶς Ἀστυνομικὲς Σχολές, μὲ τὴν ἀτομικὴ προσπάθεια, μὲ τὴ μελέτη τῶν πράξεων καὶ μεθόδων ἄλλων ἱκανῶν ἀξιωματικῶν (ἡγητόρων) καὶ μὲ τὴν κατάλληλη ἐφαρμογὴ τῶν γνώσεων κατὰ τὴν ἐνάσκησι παρομοίας φύσεως ὑπηρεσίας στὰ διάφορα Τμήματα τῆς Ἀστυνομίας. Μιὰ παράλληλος καὶ τελεία γνῶσις τῶν ζητημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία καὶ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων ποὺ προκύπτουν κάθε μέρα, ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἀνάπτυξι τῆς πείρας ποὺ εἶναι ἀναγκαία στὴν διοίκησι, ἤτοι στὴν ὀργάνωσι, στὴν διεύθυνσι καὶ στὴν ἀποτελεσματικὴ ἐποπτεία καὶ τὸν ἔλεγχο τῶν ὑφισταμένων του.

Ἡ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις δὲν θὰ ὑποβοηθήσῃ τὸν ἡγήτορα—ἀξιωματικὸ στὴν πλήρη κατανόησι τοῦ ἔργου του, ἂν δὲν συμβαδίζῃ πρὸς μία ἐγκυκλοπαιδικὴ ἢ γενικὴ μόρφωσι. Πρέπει νὰ ἔχῃ ἀποκτήσει βαθειὰ γνῶσι τῶν χαρακτηριστικῶν, τῶν συνηθειῶν τῆς ζωῆς, τῆς ψυχολογίας καὶ ἰδεολογίας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν Ἐθνῶν, καθὼς καὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κοινωνία γιὰ νὰ διαπαιδαγωγήσῃ πιὸ τέλεια τοὺς ἄνδρες του.

Ἡ ἔλλειψις μορφώσεως, ἰδίως ἐπαγγελματικῆς, εἶναι ὀλεθρία. Κάνει τὸν ἀξιωματικὸ ἀναποφάσιστο καὶ περίφοβο καὶ τὸν ἀποστερεῖ γρήγορα τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ὑφισταμένων του καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀνωτέρων του. Ὁ ἡγήτωρ—ἀξιωματικὸς ποὺ εἶναι κατηρτισμένος τέλεια στὸ ἐπάγγελμά του προσέχει ἐπίσης ὥστε νὰ μὴν ἐκθέτῃ χωρὶς λόγο σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ τῶν ὑφισταμένων του καὶ νὰ μὴν τοὺς καταπονῇ ὁπότε ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ὅλοι θὰ τὸν ἀκολουθήσουν παντοῦ καὶ πάντοτε γιατὶ εἶναι βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ ζητηθῇ ποτὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἀνωφελὴς θυσία.

Γενικὰ πρέπει ὁ ἀξιωματικὸς—ἡγήτωρ νὰ γνωρίζῃ καλὰ ὄχι μόνο τὶς τεχνικὲς ἀπόψεις τῆς λειτουργίας τῆς ὑπηρεσίας του καὶ τοὺς τρόπους ἐνεργείας καθὼς καὶ τὰ ζητήματα διοικήσεως τοῦ προσωπικοῦ κλπ., ἀλλὰ ὀφείλει νὰ εἶναι πάντοτε ἱκανὸς

---

* Ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον, σελ. 96 τεῦχος 209, τῆς μελέτης ταύτης παρελείφθη ὁ ὁρισμὸς τῆς Διοικήσεως, ὁ ὁποῖος ἔχει οὕτω: «Διοίκησις εἶναι ἡ ἐξουσία, τὴν ὁποία ἀσκεῖ ἕνα μέλος της ἱεραρχίας τῆς Ἀστυνομίας τόσον ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν πολιτῶν, σύμφωνα μὲ τοὺς κειμένους νόμους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν εὐθυνῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων ποὺ ἀπορρέουν ἐκ τοῦ βαθμοῦ του».

γιὰ κάθε ἔκτακτο ἐπιχείρησι. Ὀφείλει τέλος νὰ γνωρίζῃ πολὺ καλὰ τὰ καθήκοντά του, τὶς εὐθῦνες καὶ τὰ προβλήματα τῶν ὑφισταμένων του ἀστυφυλάκων καὶ βαθμοφόρων ποὺ θὰ τὸν βοηθήσουν στὴν ἐκπλήρωσι τῆς ἀποστολῆς του, εἴτε σὲ ὁμαλή, εἴτε σὲ ἀνώμαλο περίστασι.

Ἡ τεχνικὴ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς δευτέρας αὐτῆς ἀρχῆς τῆς ἡγεσίας, ἤτοι τῆς γνώσεως τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς ἀπαιτεῖ τὰ ἀκόλουθα :

α) Νὰ ἐπιζητοῦμε τὸν πλουτισμὸ τῶν γνώσεών μας μὲ μιὰ λεπτομερῆ καὶ πλήρη ἐκπαίδευσι στὶς Ἀστυνομικὲς Σχολὲς καὶ μὲ τὴν ἀτομικὴ μελέτη καὶ ἔρευνα σὲ διάφορα ἀστυνομικῆς φύσεως θέματα.

β) Νὰ ἐπιδιώκουμε σχέσεις μὲ ἱκανοὺς συναδέλφους, νὰ παρατηροῦμε καὶ νὰ μελετοῦμε τὶς πράξεις των καθὼς καὶ τὸν τρόπο ἐφαρμογῆς τῶν μεθόδων ἐλέγχου τῶν ὑφισταμένων των.

γ) Νὰ ἐπιζητοῦμε τὴν κατάλληλο εὐκαιρία γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν γνώσεών μας κατὰ τὴν ἐνάσκησι τῆς διοικήσεως γιατὶ ἡ πραγματικὴ ἡγεσία ἀποκτᾶται κυρίως μὲ τὴν πεῖρα.

δ) Νὰ τηρούμεθα ἐνήμεροι πάντοτε τῶν τελευταίων ἐξελίξεων τῆς ἀστυνομικῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀστυνομίας καθὼς καὶ τῶν νέων μεθόδων ἐνεργείας καὶ δράσεως.

ε) Νὰ ἀποκτᾶμε πάντοτε γνώσεις γιὰ τὴν κοινωνικὴ ζωὴ καὶ τὴν ψυχολογία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἰδιοσυγκρασία καὶ τὴν ἰδεολογικὴ ἐξέλιξι ἄλλων Ἐθνῶν.

Τρίτη ἀρχὴ ἡγεσίας εἶναι: Ἡ γνῶσις τῶν ὑφισταμένων καὶ ἡ μέριμνα γιὰ τὶς ἀνάγκες των.

Γιὰ νὰ ἔχῃ ὁ ἡγήτωρ σαφῆ γνῶσι πῶς ἐνεργοῦν οἱ ὑφιστάμενοί του, πρέπει νὰ τοὺς ἐπιβλέπῃ συνεχῶς καὶ νὰ συμμερίζεται τὶς προσπάθειες καὶ τοὺς κόπους ποὺ καταβάλλουν, νὰ γνωρίζῃ τὶς στενοχώριες τους, καθὼς καὶ τὶ τοὺς ἀπασχολεῖ ἢ τὶ σκέπτονται, ὁπότε θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τοὺς χρησιμοποιήσῃ καὶ νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ κατὰ τρόπο ἀποτελεσματικώτερο.

Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ στηρίζεται στὴν ἀμοιβαία ἐκτίμησι, στὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἀφοσίωσι τοῦ ἡγήτορος—ἀξιωματικοῦ μὲ τοὺς ἄνδρας του καὶ σκοπὸ ἔχει τὴ διατήρηση τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῦ. Ὅσο δὲ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀνάπτυξις τῶν ἀνδρῶν εὑρίσκεται σὲ κατώτερη στάθμη, τόσον πλέον ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. Ἡ οἰκειότης λοιπὸν αὐτὴ τοῦ ἡγήτορος—ἀξιωματικοῦ, ποὺ περιορίζεται σὲ λογικὰ ὅρια καὶ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὶς ὑπηρεσιακὲς σχέσεις δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνο γιὰ τὴν πειθαρχία, ἐφ' ὅσον ὁ κατώτερος προσβλέπει πρὸς κάθε ἀνώτερό του κατὰ βαθμό, μὲ σεβασμὸ καὶ ὑπακοή.

Βέβαια κατὰ τὴν προσπάθεια τοῦ ἡγήτορος—βαθμοφόρου—, νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἄνδρες του καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀναπτυχθῇ μεγάλη οἰκειότης ἰδίως μεταξὺ ἀστυφυλάκων καὶ κατωτέρων βαθμοφόρων. Γι' αὐτὸ ἡ διοίκησις πρέπει νὰ φροντίζῃ ὥστε τόσον οἱ ἀξιωματικοί του ὅσον καὶ οἱ ὑπαξιωματικοί του νὰ μορφώνωνται κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ ἔχουν συναίσθησι τῆς θέσεώς των ὡς βαθμοφόρων.

Ἔτσι πρέπει οἱ βαθμοφόροι νὰ τρῶνε ἰδιαιτέρως καὶ νὰ κοιμῶνται σὲ χωριστοὺς θαλάμους γιὰ ν' ἀποκτοῦν τὸ συναίσθημα τῆς ὑπεροχῆς μὲ τὴν ἀποφυγὴ ἀναμίξεως.

Ἐκτὸς αὐτῶν, ὁ ἡγήτωρ-ἀξιωματικός, ὀφείλει νὰ φροντίζῃ ὥστε οἱ ἄνδρες του νὰ διάγουν ἀνέτως ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἤτοι διοικητικῆς μερίμνης, ὑγιεινῆς, ψυχαγωγίας κλπ. ἐφ' ὅσον φυσικὰ οἱ περιστάσεις καὶ οἱ συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν, γιατὶ ἔτσι κερδίζει τὴν ἐμπιστοσύνη τους, τὴν ἐκτίμησί τους καὶ τὴν πιστὴ συνεργασία τους.

Ἀλλὰ ὁ δεσμὸς ποὺ συνδέει τὰ μέλη μιᾶς ἀστυνομικῆς οἰκογενείας μεταξὺ των

δὲν εἶναι μόνον ὁ δεσμὸς τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ὑποταγῆς. Ἡ ὑποταγὴ αὐτὴ πρέπει νὰ συνδέεται μὲ τὴν ἀφοσίωσι, τὴν δὲ ἀφοσίωσι τὴν ἀναπτύσσει πρὸ παντὸς ἄλλου τὸ ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀνωτέρου πρὸς τὸν κατώτερόν του, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναι ἔντονο, συνεχὲς καὶ εἰλικρινές. Ὁ κατώτερος δὲν πρέπει νὰ προσβλέπῃ πρὸς τὸν ἀνώτερόν του ὡς τὸν αὐστηρὸν τηρητὴν τῶν κανονισμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς προστάτην γιὰ ὅ,τι τὸν ἀπασχολεῖ καὶ τὸν βασανίζει.

Ἂν λ.χ. ὁ κατώτερος ζητήσῃ κάτι ποὺ εἶναι δίκαιον καὶ δὲν πρόκειται νὰ φέρῃ πρόσκομμα καὶ ἡ αἴτησις ἀπορριφθῇ, αὐτὸ δὲν ἐξυπηρετεῖ κανένα συμφέρον, ἀπεναντίας βλάπτει σοβαρά. Ὁ ἡγήτωρ–ἀξιωματικός, πρέπει νὰ διευκολύνῃ τοὺς ὑφισταμένους του σὲ κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ τὶς σκέψεις των, στὸ μέτρον βέβαια τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ πρέποντος, νὰ φροντίζῃ δὲ μόνος του γιὰ τὴν συνεχῆ βελτίωσι τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς των, γιατὶ τότε μόνον αὐτοὶ τὸν ἀτενίζουν μὲ ἀπόλυτο ἐμπιστοσύνη.

Ὁ διοικητὴς καὶ οἱ ἀξιωματικοί του πρέπει νὰ γνωρίζουν ὄχι μόνον τὰ ὀνόματα καὶ τὶς ἰδιαίτερες πατρίδες τῶν κατωτέρων ἀστυνομικῶν, ἀλλὰ καὶ τὶς οἰκογενειακὲς συνθῆκες τοῦ καθενός. Πολλὲς φορὲς ἀρκοῦν δύο λέξεις τοῦ ἀξιωματικοῦ πρὸς τὸν κατώτερό του γιὰ κάποιο δικό του ζήτημα γιὰ ν' ἀναπτύξουν τὴν εὐγνωμοσύνη του.

Ὁ διοικητὴς πρέπει νὰ εἶναι γιὰ τοὺς ὑφισταμένους του συγχρόνως πατέρας καὶ μητέρα, γιατὶ θὰ φροντίζῃ γιὰ τὴν τροφή τους, τὸ στρατωνισμό τους, τὴν ὑγεία τους καὶ τὴν εὐζωΐα τους γενικῶς.

Ἀξία προσοχῆς ὅμως εἶναι καὶ ἡ ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἐπίβλεψις τῶν κατωτέρων ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, γιατὶ δὲν πρέπει αὐτοὶ νὰ ἐνεργοῦν πράξεις ποὺ ἀπάδουν πρὸς τὴ θέσι τους, καὶ δὲν πρέπει νὰ συναναστρέφωνται ὕποπτα στοιχεῖα, δὲν πρέπει νὰ συχνάζουν σὲ κακόφημα κέντρα καὶ σὲ καταγώγια ἀπ' ὅπου θὰ συναποκομίσουν τὰ σπέρματα τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ τῆς ἀδιαφορίας πρὸς τὸ καθῆκον καὶ πρὸς τὴν ὑπηρεσία τους.

Ἡ τεχνικὴ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς τρίτης αὐτῆς ἀρχῆς τῆς ἡγεσίας, ἤτοι τῆς γνώσεως τῶν ὑφισταμένων καὶ τῆς μερίμνης γιὰ τὶς ἀνάγκες των, ἀπαιτεῖ τὰ ἀκόλουθα :

α) Νὰ ἐρχώμεθα σὲ συχνὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἄνδρες μας καὶ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνουμε γιὰ τὴν ὑπερνίκησι τῶν δυσχερειῶν τους.

β) Νὰ διακείμεθα πατρικὰ πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ μποροῦν εὔκολα νὰ μᾶς βλέπουν.

γ) Νὰ φροντίζουμε νὰ γνωρίζουμε τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς ἀνάγκες τῶν ὑφισταμένων μας καὶ νὰ τὶς ἱκανοποιοῦμε.

δ) Νὰ γνωρίζουμε τὶς πνευματικὲς ἱκανότητες τῶν ὑφισταμένων μας μὲ ἐπισκέψεις καὶ ἐπαφὲς καὶ μὲ κατάλληλες ἐπιθεωρήσεις.

ε) Νὰ καταβάλλουμε μὲ κάθε μέσο προσπάθειες γιὰ νὰ ἐξακριβώνουμε τὰ κοινωνικὰ καὶ ἐθνικὰ φρονήματα τῶν ὑφισταμένων μας.

στ) Νὰ γνωρίζουμε τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν μας μὲ τὴν οἰκογενειακὴ καὶ οἰκονομική τους κατάστασι καὶ ὅ,τι γενικὰ τοὺς ἀπασχολεῖ.

ζ) Ν' ἀναγνωρίζουμε κάθε καλὴ ὑπηρεσία ποὺ προσφέρουν καὶ νὰ τὴν ἐπαινοῦμε στὸν κατάλληλο χρόνο καὶ τόπο.

η) Νὰ προστατεύουμε τὴν ὑγεία τῶν ἀνδρῶν μας μὲ συνεχῆ ἐπίβλεψι στοὺς ὅρους ὑγιεινῆς.

θ) Νὰ φροντίζουμε γιὰ τὴν δικαία καὶ ἐκ περιτροπῆς λῆψι ἀδείας παρ' ὅλων.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ Δ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ποινικῶν καὶ Σωφρονιστικῶν Ὑποθέσεων Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. **ΙΩΑΝ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΥ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

I. Πρόλογος.
II. Θέματα πρὸς συζήτησιν.
III. Πορίσματα Συνεδρίου.
IV. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

***

I. Πρόλογος.

Τὸ Δ' Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Διεθνοῦς Ἐγκληματολογικῆς Ἑταιρείας ἔλαβε χώραν τὴν 5ην Σεπτεμβρίου 1960 εἰς τὴν «Salle des Chevaliers», εἰς τὴν Χάγην.

Τοῦ Συνεδρίου μετέσχον 800 περίπου ἐπιστήμονες ἐξ ὅλων τῶν Χωρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Διεθνοῦς Ἐγκληματολογικῆς Ἑταιρείας, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίων, Ἀνώτατοι καὶ Ἀνώτεροι Δικαστικαὶ καὶ Διοικητικοὶ Ὑπάλληλοι καὶ ἄλλοι εἰδικοὶ νομομαθεῖς. Ἐξ αὐτῶν ἄλλοι μὲν ἐξεπροσώπησαν ἐπισήμως τὴν Χώραν των, ἄλλοι δὲ μετέσχον ἰδιωτικῶς. Εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἐκπροσωπήσω ἐπισήμως τὴν Χώραν ἡμῶν καὶ οὕτω ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία ἀνηρτήθη μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐπισήμως ἐκπροσωπουμένων εἰς τὸ Συνέδριον Χωρῶν.

Πλὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν τμημάτων, ἔλαβον χώραν γενικαὶ διαλέξεις, δοθεῖσαι ὑπὸ διακεκριμένων ἐπιστημόνων, ὡς: 1) τοῦ Ἀμερικανοῦ κ. K. S. Guttmacher μὲ θέμα «ψυχικὴ ὑγιεινὴ καὶ ποινικὴ διαδικασία», 2) τοῦ Βρεταννοῦ κ. H. Mannheim μὲ θέμα «Ποινικὸν δίκαιον καὶ πνευματικῶς ἀνώμαλοι ἐγκληματίαι», 3) τοῦ Ὁλλανδοῦ κ. J. M. Van Bemmelen μὲ θέμα «Ἡ εἰσδοχὴ εἰς τὴν ἐγκληματολογικὴν πολιτικὴν τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων ἐπὶ τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν, 4) τοῦ Βέλγου κ. E. De Greeff μὲ θέμα «Τὰ ἐγκληματολογικὰ δεδομένα ἐπὶ τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν».

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, εἴχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθήσωμεν σειρὰν 17 ἐνδιαφερουσῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ἀναφερομένων εἰς θέματα σχετικὰ μὲ τὰ συζητηθέντα εἰς τὰ τμήματα. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάρκειαν δεξιώσεων, δοθεισῶν ὑπὸ Πανεπιστημιακῶν, Δημοτικῶν καὶ Κυβερνητικῶν ἀρχῶν, εἴχομεν εὐκαιρίας κοινωνικῶν ἐπαφῶν μετὰ προσωπικοτήτων τῆς Ὁλλανδίας καὶ ἄλλων Χωρῶν.

Ἐνδιαφέρουσαι ἐπισκέψεις εἰς ἱδρύματα εἶχον ὀργανωθῆ. Κατ' αὐτὰς ἐπεσκέφθην τὸ Σωφρονιστικὸν Κατάστημα Ἀνηλίκων Vught, περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρομαι εἰς ἰδιαιτέραν ἔκθεσίν μου περὶ τοῦ σωφρονιστικοῦ συστήματος τῆς Ὁλλανδίας.

Μετέσχον τῶν ἐργασιῶν τοῦ δευτέρου ἰδία τμήματος καὶ ἔν τισι καὶ τοῦ τετάρτου.

Τὸ βασικὸν θέμα τοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξεν «ἡ ἐγκληματικότης ἀπὸ ἀπόψεως ψυχοπαθητικῶν αἰτίων καὶ ὁ ψυχοπαθητικὸς ἐγκληματίας».

Τὸ βασικὸν τοῦτο θέμα ἐχωρίσθη εἰς τέσσαρα εἰδικώτερα, κατανεμηθέντα εἰς τέσσαρα τμήματα, ἵνα δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς συνέδρους νὰ ἐρευνήσουν τοῦτο ὑπὸ διαφόρους μορφάς.

Οὕτω τὸ πρῶτον Τμῆμα ἠσχολήθη μὲ τὰς μεθόδους μελέτης τῶν αἰτίων τῆς ἐγκληματικῆς συμπεριφορᾶς καὶ μεταχειρίσεως τῶν ἐν ψυχικῇ διαταράξει ἐγκληματιῶν πρὸς θεραπείαν ἢ βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς των.

Τὸ δεύτερον Τμῆμα ἠσχολήθη μὲ τέσσαρα εἰδικὰ θέματα καὶ δή:

α) ἐπιληψία ὡς παράγων ἐγκληματικότητος, β) κλοπαὶ εἰς μεγάλα καταστήματα καὶ σχέσεις αὐτῶν μὲ ψυχικὰς διαταραχάς, γ) σχέσεις ἡλικίας καὶ ἐγκληματικότητος καὶ δ) σεξουαλικὰ ἐγκλήματα καὶ σχέσεις αὐτῶν μὲ πνευματικὰς διαταραχάς.

Τὸ τρίτον Τμῆμα ἠσχολήθη μὲ τὰς εἰς διαφόρους χώρας ἐφαρμοζομένας μεθόδους ἐξετάσεως καὶ μεταχειρίσεως τῶν ἐμφανιζόντων πνευματικὰς διαταραχὰς ἐγκληματιῶν, καὶ τὸ τέταρτον Τμῆμα ἠσχολήθη μὲ εἰδικὰ ζητήματα ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης.

II. Θέματα πρὸς συζήτησιν.

Τὸ πρῶτον Τμῆμα συνεδρίασεν εἰς τὴν Salle de Reunion de la Chambre des deputes, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Βέλγου Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. P. Cornil.

Ἐπὶ τοῦ α' ζητήματος «Μέθοδοι ἰατρο-ψυχολογικαί», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Γάλλος ψυχίατρος κ. P. Deniker, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Ἐφαρμογαὶ τῶν ἰατροψυχολογικῶν μεθόδων εἰς τὴν ἐγκληματολογίαν».

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑπεβλήθησαν αἱ κάτωθι ἐργασίαι : α) Ἰατροψυχολογικαὶ μέθοδοι», ὑπὸ τοῦ Dr. J. M. Van Ratingen, β) Πῶς ἀντιμετωπίζει ἡ ψυχιατρικὴ τὸ ἔγκλημα καὶ ἕτερα κοινωνικὰ φαινόμενα» ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδες ψυχιάτρου Μαρίας Παλαιολόγου, γ) «Αὐτοψυχόδραμα» ὑπὸ ψυχιάτρου J. S. Arndt, δ) «Ἡ συμβολὴ τῶν ψυχολογικῶν τὲστς εἰς τὰς ἐγκληματολογικὰς θεωρίας καὶ ἡ διάγνωσις τῶν ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν τῶν ἐγκληματιῶν» ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Fr. Ferracuti, ε) «Ἐργασίαι ψυχιατρικῆς ὁμάδος εἰς ἵδρυμα διὰ νεαρούς ἐγκληματίας» ὑπὸ τοῦ ψυχιάτρου K. R. H. Wardrop, στ) «Οἰκογενειακαὶ συγκρούσεις καὶ ἐγκληματικότης» ὑπὸ δρος Miriam Kenedy (ψυχιάτρου), ζ) «Σύγχρονοι ἐφαρμογαὶ τῆς ψυχιατρικῆς καὶ ψυχοθεραπευτικῆς μεταχειρίσεως ἐν Ἑλβετίᾳ» ὑπὸ δ/ρος P. Schneider, ψυχιάτρου, η) «Ἰατρο–ψυχολογικαὶ μέθοδοι» ὑπὸ τοῦ δ/ρος Ar. Heir, ψυχιάτρου, θ) «Ἐπὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ὠφελίμου ἀποδόσεως τῆς ψυχιατρικῆς συμβολῆς» ὑπὸ δ/ρος J. Khoeck, ψυχιάτρου, ι) «Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς εὐθύνης καὶ τῆς συμβολῆς τῆς συγχρόνου ψυχιατρικῆς καὶ ψυχολογίας» ὑπὸ δ/ρος D. Van. Eck.

Ἐπὶ τοῦ β' ζητήματος «Κοινωνιολογικαὶ μέθοδοι», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Δανὸς Καθηγητὴς τῆς Ἐγκληματολογίας κ. K. O. Christiasen, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Κοινωνικὴ προσέγγισις διὰ τὴν πρόγνωσιν καὶ τὴν μεταχείρισιν τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν». Ἐπὶ τοῦ θέματος ὑπεβλήθησαν αἱ κάτωθι ἐργασίαι : α) Κοινωνιολογικαὶ μέθοδοι, ὑπὸ δ/ρος K. Vodopiec καὶ β) Ἡ ἀποκατάστασις ἐν Ὁλλανδίᾳ, ὑπὸ δ/ρος W. B. Van Der Velden.

Ἐπὶ τοῦ γ' ζητήματος «Ἰατροδικαστικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἀστυνομία», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Ἑλβετὸς Καθηγητὴς τῆς Ἰατροδικαστικῆς κ. Marc Thelin.

Ὑπεβλήθησαν ἐπίσης αἱ κάτωθι εἰδικαὶ εἰσηγήσεις :

α) «Κλινικὴ Ἰατροδικαστικὴ» ὑπὸ A. J. Laidhau. β) «Περιπτώσεις ἐπανειλημμένων αὐτοκτονιῶν δι' ἠλεκτροπληξίας εἰς χωρία τῆς Οὐγγαρίας» ὑπὸ E. Somogyi, B. Orvecz καὶ G. Ilanji. γ) «Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀστυνομία καὶ ὁ διανοητικῶς ἀνώμαλος ἐγκληματίας» ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ W. Frocutjes.

Ἐπὶ τοῦ δ' ζητήματος «Ποινολογία», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Σουηδὸς ἐπιστήμων κ. G. Marnell. Ἐπίσης ὑπέβαλεν ἐργασίαν ὁ Dr. de Groot μὲ θέμα «Ποινικὸν Δίκαιον ἐν σχέσει πρὸς τοὺς διανοητικῶς ἀνωμάλους ἐγκληματίας».

Τὸ δεύτερον Τμῆμα συνεδρίασεν εἰς τὴν Chambre des Orphelins, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀργεντινοῦ κ. O. Loudet.

'Επὶ τοῦ α' ζητήματος «'Επιληψία», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ 'Αργεντινὸς Καθηγητὴς E. E. P. Bonnet, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «'Εγκληματικότης τῶν ἐπιληπτικῶν». 'Επίσης ὑπέβαλεν ἐργασίαν ὁ Dr A. M. de Haas μὲ θέμα «'Επιληψία καὶ ἐγκληματικότης».

'Επὶ τοῦ β' ζητήματος «Σεξουαλικὰ ἐγκλήματα», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ 'Αμερικανὸς Καθηγητὴς κ. P. W. Tappan. Ὑπεβλήθησαν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀνωτέρω θέμα, αἱ κάτωθι ἐργασίαι: α) «Ὁ ἀνήλικος ὡς θῦμα» ὑπὸ τοῦ Dr. A. Van Krevelen, β) «Αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγάμων ἐγκληματιῶν» ὑπὸ τοῦ κ. Paripurnanaud Varma, γ) «Τὰ σεξουαλικὰ ἀδικήματα τῶν ἐφήβων εἰς Μοντρεάλ» ὑπὸ τοῦ κ. Denis Szabo, δ) «Στατιστικὴ μελέτη ἐπὶ τῶν σεξουαλικῶν ἀδικημάτων» ὑπὸ τῆς ψυχιάτρου Dr. Giselle Galy, ε) «Οἱ μὴ ἐπιθετικοὶ σεξουαλικοὶ ἐγκληματίαι καὶ ἡ ἀντιπαραβολὴ πρὸς ἑτέρους τύπους κρατουμένων» ὑπὸ N. S. Hayper, στ) «Τὰ σεξουαλικὰ ἀδικήματα» ὑπὸ Dr. Giselle Galy, ζ) «Ἔνιαι παρατηρήσεις ἐπὶ σεξουαλικῶν ἀδικημάτων εἰς τὸ 'Ισραὴλ» ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ἀνηλίκων David Reifen καὶ η) «Τὰ κατὰ τῶν ἠθῶν ἐγκλήματα» ὑπὸ τοῦ Dr. J. Tahovic.

'Επὶ τοῦ γ' ζητήματος «Κλοπαὶ εἰς μεγάλα Καταστήματα», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Βρεταννὸς Καθηγητὴς κ. T. C. N. Gibbens. 'Επίσης ὑπεβλήθησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος εἰσηγήσεις ὑπὸ τῶν κ.κ. C. N. Peyster, W. Doleisch καὶ A. J. Valkis.

'Επὶ τοῦ δ' ζητήματος «'Ηλικία καὶ πνευματικὴ ἀνωμαλία», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ 'Ιταλὸς 'Αρεοπαγίτης κ. Carlo Erra. 'Επίσης ὑπέβαλον εἰσηγήσεις: οἱ κ.κ. Stephen Schafer μὲ θέμα «Γῆρας, διανοητικὴ ἀνωμαλία καὶ ἐγκληματικότης» καὶ Margaret Auriol Watkin μὲ θέμα «'Εγκληματικότης ἀνηλίκων, πνευματικαὶ ἀνωμαλίαι».

Τὸ τρίτον Τμῆμα συνεδρίασεν εἰς τὴν Salle des Chevaliers, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ 'Ολλανδοῦ Καθηγητοῦ κ. W. P. J. Pompe.

'Επὶ τοῦ α' ζητήματος «Ποία ἡ σύγχρονος ἔρευνα ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ διανοητικῶς ἀνωμάλου ἐγκληματίου», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Καναδὸς 'Επιστήμων κ. Noel Malloux. Εἰδικὰς Εἰσηγήσεις ἐπίσης ὑπέβαλον οἱ: α) Dr. J. Kloek μὲ θέμα «'Η σύγχρονος τεχνικὴ τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ διανοητικῶς ἀνωμάλου ἐγκληματίου», β) κ. Jean Pinatel, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Διεθνοῦς 'Εγκληματολογικῆς 'Εταιρείας, μὲ θέμα «'Εγωκεντρισμὸς καὶ ἐγκληματικὴ προσωπικότης», γ) Dr. Millos Kobal μὲ θέμα «'Η στέρησις ὡς βασικὸς ὅρος τῆς διαγωγῆς τῶν διανοητικῶς ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν» καὶ δ) Dr. S. J. Stein μὲ θέμα «ψυχονεύρωσις, φυσικὴ αἰτιολογία τοῦ ἀνθρώπου».

'Επὶ τοῦ β' ζητήματος «Ποία ἡ σύγχρονος ἔρευνα ἐν σχέσει πρὸς τὴν δυνατότητα ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀνωμάλων χωρὶς νὰ στερηθοῦν τοῦ συναισθήματος τῆς εὐθύνης των», Γενικὸς Εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ S. C. Versele, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Κοινωνικὴ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν». Ὑπεβλήθησαν ἐπίσης εἰδικαὶ εἰσηγήσεις ὑπὸ τῶν κ.κ. α) Vladimir Hadji μὲ θέμα «'Η πρὸ τῆς δίκης μεταχείρισις τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν», β) A. Hein, ψυχιάτρου, μὲ θέμα «'Οργάνωσις καὶ λειτουργία μιᾶς κοινότητος ἀναπροσαρμογῆς ὡς κοινωνικο-θεραπευτικὸν ἵδρυμα διὰ τὴν μεταχείρισιν νευρωτικῶν ἐγκληματιῶν», γ) B. M. Cormier, ψυχιάτρου, μὲ θέμα «Καθυστερημένοι ἐγκληματίαι».

Τὸ τέταρτον Τμῆμα συνεδρίασεν εἰς τὴν Grande Cave καὶ τὴν Salle des Chevaliers, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ 'Ολλανδοῦ κ. Ch. J. Enschede καὶ συνεζήτησε διάφορα θέματα μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Sheldon Glueck καὶ τῆς κ. Eleanor Glueck τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard καὶ τοῦ Dr. Bartho-

lomeu (Αὐστραλία) ἀναπτυχθὲν θέμα τῶν «πινάκων προγνώσεως». Γενικὸς Εἰσηγητὴς τοῦ Τμήματος ὑπῆρξεν ὁ Καθηγητὴς Sheldon Glueck.

III. Πορίσματα Συνεδρίου.

Τὸ Συνέδριον ἐν γενικῇ συνελεύσει ἐδέχθη τὰ κάτωθι πορίσματα τῶν Τμημάτων:

Τ μ ῆ μ α I.

1) Ἐφ' ὅσον δὲν δίδεται ἀκριβὴς ὁρισμός, ἡ ἔννοια «πνευματικὴ ἀνωμαλία» παραμένει ἀσαφὴς καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, τῆς προγνώσεως, ἢ τῆς μεταχειρίσεως.

2) Πᾶν σοβαρὸν περιστατικὸν δέον νὰ ἀποτελῇ ἀντικείμενον μελέτης καὶ διαγνώσεως ἐκ μέρους ὁμάδος εἰδικῶν ἐπιστημόνων διαφόρων εἰδικοτήτων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατευθύνσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς καταλλήλου μεταχειρίσεως.

3) Ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι δέον νὰ λάβουν χώραν καὶ δὴ συνεχεῖς μελέται, αἵτινες θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν διαφόρων μεθόδων μεταχειρίσεως.

α) Αἱ διάφοροι ποινικαὶ δοξασίαι ἀποσκοποῦν εἰς ποικίλους σκοπούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρατηροῦνται ἡ κοινωνικὴ ἀναπροσαρμογή, ἡ θεραπευτικὴ μεταχείρισις, ἡ ἀμοιβή, ἡ ἐκφοβισμὸς καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξιλεώσεως, τῆς ἐπανορθώσεως καὶ τῆς συμφιλιώσεως μὲ τὴν κοινωνίαν. Ἡ ποικιλία αὕτη τῶν σκοπῶν δὲν εἶναι μόνον ἀποτέλεσμα διαφόρων ἀντικρουομένων ἰδεολογιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἰσχύι συστημάτων μεταχειρίσεως ἐγκληματιῶν. Αἱ διαφοραὶ αὗται ἐμφανίζονται κυρίως εἰς τὰς διαφόρους φάσεις τῆς ποινικῆς διαδικασίας καὶ δὴ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Διὰ τὴν αἰτίαν αὐτὴν ἡ ποινικὴ πολιτικὴ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ προσπάθειαν, ἵνα συνδέσῃ τοὺς σκοποὺς αὐτούς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς μεθόδων ἐποικοδομητικῶν καὶ διὰ τῆς ἀποβολῆς τῶν ἀπροσφόρων σκοπῶν καὶ μέσων. Ἓν μέσον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπαθείας ταύτης εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἐγκληματολογικῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν μελέτην τοῦ δικαίου καὶ ἄλλων ἐπιστημῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ κατατόπισις τῶν ἰατρῶν καὶ ἑτέρων εἰδικῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν μεταχείρισιν τῶν ἐγκληματιῶν ἐπὶ τῶν βασικῶν ἀρχῶν τοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐγκληματολογίας. Ἐξ ἄλλου καὶ οἱ δικασταὶ ὀφείλουν νὰ ἐξοικειωθοῦν μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐγκληματολογίας.

5) Ἡ ἀξία τῆς κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν σωφρονιστικῶν καταστημάτων ὑπεγραμμίσθη. Αὕτη δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως δεσμῶν μεταξὺ τῶν κρατουμένων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἀκόμη δὲ καὶ μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ.

6) Τὸ Τμῆμα ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ θέμα τῆς ἀμοιβαίας προσεγγίσεως τῶν ἐπιστημῶν τοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ τῆς μεταχειρίσεως, ἀποτελέσῃ τὸ κεντρικὸν θέμα μελέτης τῶν μελλουσῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν. Πρέπει νὰ δοθῇ μεγαλυτέρα βαρύτης εἰς τὴν ἀναλυτικὴν καὶ ἐμπειρικὴν ἔρευναν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐγκληματολογικὴν πολιτικήν.

Τ μ ῆ μ α II.

Θέμα α' : «Ἐπιληψία καὶ ἐγκληματικότης».

1) Ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐπιληπτικοῦ ἐγκληματίου πρέπει νὰ γίνεται βάσει γενικῆς καὶ πολυδιαστάτου διαγνώσεως, περιλαμβανούσης νευρολογικὴν ἐξέτασιν (εἰδικώτερον δι' ἐπανειλημμένων ἠλεκτρο-ἐγκεφαλογραφημάτων), ἰατροδικαστικὴν τοιαύτην καὶ κοινωνιολογικὴν ἔρευναν.

Εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προωθηθοῦν αἱ ἔρευναι ἐπὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν ἐπιλη-

πτικῶν δυσρυθμιῶν καὶ τῶν μὴ ἐπιληπτικῶν, ὥστε νὰ ἐξαχθοῦν χρήσιμα στοιχεῖα διὰ τὴν μεταχείρισιν τῶν ἐγκληματιῶν.

2) Θεωρεῖται ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν ἐπιληπτικῶν ἐγκληματιῶν εἶναι μικρόν, τόσον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιληπτικῶν, ὅσον καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ σύνολον τῶν λοιπῶν ψυχοπαθῶν καὶ ψυχοτικῶν ἐγκληματιῶν.

Θέμα β' : «Σεξουαλικὰ ἀδικήματα».

Προτείνεται :

1) Ὅπως τὰ ποινικὰ καὶ σωφρονιστικὰ συστήματα διαχωρίζουν τὰ σεξουαλικὰ ἀδικήματα εἰς τὰ ἀποτελοῦντα ἀπειλὴν κατὰ τῆς κοινωνίας καὶ τὰ ἀποτελοῦντα ἁπλῶς ἐνόχλησιν αὐτῆς.

2) Ὅπως ἀποποινικοποιηθῇ ἡ σεξουαλικὴ συμπεριφορὰ ἡ μὴ ἐπιφέρουσα βλάβην εἰς βάρος τοῦ θύματος (ὑπὸ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως), ἀλλὰ ἡ ὁποία ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ἀποτελεῖ θέμα προσωπικῆς ἠθικῆς.

3) Ὅπως ἡ ταξινόμησις τῶν σεξουαλικῶν ἀναστροφῶν, ὡς ἀνωτέρω, χρησιμεύσῃ ὡς βάσις διὰ τὸν καθορισμὸν πλέον προσφόρων κριτηρίων διὰ τὴν κατάταξιν τῶν σεξουαλικῶν ἀδικημάτων.

4) Ὅπως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς αὐξήσεως τῶν σεξουαλικῶν ἀδικημάτων, ἀποδοθῇ μεγαλυτέρα προσοχὴ εἰς τὴν καθοδήγησιν τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀτόμων διὰ τῆς λαϊκῆς διαφωτίσεως (ἐκπαιδεύσεως) καθιερουμένων σχετικῶς νομοθετικῶν μεταβολῶν.

Θέμα γ' : «Κλοπαὶ ἐντὸς μεγάλων Καταστημάτων».

1) Αὔξουσα προσοχὴ ἀπεδόθη εἰς τὰς κλοπὰς καταστημάτων, ἴσως λόγῳ τῶν ἐπελθουσῶν μεταβολῶν εἰς τὰς μεθόδους πωλήσεως. Περαιτέρω ἔρευνα κρίνεται ἀναγκαία, εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐπαγγελματικότητος μεταξὺ τῶν τοιούτων κλεπτῶν. Διεπιστώθη ἐπίσης ἡ ἀνάγκη στενῆς διεθνοῦς συνεργασίας ἵνα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρεύνης γίνουν γνωστά.

2) Μεταξὺ τῶν ἀνηλίκων τοιούτων κλεπτῶν κυριαρχοῦν οἱ ἄρρενες. Μικρὸς ἀριθμὸς τούτων ἐμφανίζει ἔλλειψιν κοινωνικῆς προσαρμογῆς. Τὸ πλεῖστον τούτων δὲν ἐμφανίζει σοβαρὰν κοινωνικὴν διαταραχήν. Τοῦτο ὅμως δύναται νὰ προσδιορισθῇ μόνον διὰ προσεκτικῆς ἐρεύνης.

3) Τὸ ἀδίκημα τοῦτο παρουσιάζει μεταξὺ ἄλλων τὴν ἀντίθεσιν, ὅτι τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῶν τοιούτων κλεπτῶν, συλληφθέντων εἰς μεγάλα καταστήματα, εἶναι γυναῖκες. Ἔνιαι ἐξ αὐτῶν παρουσιάζουν παθολογικὰς καταστάσεις, ἕτεραι ἐμφανίζουν ἐλαφρὰς συναισθηματικὰς διαταραχάς, αἵτινες ἔχουν ἀνάγκην προσεκτικῆς ἐρεύνης καὶ ἐνίοτε ἐπιβλέψεως καὶ ἰατρικῆς μεταχειρίσεως, ἐνῷ τὸ πλεῖστον ἐξ αὐτῶν ἔχει ὀλιγώτερον πολύπλοκα αἴτια. Φυσικὰ αἴτια δὲν φαίνονται νὰ παίζουν σοβαρὸν ρόλον ἐν προκειμένῳ.

4) Κρίνεται ἐνδεδειγμένον ὅπως τὰ ἐξακριβούμενα περιστατικὰ παραπέμπωνται εἰς τὴν Ἀστυνομίαν συχνότερον ἀπὸ ὅσον συμβαίνει σήμερον. Συνήθως ὁ ἀντίκτυπος (Shock) ἀπὸ τὴν πρώτην ἐπαφὴν μὲ τὰς ἀστυνομικὰς ἢ δικαστικὰς ἀρχάς, εἶναι ὠφέλιμος. Ἐπανάληψις τοῦ ἀδικήματος ἀπαιτεῖ περισσότερον προσεκτικὴν μελέτην.

5) Τὰ ἀδικήματα ταῦτα δὲν δύνανται ὁλοσχερῶς νὰ ἀποφευχθοῦν, καθ' ὅσον αἱ σημεριναὶ μέθοδοι πωλήσεως εἶναι κατὰ κανόνα ἀσυμβίβαστοι πρὸς μίαν ἀποτελεσματικὴν πρόληψιν. Ἀπὸ προληπτικῆς ἀπόψεως ἀπαιτεῖται καλυτέρα ἐπίβλεψις. Ἀκόμη, παρίσταται ἀνάγκη μιᾶς διαφωτίσεως τοῦ κοινοῦ καὶ ἰδίως τῶν γονέων, ὡς πρὸς τὸν σεβασμὸν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνωνύμου ἰδιοκτήτου.

Θέμα δ' : «Ἡλικία καὶ πνευματικὴ ἀνωμαλία».

1) Τὸ θέμα τῆς ἡλικίας καὶ τῶν πνευματικῶν ἀνωμαλιῶν ἔχει καταστῇ πολὺ σοβαρὸν ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιτεύξεως παρατάσεως τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δὲ

καλυτέρα ἐξέτασις τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας προβάλλει νέα καὶ ἀνεπαρκῶς κατανοούμενα προβλήματα.

2) Ἓν ἐκ τῶν βασικῶν προβλημάτων ἀφορᾷ τὴν δυσχέρειαν τῆς διακρίσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς αὐξανομένης, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ὑφισταμένης ἤδη ἀνωμαλίας τοῦ ἀτόμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν συγκεκριμένων ἀνωμαλιῶν ἑκάστης τῶν περιόδων τῆς ζωῆς.

3) Ἐν συμπεράσματι εὐρεῖα ἐγκληματολογικὴ ἔρευνα δέον νὰ ἀναληφθῇ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀπόψεων τοῦ προβλήματος: α) Ἐγκληματογενεῖς παράγοντες προκύπτοντες ἐκ τῆς ἡλικίας. β) Μέθοδοι διαγνώσεως καὶ ταξινομήσεως καὶ γ) Μέθοδοι μεταχειρίσεως καὶ ἐξατομικευμένης ἐφαρμογῆς.

Τμῆμα III.

Θέμα α' «Ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι ἀφορῶσαι τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνωμάλου ἐγκληματίου».

Ὑπὸ τὰς σημερινὰς μεθόδους ἐρευνῶν ὑφίσταται μία τάσις ὅπως λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ κάτωθι ὑποθέσεις:

1) Μία συνήθως ἐγκληματικὴ συμπεριφορὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συμπτωματικὴ δηλ. ὡς μία ἐκδήλωσις μιᾶς λανθανούσης παθολογικῆς καταστάσεως.

2) Καθὼς ἡ ἐνστικτώδης ἐπανάληψις ἀποτελεῖ ἓν τῶν συμπτωμάτων τῆς νευρώσεως, ὁμοίως καὶ ἡ ροπὴ πρὸς τὴν ὑποτροπὴν δέον ὅπως θεωρῆται ὡς ἓν σύμπτωμα τῆς παθολογικῆς ἐγκληματικότητος.

3) Ὅταν γίνεται λόγος περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνωμάλου ἐγκληματίου εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μελετᾶται εἰδικώτερον ὁ μηχανισμὸς τόσον τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος, ὅσον καὶ τῆς δυνατότητος τῆς ἀποφυγῆς αὐτοῦ.

Θέμα β' «Μέθοδοι ἐρευνῶν ἀφορῶσαι τὴν δυνατότητα ἀντιμετωπίσεως τῆς περιθάλψεως τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν ἄνευ ἀποστερήσεως ἐξ αὐτῶν τοῦ αἰσθήματος τῆς εὐθύνης».

1) Ἡ γενικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἐγκληματολογικῆς πολιτικῆς ὡς καὶ ἡ σύγχρονος τάσις τῆς ψυχιατρικῆς καταχωρήσεως ἐπιβάλλουν ὅπως ἡ συμπεριφορὰ τῆς κοινωνίας ἔναντι τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν ἐξελιχθῇ ἐκ τῆς ἁπλῆς ἀσφαλιστικῆς ἀπομονώσεως πρὸς μίαν ψυχοθεραπείαν προετοιμάζουσαν τὴν εἰς τὴν κοινωνίαν ἀποκατάστασίν των.

2) Ἡ σύγχρονος ἐγκληματολογικὴ ἔρευνα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ποινικὴν εὐθύνην συγκεντροῦται εἰς τὴν μελέτην τῆς πραγματικῆς ἐννοίας τῆς εὐθύνης. Ἡ πραγματικὴ καὶ ἡ θεραπευτικὴ σημασία τῆς ἐννοίας ταύτης ὁδηγοῦν εἰς τὴν εὐχὴν τῆς δημιουργίας ἑνὸς νομικοῦ συστήματος, ὅπερ δὲν θὰ ἐπιβάλῃ πλέον τὴν θέσπισιν τοῦ ἀνευθύνου ἢ τῆς περιωρισμένης εὐθύνης τοῦ ἀνωμάλου ἐγκληματίου.

3) Εἰς τὴν μελέτην τῶν αἰτίων τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς ἀνωμάλους ἐγκληματίας, ὑπάρχει μία τάσις πρὸς μετατροπὴν τῆς ἀπὸ νευροψυχιατρικῆς πλευρᾶς ἐρεύνης τῆς ὑπευθυνότητος εἰς μίαν ἰατροψυχολογικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐξέτασιν τῆς προσωπικότητος.

4) Ὑπάρχει μία τάσις ὅπως ἡ μεταχείρισις τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν ἀνατίθηται εἰς ὁμάδας ἰατροψυχοκοινωνικάς, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης ἀπαιτεῖται ἡ προσωπικὴ θετικὴ συμμετοχὴ τοῦ ὑποκειμένου.

5) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς μεταχειρίσεως, τὰ διὰ τοὺς ἀνωμάλους ἐγκληματίας προοριζόμενα ἱδρύματα πρέπει νὰ ὀργανοῦνται κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ψυχοθεραπείας καὶ τὴν δημιουργίαν θεραπευτικῶν ὁμάδων.

6) Ἐπίσης ἀπαιτεῖται νὰ προβλεφθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν μέθοδοι ἐν ἐλευ-

θερία μεταχειρίσεως τῶν ἀνωμάλων ἐγκληματιῶν καὶ ἰδία ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς θέσεως αὐτῶν ὑπὸ ἰατροψυχοκοινωνικὴν δοκιμασίαν καὶ μέριμναν.

7) Πᾶν πρόγραμμα δράσεως ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς στενωτέρου δεσμοῦ μεταξὺ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ τῆς πρακτικῆς, ὡς καὶ μιᾶς καλυτέρας κατοπίσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα θέτει ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνωμάλων.

Τμῆμα IV.

Τὸ 4ον Διεθνὲς Ἐγκληματολογικὸν Συνέδριον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν μεθ' ἱκανοποιήσεως ὡρισμένας προσφάτους περιπτώσεις ἐπιστημονικῆς συνεργασίας ἐπὶ τοῦ θέματος ἐγκληματολογικῶν ἐρευνῶν, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως συντείνῃ ἵνα πλησιάσουν περισσότερον ἡ ἐγκληματολογικὴ ἔρευνα πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν μεθοδολογίαν καὶ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς συγκριτικῆς ἐγκληματολογίας, προτείνει, μεταξὺ ἄλλων, τὰ κάτωθι μέτρα :

1) Τὴν ἐγκαθίδρυσιν, ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου Ἐγκληματολογίας, ἑνὸς ὀργανισμοῦ ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν προώθησιν τῆς ἀνταλλαγῆς ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας ἐπὶ θεμάτων ἐγκληματολογίας καὶ νὰ παρέχῃ πληροφορίας ἐπὶ λαβουσῶν χώραν ἢ συντελουμένων ἐρευνῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα μιᾶς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν θὰ ἐκπροσωπῶνται αἱ διάφοραι σχετικαὶ θεωρίαι.

2) Τὴν ἐνθάρρυνσιν μιᾶς συστηματικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Ἐγκληματολογίας καὶ ἄλλων ὀργανώσεων ἀσχολουμένων μὲ ἐπιστήμας καὶ ἐφαρμογάς, συγγενεῖς μὲ ἐκείνας τὰς ὁποίας ἀφορᾷ ἡ ἐγκληματολογικὴ ἔρευνα.

IV. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

Ἡ συνεργασία μεταξὺ ἐπιστημόνων διαφόρων Χωρῶν καὶ ποικίλων εἰδικοτήτων εἶναι πάντοτε χρήσιμος καὶ λίαν καρποφόρος, ἡ μετ' αὐτῶν δὲ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων ἐνημερώνει πάντας ἐπὶ τῶν ἐφαρμοζομένων συστημάτων ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ μεταχειρίσεως τῶν ἐγκληματιῶν καὶ κατὰ τοῦτο αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἔσχον ἐπιτυχίαν.

Παρὰ ταῦτα, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, ἐκφρασθεῖσαν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου, εἰς τὰ εἰδικὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια δέον νὰ μετέχουν περιωρισμένος ἀριθμὸς ἐπιστημόνων, ἵνα ἡ μελέτη καὶ ἔρευνα δύναται νὰ γίνῃ εἰς βάθος, μὴ περιοριζομένη, ὡς μέχρι τοῦδε, εἰς γενικότητας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τούτου μελετηθέντα θέματα θὰ ἀπαιτήσουν χρόνον μακρὸν μέχρις οὗ τὰ ἐφ' ἑκάστου ἐξ αὐτῶν ἐξαχθέντα πορίσματα τύχωσι μιᾶς καθολικῆς ἀποδοχῆς ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς νομοθεσίας διαφόρων Χωρῶν. Εἰς τοῦτο πάντως θὰ συμβάλῃ τὰ μέγιστα, ἐὰν ἐπιτευχθῇ, ὡς διετυπώθη εἰς τὰ πορίσματα τοῦ Δ' Τμήματος, ἡ ἐντὸς τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου Ἐγκληματολογίας ἵδρυσις ὀργανισμοῦ ἐπιφορτισμένου μὲ τὴν συλλογὴν τῶν πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν συντελουμένων ἐρευνῶν ἐπὶ θεμάτων ἐγκληματολογίας, ἃς θὰ δύναται νὰ προωθῇ καὶ νὰ συντονίζῃ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

(Ἄρθρα 45-49 Π.Κ.)

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **Δ. ΝΤΖΙΩΡΑ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

III. Μορφαὶ συμμετοχῆς.

Γ'. Συνέργεια.

Περὶ τῆς συνεργείας ὁμιλεῖ τὸ ἄρθρον 46 Π.Κ., τὸ κείμενον τοῦ ὁποίου περιελήφθη ἐν σελίδι 107 τοῦ παρόντος. Κατ' αὐτό :

Ι. Συνεργὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος βοηθεῖ τὸν τελοῦντα ἄδικόν τινα πρᾶξιν (ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αὕτη εἶναι καταλογιστὴ ἢ ὄχι), κατὰ τὴν τέλεσίν της. Ἡ συνέργεια ἑπομένως ἀποτελεῖ βοηθητικὴν πρᾶξιν τῆς κυρίας τοιαύτης.

Ὁ νόμος διακρίνει δύο εἰδῶν συνεργείας, τὴν ἀναγκαίαν ἢ ἄμεσον καὶ τὴν ἁπλῆν.

Ἄμεσος ἢ ἀναγκαῖος συνεργὸς εἶναι ὁ ἐκ δόλου παρέχων ἄμεσον συνδρομὴν εἰς τὸν πράττοντα κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς κυρίας πράξεως. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ παρεχομένη βοήθεια δέον νὰ εἶναι ἄμεσος, συνδρομὴ δηλ. συνδεομένη ἀμέσως πρὸς τὴν κυρίαν πρᾶξιν. Ἡ συνδρομὴ δέον νὰ ἀποτελῇ διευκόλυνσιν ἢ ὑποστήριξιν τῆς κυρίας πράξεως (κρατῶ τὰς χεῖρας τοῦ Α καθ' οὗ καταφέρει κτυπήματα ὁ Β) νὰ μὴ εἶναι δὲ τμῆμα αὐτῆς ταύτης τῆς κυρίας πράξεως, διότι τότε θὰ πρόκειται περὶ συναυτουργίας.

Μὴ ἄμεσος συνδρομὴ παρεχομένη κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς κυρίας πράξεως ἢ οἱαδήποτε συνδρομὴ παρεχομένη πρὸ τῆς τελέσεως τῆς κυρίας πράξεως συνιστᾷ ἁπλῆν συνέργειαν.

Συνδρομὴ παρεχομένη μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς κυρίας πράξεως οὐδέποτε συνιστᾷ συνέργειαν. Δυνατὸν ὅμως νὰ ζητηθῇ εὐθύνη διὰ τὴν τοιαύτην συνδρομὴν ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 231 καὶ 394 Π.Κ.

Ἡ ποινὴ τοῦ ἀναγκαίου συνεργοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ αὐτουργοῦ ἐπιμετρουμένη δηλ. ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ὁρίων διὰ τὸ πραχθὲν ἔγκλημα. Π.χ. ὁ Α κρατεῖ τὰς χεῖρας τοῦ Β, ὁ δὲ Γ πλήττει αὐτὸν διὰ μαχαίρας καὶ τὸν τραυματίζει σοβαρῶς. Τὸ διαπραχθὲν ἔγκλημα εἶναι ἐπικίνδυνος σωματικὴ βλάβη καὶ τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 3 μηνῶν μέχρι 5 ἐτῶν. Ὁ δικαστὴς κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ἐπιβληθησομένης ποινῆς, θὰ κινηθῇ εἰς τὸ ἄνω πλαίσιον, μὲ βάσιν τὰ ἐν ἄρθρῳ 79 Π.Κ. διαλαμβανόμενα.

Ἐπὶ ὑπερβάσεως τοῦ φυσικοῦ αὐτουργοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸν ἄμεσον συνεργὸν τὰ περὶ ὑπερβάσεως ἐν τῇ ἠθικῇ αὐτουργίᾳ ἐκτεθέντα.

Καὶ ἡ ὑπαναχώρησις τοῦ ἀμέσου συνεργοῦ κρίνεται κατὰ τὰ περὶ ὑπαναχωρήσεως ἐν ἠθικῇ αὐτουργίᾳ λεχθέντα.

Ἄρθρον 47

Ἁπλοῦς συνεργός.

«1. Ὅστις ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῆς § 1 στοιχ. β' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, παρέσχεν ἐκ προθέσεως εἰς ἄλλον οἱανδήποτε συνδρομὴν πρὸ τῆς τελέσεως ἢ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς ὑπὸ τούτου διαπραχθείσης ἀδίκου πράξεως, τιμωρεῖται ὡς συνεργὸς μὲ ποινὴν ἠλαττωμένην (ἄρθρον 83).

2. Ἡ διάταξις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 42 ἔχει καὶ ἐνταῦθα ἀνάλογον ἐφαρμογήν.

3. Ἡ συνέργεια ἐπὶ πταισμάτων τιμωρεῖται μόνον ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου εἰδικῶς ὁριζομέναις περιπτώσεσιν».

Τὸ ἄρθρον 47 δίδει τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἁπλοῦ συνεργοῦ. Καὶ δέχεται ὅτι ἁπλοῦς συνεργὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐκ προθέσεως παρέχει οἱανδήποτε συνδρομὴν πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως ἢ μὴ ἄμεσον τοιαύτην κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἐγκληματικῆς πράξεως.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ τε ἁπλοῦ καὶ ἀμέσου συνεργοῦ δυνατὸν νὰ ᾖ ὑλικὴ ἢ φυσικὴ (λ.χ. προμήθεια εἰς τὸν αὐτουργὸν τῶν μέσων πραγματώσεως τοῦ ἐγκλήματος—ὅπλον, δηλητήριον κλπ.) ἢ ψυχικὴ (λ.χ. συμβουλή, παραίνεσις, ὁδηγία) ὅπως ἐπίσης καὶ θετικὴ, συνισταμένη εἰς ὡρισμένην ἐνέργειαν ἢ ἀποθετικὴ (ἀρνητικὴ) συνισταμένη εἰς παράλειψιν π.χ. ὁ ὑπηρέτης, ὅστις δὲν ἀποδεσμεύει τὸν κύνα τῆς οἰκίας κατὰ τὴν νύκτα παρέχει ἀποθετικὴν συνδρομήν.

Ἡ ψυχικὴ συνδρομὴ γίνεται διὰ λόγου ἢ ἔργου, διὰ πράξεων ἢ παραλείψεων. Ἡ παρακίνησις τοῦ ἔχοντος ἤδη εἰλημμένην ἀπόφασιν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως αὐτουργοῦ (1) ὅταν μάλιστα γίνεται ὑπὸ τοῦ κατὰ νόμον τεταγμένου πρὸς παρεμπόδισιν ταύτης, ἡ συντελοῦσα εἰς ἐμπέδωσιν καὶ κραταίωσιν τῆς ἀποφάσεως ἢ ἡ συμβουλὴ καὶ ὁδηγία περὶ τοῦ προσφορωτέρου τρόπου διεκπεραιώσεως τῆς πράξεως ἢ ἡ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως διὰ κραυγῶν ἐνθάρρυνσις τοῦ αὐτουργοῦ ἢ ἡ πρὸ τῆς διεκπεραιώσεως τῆς πράξεως δοθεῖσα, ὡς ἐλέχθη, ὑπόσχεσις περὶ παροχῆς βοηθείας μετὰ τὴν πρᾶξιν διὰ τὴν συγκάλυψίν της, πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν ψυχικὴν συνέργε.αν ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 47 Π.Κ. (2).

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τοῦ Δημοσίου Ταμείου ὁ παραλείψας νὰ ἐνεργήσῃ ἐπιθεώρησιν καὶ ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως ἵνα ὁ ταμίας ἰδιοποιηθῇ χρήματα τοῦ Δημοσίου, μετερχόμενος πρὸς τοῦτο διάφορα τεχνάσματα, κατέστη συνεργὸς τοῦ κατ' ἄρθρον 258 Π.Κ. ἐγκλήματος, τῆς συνεργείας του τελεσθείσης διὰ παραλείψεως ὀφειλομένης ἐνεργείας. Καὶ ὁ φύλαξ ὁ μὴ ἀποδεσμεύων τὸν κύνα καθίσταται συνεργὸς διὰ παραλείψεως.

Ἡ συνδρομὴ τόσον τοῦ ἀναγκαίου, ὅσον καὶ τοῦ ἁπλοῦ συνεργοῦ, δέον νὰ πηγάζῃ ἐκ δόλου, θὰ πρέπει δηλ. ὁ παρέχων τὴν βοήθειάν του νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ αὐτουργὸς τελεῖ ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ ποινικῶς ἀξιόλογον ἀδικοπραγίαν καὶ νὰ θέλῃ νὰ παράσχῃ αὐτήν. Ἐξ ἀμελείας παροχὴ βοηθείας εἰς τὴν παρ' ἄλλου τελουμένην πρᾶξιν, εἶναι μὲν νοητή, δὲν εἶναι ὅμως δυνατὴ κατὰ νόμον.

Ἁρμόζουσιν ὡς πρὸς τὸν ἁπλοῦν συνεργὸν τὰ ἐπὶ ἀμέσου συνεργείας ἐκτεθέντα ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως ἢ ὑπαναχωρήσεως τοῦ αὐτουργοῦ.

Ὁ ἁπλοῦς συνεργὸς τιμωρεῖται μὲ ποινὴν μειωμένην κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀποπείρας, μόνον δὲ εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται ὁ δικαστὴς νὰ καταγνώσῃ καὶ κατ' αὐτοῦ πλήρη τὴν ποινήν, ἐκτὸς τῆς τοιαύτης τοῦ θανάτου.

Ἡ ἁπλῆ συνέργεια ἐπὶ πταισμάτων τιμωρεῖται μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις ὁρίζει ρητῶς ὁ νόμος.

Δ'. Γενικὴ διάταξις.

Ἄρθρον 48

Γενικὴ διάταξις.

«Τὸ ἀξιόποινον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 συμμετόχων εἶναι ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ ἀξιόποινον τοῦ ἐκτελέσαντος τὴν πρᾶξιν».

Τὸ ἄρθρον 48 Π.Κ. προστεθὲν κατὰ τὴν Β' ἀναθεώρησιν τοῦ Σχ. Π.Κ. σκοπεῖ

(1). Ἡ Α ἔγκυος ἔχει εἰλημμένην τὴν ἀπόφασιν νὰ προβῇ εἰς ἔκτρωσιν. Ὁ Β τὴν ἐνθαρρύνει πρὸς τοῦτο, τονώνων τὸ ἠθικόν της διὰ τῆς ὑποσχέσεως ὅτι οὐδὲν ἔχει νὰ πάθῃ, διότι αὐτὸς θὰ τὴν συγκαλύψῃ καὶ θὰ τὴν προστατεύσῃ.

(2). Ἀγόρευσις ἀντεισαγγελέως Α.Π. κ. Κόλλια, ἐπὶ ἀριθ. 146/56 (ποιν. Χρ. 1956 σελ. 395) ἀποφάσεως Α.Π.

νὰ καταστήσῃ σαφῆ τὸν περιωρισμένον παρακολουθηματικὸν χαρακτῆρα τῆς ἠθικῆς αὐτουργίας καὶ συνεργείας, τὸν ὁποῖον υἱοθέτησεν ὁ νέος κώδιξ.

Σχετικῶς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει διαλαμβάνονται τὰ κάτωθι : «Ἀξία ἰδιαιτέρου τονισμοῦ εἶναι ἡ διὰ τῆς ρυθμίσεως τοῦ σχεδίου ἐπερχομένη ἐγκατάλειψις τοῦ ἐν τῷ ἰσχύοντι ποιν. νόμῳ κρατοῦντος ἄκρως παρακολουθηματικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἠθικῆς αὐτουργίας καὶ συνεργείας. Ἀντιθέτως δηλ. πρὸς τὸ ἰσχῦον δίκαιον, κατὰ τὸ σχέδιον (Π. Κ.) ἵνα χαρακτηρισθῇ τις ὡς ἠθικὸς αὐτουργὸς ἢ συνεργὸς (ἀναγκαῖος ἢ ἁπλοῦς) ἀρκεῖ ὅτι ὁ αὐτουργὸς ἐκτελεῖ πρᾶξιν ἄδικον, συνιστῶσαν τὴν ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν ὡρισμένου ἐγκλήματος, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ὅπως ἡ πρᾶξις δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸν αὐτουργὸν ὡς ἐκ δόλου πηγάζον ἔγκλημα. Πρὸς πλήρη δὲ διασάφησιν τῆς μεταβολῆς ταύτης, τὸ σχέδιον περιλαμβάνει καὶ ἰδιαιτέραν διάταξιν ἐν ἄρθρῳ 48» (Εἰσηγ. ἔκθεσις ΙΙΙ Γ 2).

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 48 συνέπεται ὅτι μὴ στοιχειοθετουμένης τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως ὡρισμένου ἐγκλήματος, δὲν ὑφίσταται ἠθικὴ αὐτουργία ἢ συνέργεια εἰς τοιοῦτον ἀνύπαρκτον ἔγκλημα. (Α.Π. 283/1956 Ποιν. Χρον. Ζ σελ. 21). Ἐνταῦθα ἔδει νὰ τονισθῇ ὅτι πρὸς ὕπαρξιν ἠθικῆς αὐτουργίας ἢ συνεργείας πρέπει ὁ αὐτουργὸς νὰ τελέσῃ ποινικῶς ἀξιόλογον ἀδικοπραγίαν, δηλαδὴ ἄδικον καὶ τιμωρουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου πρᾶξιν, ἔστω καὶ μὴ καταλογιστὴν εἰς τὸν πράξαντα. Ἐκ τῆς ἐννοίας δηλ. τοῦ ἀνυπάρκτου ἐγκλήματος ἀποκλείεται τό τε τέλειον καὶ τὸ ἀτελὲς ἔγκλημα.

Ε'. Ἰδιαίτεραι ἰδιότητες ἢ σχέσεις ἢ ἄλλαι περιστάσεις συντρέχουσαι ἐν τῷ προσώπῳ τινὸς ἢ τινῶν τῶν συμμετόχων.

Ἄρθρον 49

Ἰδιαίτεραι ἰδιότητες ἢ σχέσεις.

1. Ὅπου ὁ νόμος ἀξιοῖ διὰ τὸ ἀξιόποινον πράξεως τινὸς ἰδιαιτέρας ἰδιότητας ἢ σχέσεις, ἐὰν μὲν αὗται ὑπάρχωσι μόνον παρὰ τῷ πράττοντι, τότε οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 46 § 1 συμμέτοχοι δύνανται νὰ τιμωρηθῶσι μὲ ποινὴν ἠλαττωμένην (ἄρθρον 83) ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι μόνον παρὰ τοῖς ἐν ἄρθροις 46 § 1 καὶ 47 συμμετόχοις, τότε οὗτοι μὲν τιμωροῦνται ὡς αὐτουργοί, ὁ δὲ πράξας ὡς συνεργός.

2. Ἰδιαίτεραι ἰδιότητες ἢ σχέσεις ἢ ἄλλαι περιστάσεις ἐπιτείνουσαι, μειοῦσαι ἢ ἀποκλείουσαι τὴν ποινήν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μόνον ἐπὶ ἐκείνου τῶν συμμετόχων παρ' ᾧ ὑπάρχουσιν.

Ἐκ τῶν ὅλων διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ κώδικος, οἵτινες ἀνεπτύχθησαν ἀνωτέρω, σαφῶς κατεδείχθη, ὅτι ὡς βάσις πρὸς κανονισμὸν τῆς ποινῆς τῶν διαφόρων συμμετόχων τοῦ ἐγκλήματος λαμβάνεται ἡ ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένη ποινὴ τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος, ἥτις προκειμένου περὶ ἁπλῆς συνεργείας ἐλαττοῦται καθ' ὡρισμένον μέτρον καὶ δὴ τὸ τῆς ἀποπείρας κλπ. κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ἐκτιθέμενα. Ἐνδέχεται ὅμως νὰ ὑπάρχῃ παρά τινι, ἢ παρά τισι τῶν συμμετόχων προσωπική τις ἰδιότης ἢ σχέσις, ἥτις καὶ κρίνεται ἀπαραίτητος δι' αὐτὴν ταύτην τὴν **θεμελίωσιν** τοῦ ἀξιοποίνου. Τοῦτο συμβαίνει μόνον ἐπὶ τῶν καλουμένων ἰδιαιτέρων ἐγκλημάτων (delictum proprium).

Ἄλλοτε πάλιν ἡ ὕπαρξις τοιούτων ἰδιοτήτων ἢ σχέσεων δὲν συνεπάγεται τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου, ἀλλ' ἁπλῶς **τὴν ἐπίτασιν, μείωσιν ἢ ἐξάλειψιν** τῆς ποινῆς. Τοῦτο συμβαίνει κυρίως ἐπὶ τῶν καλουμένων ἰδιωνύμων ἐγκλημάτων (delictum sui generis) ὅπως ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις.

Ἐρωτᾶται λοιπὸν πῶς πρέπει νὰ κρίνωνται οἱ ἐπὶ μέρους συμμέτοχοι τοιούτων ἐγκληματικῶν πράξεων; Τὸ ζήτημα, ὅπερ τοσαύτας ἐδημιούργησεν ἀμφισβη-

τήσεις ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Ποινικοῦ μας Νόμου, λύει ἤδη ὁ νέος κῶδιξ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 49 αὐτοῦ, ἥτις σαφὴς οὖσα, οὐδεμίαν πλέον δύναται νὰ δημιουργήσῃ ἀμφισβήτησιν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις ἐφαρμογῆς της.

Διὰ τῆς πρώτης λοιπὸν παραγράφου τοῦ ἄρθρου 49 λύεται τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς εἰς delictum proprium διὰ τῆς δευτέρας δὲ παραγρ. τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς ἰδίᾳ εἰς delictum sui generis.

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς πρώτης παραγράφου παρατηρητέα τὰ ἑξῆς :

Διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ τις ὡς δράστης ἰδιαιτέρων ἐγκλημάτων πρέπει νὰ συντρέχῃ ἐν τῷ προσώπῳ του ἰδιαιτέρα ἰδιότης ἢ σχέσις. Ταύτης ἐλλειπούσης δὲν δύναται νὰ γίνῃ κἂν λόγος περὶ ἐγκλήματος. Οὕτω λ.χ. διὰ νὰ γίνῃ λόγος περὶ δωροδοκίας (ἄρθρον 235 Π.Κ.), περὶ καταχρήσεως ἐξουσίας (ἄρθρον 239 Π.Κ.), περὶ ἀπεργίας δημοσίων ὑπαλλήλων (ἄρθρον 247 Π.Κ.), περὶ παραβάσεως καθήκοντος (ἄρθρον 259 Π.Κ.) κλπ. θὰ πρέπει τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον νὰ εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος. Ἡ δημοσιοϋπαλληλικὴ ἰδιότης δίδει τὸν χαρακτηρισμὸν εἰς τὴν πρᾶξιν. Ταύτης ἐλλειπούσης δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ ἐγκλήματος. Οὕτω, πῶς θὰ εἶναι νοηταὶ δημοσιοϋπαλληλικὴ ἀπεργία ἢ κατάχρησις ἐξουσίας κλπ. ὡς προερχόμεναι ἀπὸ μὴ δημοσίους ὑπαλλήλους;

Ὁ νόμος λοιπὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τὸ ἀξιόποινον τῶν τοιούτων πράξεων ἀξιοῖ τὴν ὕπαρξιν τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς (ἐν εὐρείᾳ βεβαίως ἐννοίᾳ) ἰδιότητος. Περαιτέρω διὰ τῆς α' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 49 τιμωρεῖ καὶ τοὺς τρίτους, extraneus, οἵτινες τυχὸν συμμετέσχον εἰς τοιαύτας πράξεις. Καὶ ἂν μὲν οἱ τελευταῖοι ὑπῆρξαν ἠθικοὶ αὐτουργοὶ ἢ ἀναγκαῖοι συνεργοὶ δύνανται νὰ τιμωρηθῶσι μὲ ποινὴν ἠλαττωμένην (1). Τοῦτο διότι ὡς μὴ ἔχοντες συναίσθησιν τοῦ ἰδιαιτέρου καθήκοντος τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου (αὐτουργοῦ τῆς πράξεως) δὲν πρέπει νὰ ἐξομοιοῦνται πλήρως ἀπὸ ἀπόψεως αὐστηρότητος ποινικῆς μεταχειρίσεως, πρὸς αὐτόν (2). Παράδειγμα : Ἡ σύζυγός μου μὲ παρακινεῖ καὶ δέχομαι δῶρον παρὰ τρίτου. Θὰ κριθῇ καὶ αὕτη ὡς ἠθικὸς αὐτουργὸς δωροδοκίας καίτοι μὴ οὖσα δημόσιος ὑπάλληλος, ὅπως ἐγώ, ἀλλ' ἡ κατ' αὐτῆς ποινὴ δυνατὸν νὰ εἶναι μειωμένη. Ἕτερον. Ὁ Α παρακινεῖ τὸν Β' ἀστυφύλακα νὰ ἀποστῇ τῶν καθηκόντων του, χωρὶς νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας, περὶ παραιτήσεώς του, ὡς τὸ ἄρθρον 51 ἐδ. στ' τοῦ Ν. 2458/53 ἀξιοῖ, ὑποσχόμενος ὅτι θὰ διορίσῃ τοῦτον εἰς καλυτέραν θέσιν. Ὁ Β συμμορφοῦται. Ὁ Α δυνατὸν νὰ τιμωρηθῇ μὲ ποινὴν μειωμένην. Ἂν τώρα ὁ extraneus δὲν ὑπῆρξεν ἠθικὸς αὐτουργός, ἢ συνεργός, ἀλλὰ αὐτουργὸς τῆς πράξεως κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἄλλον (ἢ ἄλλους) συμμέτοχον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου συντρέχουν οἱ ἰδιότητες ἢ σχέσεις τότε ὁ μὲν extraneus κρίνεται ὡς συνεργός, ὁ δὲ ἕτερος, παρὰ τῷ ὁποίῳ συντρέχει ἡ ἰδιότης, ὡς αὐτουργός. Παράδειγμα : Ὁ Α, πρόεδρος τῆς Κοινότητος, γράφει εἰς τὸν υἱόν του Β νὰ μεταβάλῃ ἀριθμοὺς καὶ λέξεις γνησίου πιστοποιητικοῦ ὑπὲρ τοῦ Γ, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 242 Π.Κ. «περὶ ψευδοῦς βεβαιώσεως, νοθεύσεως κλπ.». Ὁ Β ὄντως διορθοῖ τοῦτο. Ὁ Α, κριθήσεται ὡς αὐτουργὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 242 Π.Κ. προβλεπομένου ἐγκλήματος, ἐνῶ ὁ Β ὡς συνεργός. Ἡ αὐτὴ προσήκει ἀπάντησις καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ δημόσιος ὑπάλληλος παρακινεῖ ἢ βοηθεῖ τρίτον μὴ δημόσιον ὑπάλληλον (ὁ Α παρακινεῖ τὴν σύζυγόν του) νὰ ἀπαιτήσῃ δῶρα, ὅπερ καὶ πράττει αὕτη, τὰ δὲ δῶρα τῇ παρέχονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Α καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ.

(1). Ἂν συμμετέσχον ὡς ἁπλοῖ συνεργοὶ πάντοτε τιμωροῦνται μὲ τοιαύτην ποινὴν καὶ ἕνεκα τούτου δὲν γίνεται εἰδικὴ μνεία εἰς τὸ ἄρθρον. (Ὁ νόμος ὁμιλεῖ μόνον περὶ τῶν ἐν ἄρθροις 46 § 1 συμμετόχων).

(2). Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις σημειοῖ ἐν προκειμένῳ τὰ ἑξῆς: «Ἐκρίθη εὔλογον νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν δικαστὴν μείζων ἐλευθερία ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῆς ποινικῆς εὐθύνης τοιούτων συμμετόχων, οἵτινες μὴ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὸν αὐτουργὸν ἰδιότητα ἢ σχέσιν δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι καὶ τὴν συναίσθησιν τοῦ ἐκ ταύτης ἐπιβαλλομένου ἰδιαιτέρου καθήκοντος».

Ὁ 2α παράγραφος τοῦ ἐξεταζομένου ἄρθρου ὁμιλεῖ περὶ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, καθ' ἃς ἡ ὕπαρξις τῶν ἰδιαιτέρων ἰδιοτήτων δὲν συνεπάγεται τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἐπίτασιν, μείωσιν ἢ ἐξάλειψιν τῆς ποινῆς. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι καὶ ἂν δὲν συνέτρεχον αἱ τοιαῦται ἰδιότητες πάλιν ὁ δράστης θὰ ἐτιμωρεῖτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βασικῆς διατάξεως. Καὶ ὁρίζει τίνα ἐπιρροὴν ἔχουσιν αὗται δεχόμενον, ὅτι αἱ τοιαῦται ἰδιότητες κλπ. λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μόνον ἐν ἐκείνοις τῆς συμμετόχοις παρὰ τοῖς ὁποίοις ὑπάρχουσιν. Ἐν τῷ νόμῳ γίνεται λόγος, οὐ μόνον περὶ ἰδιαιτέρων ἰδιοτήτων ἢ σχέσεων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων περιστάσεων. Τοῦτο διότι ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτείνεται, μειοῦται ἢ ἀποκλείεται ἡ ποινή, αἵτινες ὅμως οὔτε ἰδιότητας οὔτε καὶ σχέσεις ἀποτελοῦν. (Οὕτω ὁσάκις πρόκειται περὶ ὑποτροπῆς, νεαρᾶς ἡλικίας, παραγραφῆς ἢ χάριτος κλπ.).

Παραδείγματα:

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 89 Π.Κ. ἂν διὰ τὴν πρᾶξιν ἀπειλῆται ἐν τῷ νόμῳ ποινὴ φυλακίσεως μείζων τῶν ἓξ μηνῶν, ἐπὶ τρίτης καὶ πάσης περαιτέρω ὑποτροπῆς, ἡ πρᾶξις τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι 10 ἐτῶν. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Α, πεντάκις ὑπότροπος καὶ ὁ Β, διὰ πρώτην φορὰν ὑποπίπτων εἰς τὸ ἔγκλημα, διαπράττουν ἀπὸ κοινοῦ κλοπήν. Ἡ πρᾶξις μόνον διὰ τὸν Α θὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κακούργημα. Ἡ ὑποτροπὴ (ἄλλη περίστασις) δὲν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου. Διότι καὶ ἂν δὲν ἐγίνετο ἡ εἰδικὴ μνεία τοῦ ἄρθρου 89 Π.Κ., ὁ δράστης πάλιν θὰ ἐτιμωρεῖτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περὶ κλοπῆς διατάξεως. Δι' ὃ καὶ ἐφαρμοστέα ἡ β καὶ οὐχὶ ἡ α παράγραφος τοῦ ἄρθρου 49.

2) Κατὰ τὸν νόμον, οἱ κάτω τῶν 17 ἐτῶν ἐγκληματοῦντες, δὲν ὑποβάλλονται εἰς ποινήν, ἀλλὰ εἰς σωφρονιστικὰ μέτρα. Ἡ νεαρὰ ἡλικία συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ποινῆς, οὐχὶ δὲ τὴν κατάργησιν (ἢ θεμελίωσιν ἀλλαχοῦ) τοῦ ἀξιοποίνου, ἀφοῦ καὶ διὰ τοὺς τοιούτους δράστας ἡ πρᾶξις δὲν παύῃ νὰ εἶναι ἔγκλημα. Ἂν λοιπὸν εἰς σπεῖραν κλεπτῶν συμμετάσχῃ καὶ νέος 16 ἐτῶν, οὗτος μόνον δὲν θὰ ὑποβληθῇ εἰς ποινήν. Καὶ ἂν ἀκόμη τελέσῃ ὁ ἴδιος τὴν πρᾶξιν παρακινούμενος παρ' ἐνηλίκου, πάλιν θὰ ἐπιβληθῇ μόνον κατὰ τοῦ οὕτω παρακινοῦντος ἠθικοῦ αὐτουργοῦ ποινή.

3) Κατὰ τὸ ἄρθρον 231 Π.Κ. ἡ ὑπόθαλψις μένει ἀτιμώρητος ἐὰν ἐτελέσθη ὑπὲρ οἰκείου τινὸς τοῦ ὑπαιτίου αὐτῆς. Ἂν ἑπομένως εἰς τοιαύτην πρᾶξιν συμμετάσχῃ καὶ ἕτερός τις τρίτος καὶ οὐχὶ οἰκεῖος, θὰ τιμωρηθῇ.

4) Κατὰ τὸ ἄρθρον 379 Π.Κ. ἡ ἔμπρακτος μετάνοια ἐπὶ κλοπῆς καὶ ὑπεξαιρέσεως ὠφελεῖ τὸν μετανοοῦντα, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ἐκτιθέμενα. Ἂν λοιπὸν οἱ Α καὶ Β διαπράξουν ἀπὸ κοινοῦ κλοπήν, ἐκδηλώσῃ δὲ ἔμπρακτον μετάνοιαν μόνον ὁ ἐκ τούτων Α, οὗτος θὰ μείνῃ ἀτιμώρητος.

5) Κατὰ τὸ ἄρθρον 303 Π.Κ. ἡ παιδοκτόνος μήτηρ τιμωρεῖται μὲ κάθειρξιν 5—10 ἐτῶν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν κοινὸν ἀνθρωποκτόνον, ὅστις τιμωρεῖται μὲ θάνατον ἢ ἰσόβιον κάθειρξιν. Ἂν λοιπὸν κατὰ τὴν τέλεσιν παιδοκτονίας συμμετάσχῃ καὶ ἄλλος ἢ ἄλλοι, οὗτοι θὰ κριθοῦν ὡς ἀνθρωποκτόνοι. Εἴτε παρακινήσουν εἴτε παρακινηθοῦν, θὰ τιμωρηθοῦν διὰ τῆς ποινῆς, ἥτις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 299 Π.Κ. διὰ τὸ ὁποῖον καὶ θὰ διωχθοῦν καὶ οὐχὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 303 τοιαύτης. Ἀντιθέτως, ἡ μήτηρ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν (παρακινοῦσα καὶ παρακινουμένη) θὰ τυγχάνῃ ἄλλης μεταχειρίσεως (τῆς τοῦ ἄρθρου 303).

Κατὰ ταῦτα ἑπομένως ὑπὸ τὸν νέον κώδικα ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως ὡς παιδοκτονίας, ἰσχύει μόνον διὰ τὴν μητέρα. Οἱοσδήποτε ἄλλος φονεύων νεογνὸν τέκνον κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀνθρωποκτονίας. Ὁ ἠθικὸς αὐτουργὸς τῆς μητρὸς χαρακτηρίζεται ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἰδιαιτέραν τιμωρίαν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἔγκλημα, τὸ τελεσθὲν ὑπὸ τῆς αὐτουργοῦ μητρός, φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς παιδοκτονίας.

Τοῦτο διότι ἡ ἰδιότης τῆς μητρὸς δὲν συνεπάγεται τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου, ἀλλὰ τὴν μείωσιν τῆς ποινῆς. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ περὶ παιδοκτονίας διάταξις πάλιν ἡ μήτηρ δὲν θὰ διέφυγε τῆς τιμωρίας. Θὰ ἐτιμωρεῖτο ἁπλούστατα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ἀνθρωποκτονίας διατάξεων. Τὸ ἔγκλημα τῆς παιδοκτονίας εἶναι ἰδιώνυμον (sui generis) καὶ οὐχὶ ἰδιαίτερον (proprium).

Κατὰ συνέπειαν περιπτώσεως συντρεχούσης θὰ ἐφαρμόζηται ἡ β καὶ οὐχὶ ἡ α παράγραφος τοῦ ἄρθρου 49. Τυχὸν ὑπαγωγὴ παρομοίων περιπτώσεων εἰς τὴν α ὁδηγεῖ εἰς ἀνεπιεικῆ καὶ ἀπαράδεκτα συμπεράσματα. Τονίζομεν τοῦτο, διότι πολλοὶ συγγραφεῖς (Στάϊκος 1955 Α σελ. 594 ἑπ., Καρανίκας 1952 Α' σελ. 120, Μοσχανδρέας 1956 σελ. 256) συγχέοντες τὰ delicta propria μὲ τὰ delicta sui generis, δίδουν ἐσφαλμένην λύσιν. Προκειμένου δηλ. νὰ ἑρμηνεύουν τὴν α παράγρ. τοῦ ἄρθρου 49 ἀναφέρουν ὡς παράδειγμα τὰς περιπτώσεις τῆς εἰς παιδοκτονίαν συμμετοχῆς, πρᾶγμα ἐπαναλαμβάνομεν, οὐχὶ ὀρθόν, καὶ ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις ἐπισταμένης ἐπιστημονικῆς ἀναπτύξεως (1).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν σκέψεων, ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἂν π.χ. οἱ Α καὶ Β ἀπὸ κοινοῦ δρῶντες φονεύσουν τὸν Γ, τελοῦντες ὁ μὲν ἐν νηφαλιότητι ὁ δὲ ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς, τότε, ὁ μὲν θὰ κριθῇ ὡς ἀνθρωποκτόνος βαρείας μορφῆς (299 § 1 Π.Κ.), ὁ δὲ ὡς τοιοῦτος ἐλαφρᾶς μορφῆς (299 § 2 Π.Κ.). Ὁ βρασμὸς ψυχικῆς ὁρμῆς συνεπάγεται ἐπιεικεστέραν ποινικὴν μεταχείρισιν (μείωσιν τῆς ποινῆς καὶ οὐχὶ θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου). Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ νόμῳ ἡ β παράγρ. τοῦ ἄρθρου 299 Π.Κ., ὁ δράστης, πάλιν θὰ ἐτιμωρεῖτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς α παραγρ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου. Δὲν ἀξιοῖ ὅθεν ἐν προκειμένῳ ὁ νόμος τὴν ὕπαρξιν τῆς περιστάσεως τοῦ βρασμοῦ ψυχικῆς ὁρμῆς, διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιοποίνου, ἀλλ' ἀξιοῖ ταύτην διὰ τὴν μείωσιν τῆς ποινῆς, δι' ὃ καὶ ἐφαρμοστέα ἡ β παράγρ. τοῦ ἄρθρου 49 Π.Κ.

Καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς κλοπῆς ὅταν τις τῶν συμμετόχων ἔχῃ τὴν ἐν ἄρθρῳ 378 συγγενικὴν ἰδιότητα πρὸς τὸ θῦμα, οὗτος μόνον θὰ διωχθῇ κατ' ἔγκλησιν, ἐνῷ οἱ λοιποὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 49 § 2 Π.Κ.

ΣΤ'. Ἀναγκαία συμμετοχὴ (2)

Περὶ ταύτης γίνεται λόγος ὁσάκις ἡ ἀντικειμενικὴ ὑπόστασις τοῦ ἐγκλήματος προϋποθέτει κατ' ἀνάγκην τὴν σύμπραξιν πλειόνων τοῦ ἑνὸς προσώπων, ὡς ἐπὶ μοιχείας, ἀποπλανήσεως παίδων, ἀπαγωγῆς, τοκογλυφίας κλπ. Ἐρωτᾶται λοιπὸν πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζωνται αἱ περιπτώσεις αὗται : Τὸ θέμα δὲν ἐπιδέχεται ἐνιαίαν ἀπάντησιν. Διότι ἄλλοτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ συμμετοχῆς διατάξεις ἐνῷ ἄλλοτε ὄχι. Εἶναι δηλ. ζήτημα ἑρμηνείας τῶν ἐπὶ μέρους διατάξεων, αἵτινες πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθοῦν. Οὕτω, ἐπὶ ἀποπλανήσεως παίδων ὁ νόμος θέλει νὰ προστατεύσῃ τὸν παῖδα ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ συμμετοχῆς καὶ τούτου εἰς τὸ ἔγκλημα. Ὁ παῖς ἐνταῦθα εἶναι τὸ ὑλικὸν ἀντικείμενον τοῦ ἐγκλήματος δι' ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ὁποίου πραγματοῦται ἡ ἀντικειμενικὴ ὑπόστασις τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀποπλανήσεως, ὡς καὶ ὁ παθὼν ἐξ αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ ἐπὶ ἐκουσίας ἀπαγωγῆς καθ' ἣν ἡ ἀπαγομένη χαρακτηριστέα ὡς τὸ ὑλικὸν ἀντικείμενον τοῦ ἐγκλήματος, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ ἀπαγομένη δὲν ἔχει δικαίωμα πρὸς ὑποβολὴν ἐγκλήσεως. Ἐνταῦθα ὑλικὸν ἀντικείμενον τοῦ ἐγκλήματος καὶ παθὼν δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Παθὼν εἶναι ὁ ἐξουσιαστὴς γονεύς, ἐπίτροπος κλπ. Δι' ὃ

(1). Σχετικῶς τὸ ὑπ' ἀριθ. 564/1954 (Ποιν. Χρ. Δ. σελ. 101 ἑπ.) βούλευμα Πλημ/κείου Καλαμῶν, οὗτινος ὅμως ἡ σχοινοτενὴς αἰτιολογία δὲν νομίζομεν ὅτι ἦτο ἀπαραίτητος, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 49 § 2 εἶναι σαφές, τοῦτο δὲ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπικαλεσθῇ αὕτη ἄνευ ἑτέρου τινός.

(2). Σχετικῶς εἰς Χωραφᾶ 1960, § 87 ΙΙ σελ. 294.

περιπτώσεων συντρεχουσῶν, οἱ ἀνακριτικοὶ (ἀστυνομικοὶ) ὑπάλληλοι δέον νὰ μὴ δέχωνται τὴν ἔγκλησιν τῆς ἀπαγομένης ὡς νόμῳ ἀβάσιμον (τῆς πράξεως οὔσης ὡς πρὸς αὐτὴν ἀνεγκλήτου) (1).

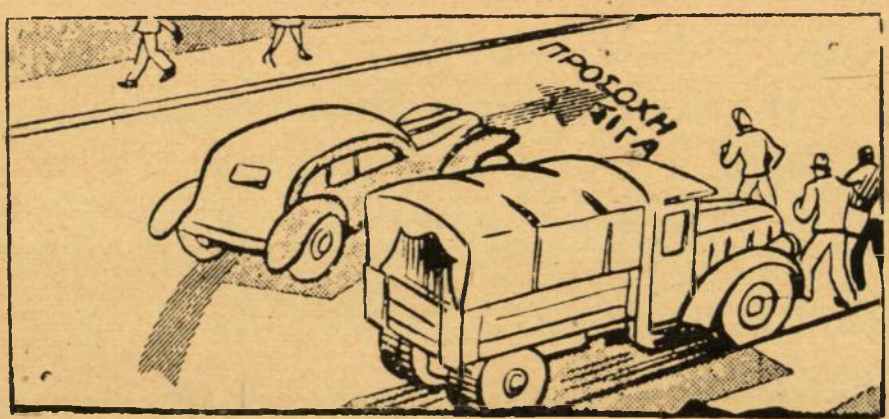
Ἐπὶ διγαμίας, μοιχείας, δωροδοκίας κλπ. τιμωροῦνται ἀμφότερα τὰ μετέχοντα τῆς πράξεως, ἀνῷ ἐπὶ διευκολύνσεως ἀλλοτρίας ἀκολασίας (ἄρθρον 348 Π.Κ.) μόνον ὁ διευκολύνων οὐχὶ δὲ καὶ οἱ διευκολυνόμενοι. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ Ν.Δ. 2943/54, καθ' ἣν «ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ ἐπιστροφῇ καὶ διὰ προσωρινὴν χρῆσιν ἐπ' ἀνταλλάγματι ἢ μή, παραχώρησις ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ὡς καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ αὐτῶν παρὰ παντὸς δικαιουμένου καὶ ἐντεταλμένου, τὴν πώλησιν των». Ἐν προκειμένῳ δηλ. εὐθύνονται καὶ τιμωροῦνται (ὡς ἄλλως τε ἐγνωμοδότησε καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Α.Π. κ. Τούσης, Ποιν. χρον. Η σελ. 501) μόνον οἱ ἐκμεταλλευόμενοι τὸ περίπτερον, οἱ ἐφημεριδοπῶλαι κλπ. οὐχὶ δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν συναλλασσόμενοι.

Ἂν ὅμως τὰ μὴ τιμωρούμενα πρόσωπα προβῶσιν εἰς ἐνέργειαν κειμένην πέραν τῆς ἐν τῇ ἀντικειμενικῇ ὑποστάσει τοῦ ἐγκλήματος περικλειομένης μὴ τιμωρητῆς μετοχῆς των (2), τότε ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα αἱ περὶ συμμετοχῆς διατάξεις. Ὅθεν ὁ ἀστυνομικὸς λ.χ. ὁ παραγαγὼν κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 46 Π.Κ. παρὰ τῷ περιπτεριούχῳ τὴν ἀπόφασιν πρὸς τέλεσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 Ν.Δ. 2943/54 προβλεπομένης πράξεως, εὐθύνεται ἐπὶ ἠθικῇ αὐτουργίᾳ τοῦ ἐγκλήματος τούτου.

Ν. ΝΤΖΙΩΡΑΣ

(1). Σχετικῶς Α.Π. 240/55 Ποιν. χρον. Ε σελ. 487 καὶ 87/57 Ποιν. Χρον. Ζ. σελ. 241.
(2). Χωραφᾶ op. cit. 295.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΔΗΓΟΥΣ

Μὴ ξεχνᾶτε ποτέ, ὅτι τὸ προσπέρασμα ἔχει καὶ τοὺς κινδύνους του καὶ πρέπει νὰ γίνεται μὲ μεγάλη προσοχή. Ὅταν μάλιστα προσπερνᾶτε ἄλλο σταματημένο αὐτοκίνητο ποὺ σᾶς ἐμποδίζει νὰ βλέπετε πρὸς τὰ δεξιά σας, πρέπει νὰ ἐλαττώνετε τελείως τὴν ταχύτητα, ὥστε νὰ σταματᾶτε ἀμέσως ἂν παραστῇ ἀνάγκη.

ΑΠΕΡΓΙΑΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΟΥΤΩΝ*

Ὑπὸ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β'
κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΤΡΑΤΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ ὅρος ἀπεργία ἢ ἀπεργιακὴ ἐκδήλωσις εἶναι δημιούργημα τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐνεφανίσθη κατ' ἀρχὰς ὡς ἰδιωτικὴ ὑπόθεσις ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν καὶ ὡς πρᾶξις ἀδιάφορος διὰ πάντα τρίτον, ὅστις δὲν ὑφίσταται τὸν ἐξ αὐτῆς ἀντίκτυπον. Φαινόμενον, κατ' ἐξοχὴν συλλογικόν, ἐξεταζόμενον ὑπὸ τῆς Κοινωνικῆς Παθολογίας, ὀφείλει τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐξέλιξίν της κυρίως εἰς τὴν τεχνικὴν ἐπανάστασιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' Αἰῶνος, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε τὸ κεφαλαιοκρατικὸν οἰκονομικὸν σύστημα παραγωγῆς καὶ διανομῆς τῶν ἀγαθῶν. Κατὰ τὴν ἐμφάνισίν της, αὕτη ἀφεώρα μόνον τοὺς ἀμέσους ἐνδιαφερομένους ἢ μικρὸν ὁπωσδήποτε κύκλον προσώπων χωρὶς σοβαροὺς ἀντικτύπους ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἐξειλίχθη καὶ κατέστη μέγα κοινωνικὸν πρόβλημα καὶ μοχλὸς ριζικῶν διαφοροποιήσεων εἴς τε τὴν οἰκονομικὴν καὶ δημοσίαν ζωὴν τῶν Κρατῶν.

Φυσικὸν προϊὸν τοῦ ἀνδρουμένου καπιταλισμοῦ καὶ ἀντίδοτον κατὰ τῶν ἐκτροπῶν του, ὑπῆρξεν ἐν συνεχείᾳ μέσον ἀνόδου τῆς ὑλικῆς εὐημερίας τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐξυψώσεως τῆς ἠθικῆς προσωπικότητος αὐτῶν, ἐκ παραλλήλου ὅμως καὶ ἀφορμὴ οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναταραχῶν μὲ λίαν καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα.

Αἱ εἰς παγκόσμιον κλίμακα ἐξελιχθεῖσαι συνδικαλιστικαὶ ἐργατικαὶ ἑνώσεις, ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις καὶ συγκέντρωσις τοῦ κεφαλαίου καὶ ἡ ἐν μέρει ἐπιβολὴ τῆς διευθυνομένης οἰκονομίας τοῦ Κράτους, μετέβαλον τὴν ἀρχικὴν μορφὴν τῆς ἀπεργίας, ἀπὸ ἰδιωτικήν, μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν ὑπόθεσιν, εἰς τοιαύτην, στρεφομένην κατὰ τῆς ὁλότητος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ Κράτους καὶ συνεπῶς ὁ σκοπὸς τῆς ἀπεργίας δὲν εἶναι πλέον ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ ὁ τοιοῦτος, τοῦ ὑφισταμένου τὰ ἐκ τῆς ἀπεργίας ἐπακόλουθα πληθυσμοῦ, νὰ παρέμβῃ καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ Κράτους καὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων τῶν ἀπεργῶν.

Αἱ ἐμφανίσεις τὰς ὁποίας προσέλαβον αἱ ἀπεργιακαὶ ἐκδηλώσεις περὶ τὸ τέλος τοῦ ΙΘ' αἰῶνος καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν μέχρι σήμερον χρονικὸν διάστημα τοῦ παρόντος αἰῶνος, δικαιολογοῦν τὸν χαρακτηρισμόν των, ὡς πραγματικῶν ἐμφυλίων

---

* **Βιβλιογραφία:** 1) Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἥλιος», Τόμος Γ'. 2) Ἡ «Ἀπεργία ὡς δικαίωμα ἢ ἀδίκημα», δικηγόρου Πρωτονοταρίου—ἔκδοσις 1946. 3) Ἡ «Ἀπεργία», Ἠλία Λαγάκου—Δικηγόρου—τ. Ὑπουργοῦ (διάλεξις δοθεῖσα ἐκ μέρους του τὴν 17-2-1954 εἰς τὴν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν) καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς Περιοδικὴν ἔκδοσιν Ἀν. Σχ. Βιομ. Σπουδῶν 1954 ὑπὸ τὸν τίτλον «Σπουδαί», Τόμος Δ', Τεῦχος 3. 4) Ἡ «Ἀπεργία σὰν μάχη». Διαλέξεις γενόμεναι τὸ 1930 εἰς τὴν ἐν Μόσχᾳ Λενιστικὴν Σχολὴν ὑπὸ τοῦ τότε Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Ἐπαναστατικοῦ Συνδέσμου Α. Λοζόφσκυ. Ἔκδοσις 1932 ὑπὸ τῆς Βιβλιοθήκης Ἑνωσ. Γεν. Συνομοσπονδίας. 5) Τὸ «Ζήτημα τοῦ Ἐνιαίου Μετώπου», «Στὸ τωρινὸ Στάδιο». Διαλέξεις γενόμεναι τὸ ἔτος 1930 εἰς τὴν ἐν Μόσχᾳ Λενιστικὴν Σχολὴν ὑπὸ τοῦ τότε Γεν. Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Ἐπαναστατικοῦ Συνδέσμου Α. Λοζόφσκυ. Ἔκδοσις 1932 ὑπὸ τῆς Βιβλιοθήκης Ἑν. Γεν. Συνομοσπονδίας. 6) Ἡ «Ἀπεργία, ὁ χαρακτὴρ καὶ αἱ συνέπειαί της», Ἐδουάρδου Μπερνστάϊν, μετάφρασις Σ. Κορώνη—Ἐκδ. Οἴκου Ἐλευθερουδάκη—ἔκδοσις 1921. 7) Ψυχολογικὸς Πόλεμος—Κατασκοπεία, Νικολάου Ἀρχιμανδρίτου—ἔκδοσις 1960. 8) Κοινωνικὰ Συστήματα, Νικολάου Ἀρχιμανδρίτου—ἔκδοσις 1956. 9) Ἀστυνομικὰ Χρονικά. Τόμοι Γ' 1955 καὶ Ε' 1957. 10) «Ἑρμηνεία τοῦ Συντάγματος», ὑπὸ Χ. Μαρδαβίρλα, ἔκδοσις 1959. 11) «Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος», ὑπὸ Α. Σβώλου καὶ Γ. Βλάχου, ἔκδοσις 1955. 12) «Στατιστικὰ Στοιχεῖα», ληφθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (Γραφείου Ἀπεργιακῆς Κινήσεως) καὶ 13) «Νέος Ποινικὸς Κῶδιξ», ὑπὸ Σιφναίου—Χαλκιᾶ, ἔκδοσις 1955.

συγκρούσεων μὲ ὅλα τὰ ἐπακόλουθα μισαλλοδοξίας καὶ βαρβαρότητος, αἱ δὲ ζημίαι, τὰς ὁποίας προεκάλεσαν εἰς τοὺς ἐργαζομένους καὶ εἰς τὴν ἐν γένει 'Εθνικὴν Οἰκονομίαν τῶν χωρῶν, ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ πᾶν ἐξ αὐτῶν προσδοκώμενον κέρδος. 'Ενίοτε αὗται προσέλαβον διεθνῆ σημασίαν καὶ ἔσχον δυσμενῆ ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας.

Αἱ τεράστιαι οἰκονομικαί, κοινωνικαί, ἐνίοτε δὲ καὶ πολιτικαὶ ἀναστατώσεις, τὰς ὁποίας προκαλοῦν αἱ ἀπεργίαι, ἔτι δὲ καὶ ἡ εὐρεῖα ἐκμετάλλευσις τούτων ἐκ μέρους τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ, ὅστις χρησιμοποιεῖ ταύτας ποικιλοτρόπως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπαναστατικῶν του σχεδίων, ἤγαγον βαθμιαίως τὰς Κυβερνήσεις τῶν 'Αστικῶν Κρατῶν, ὅπως, διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ, θεσπίσωσι θεσμοὺς καὶ μεθόδους, οἵτινες τείνωσι νὰ ἐξανθρωπίσωσι τὰς συλλογικὰς συγκρούσεις καὶ νὰ τιθασεύσωσι τὰς ἀκρότητας μὲ τὴν ἐλπίδα μιᾶς εἰρηνικῆς, ἢ μᾶλλον μιᾶς δικαιονομικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, ἄνευ προσφυγῆς, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν ἀπεργίαν, ἢ ἐν περιπτώσει προσφυγῆς, διὰ τῆς ἀπαμβλύνσεως τῶν ἐπιζημίων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας, ζωτικῶν διὰ τὸν λαὸν καὶ τὴν οἰκονομίαν του, ὑπηρεσιῶν.

Λόγῳ τοῦ ὑψίστου ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν σήμερον αἱ ἀπεργιακαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὰς κοινωνίας τῶν 'Αστικῶν Κρατῶν, θὰ προσπαθήσωμεν, ὅπως, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, δώσωμεν, κατὰ τὸ δυνατόν, μίαν σαφῆ καὶ περιληπτικὴν εἰκόνα, περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀπεργίας, τῆς ἐξελίξεώς της, τῆς μορφῆς τούτων, τῶν συνεπειῶν καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀπεργιῶν ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ἀρχῶν, πρὸς ματαίωσιν ἢ ἀντιμετώπισιν τούτων ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

'Απεργίαν καλοῦμεν τὴν ἑκουσίαν, συλλογικὴν καὶ προσχεδιασμένην ἀναστολὴν παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐπὶ σκοπῷ βελτιώσεως τῶν ὅρων αὐτῆς, ἢ ἐπιτυχίας ἄλλων ἐπαγγελματικῶν ὠφελημάτων.

'Αναλύοντες τὸν ὁρισμὸν τῆς ἀπεργίας, εὑρίσκομεν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα δέον νὰ συντρέχωσιν, ἵνα ἡ ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας των χαρακτηρίζεται καὶ συνιστᾷ ἀπεργίαν. Ταῦτα εἶναι :

α) Τὸ ἑκούσιον τῆς ἀποχῆς· ἡ ἀναγκαστικὴ ἐπομένως ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπεργία.

β) 'Η συλλογικότης τῆς ἀποχῆς τῶν ἐργαζομένων, δηλαδὴ ἡ ἔνταξις τῶν ἐργαζομένων εἴ τι ἐργατικὸν σωματεῖον, ὅπερ κηρύσσει καὶ κατευθύνει τὴν ἀπεργίαν.

γ) 'Ο κοινὸς τῶν ἀπεργῶν ἀγωνιστικὸς σκοπός, ἤτοι ἡ ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν ἐκ κοινοῦ ἐπιδίωξις τῶν αὐτῶν ὠφελημάτων.

δ) 'Η συνωμολογουμένη καὶ προϋπάρχουσα σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν.

ε) 'Ο ἐπαγγελματικὸς χαρακτὴρ τῶν ἐπιδιώξεων τῶν ἀπεργῶν, π.χ. ἡ αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων, ἡ ἐλάττωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας κλπ. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ συλλογικὴ ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας των ἐπὶ σκοπῷ ἀνατροπῆς τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἀποτελεῖ ἀπεργίαν. Παρὰ ταῦτα, διαπρεπεῖς νομικοὶ καὶ κοινωνιολόγοι, ὡς οἱ Durand, Hans, Nipperdey, Μπερνστάϊν, θεωροῦν ὡς ἀπεργίας καὶ τὰς ἐχούσας πολιτικὰς ἢ κομματικὰς ἐπιδιώξεις τοιαύτας. 'Ωσαύτως, ἡ ἀποχὴ ἐκ τῶν μαθημάτων τῶν φοιτητῶν δὲν ἀποτελεῖ ἀπεργίαν, ἐλλείψει τοῦ στοιχείου «ἐξηρτημένη ἐργασία». 'Ομοίως καὶ ἡ ἀπεργία τῶν δικηγόρων, ἰατρῶν καὶ γενικῶς τῶν ἀσκούντων ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα δὲν πληροῖ τὴν νομικὴν καὶ κοινωνικὴν πραγματικότητα τῆς ἀπεργίας διὰ τὴν αὐτήν, ὡς ἄνω, αἰτίαν, οὐχ' ἧττον ὅμως καὶ αἱ ἐκδηλώσεις αὗται εἴθισται νὰ ἀποκαλῶνται ἀπεργίαι, ἔχωσι δὲ καὶ

αὗται τὰς ἰδίας δυσμενεῖς ἐπιδράσεις εἰς τὴν οἰκονομικήν, κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους, ὡς καὶ αἱ προαναφερθεῖσαι ἐργατικαὶ ἀπεργίαι καὶ ὡς ἐκ τούτου παρουσιάζουσι τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Ἡ ἀπεργία, ὡς φαινόμενον κοινωνικόν, οἰκονομικόν, ἐνίοτε δὲ καὶ πολιτικόν, ἐνεφανίσθη, ὡς προανεφέρθη, μόνον κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἀναφέρονται κοινωνικά τινα κινήματα, ὁμοιάζοντα πρὸς τὴν ἀπεργίαν, ὡς ἡ, κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἡ κατὰ τὸν Ε' Π. Χ. αἰῶνα ἔξοδος τῶν Πληβείων ἐκ τῆς Ρώμης, ἥτις κατέληξε, τῇ μεσολαβήσει τοῦ Μενηνίου Ἀγρίππα, εἰς τὴν ἄφεσιν τῶν χρεῶν καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ θεσμοῦ τῶν Δημάρχων, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν Πληβείων καὶ τέλος ἡ στάσις τῶν εἱλώτων εἰς τὴν Σπάρτην, καθ' ἣν οὗτοι, ἐγκαταλείψαντες τὰς θέσεις των, ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη, ζητοῦντες τὴν λύτρωσίν των ἀπὸ τὸν βαρὺν ζυγὸν τῶν Δωριέων. Πραγματικαὶ ὅμως ἀπεργίαι ἐμφανίζονται πρῶτον ἐν Εὐρώπῃ τὸν ΙΔ' αἰῶνα, ἀλλ' ἦσαν μικραὶ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπεργίαι τῶν χειρονακτῶν.

Μέχρι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος δὲν δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ δικαιώματος ἀπεργίας, καθ' ὅσον αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς προσβολὴ τῆς «ἀποθεωμένης» ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας καὶ ὡς συνωμοσία κατὰ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐθεμελιοῦτο ἡ ὕπαρξις τοῦ Κράτους καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπηγορεύετο.

Ὁ ΙΗ' αἰὼν χαρακτηρίζεται ὑπὸ πλήθους ἀπεργιῶν μετὰ βιαιοπραγιῶν, καταστροφῶν καὶ αἱματοχυσιῶν, καθ' ὅσον οἱ ἐργάται ἀπέδιδον τὴν δυστυχίαν των εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μηχανῶν ἐν τῇ Βιομηχανίᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου προέβαινον εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτῶν.

Ἡ ἐκδηλωθεῖσα αὕτη τάσις πρὸς καταστροφὴν τῶν μηχανῶν, ἀντεμετωπίσθη τότε διὰ θεσπίσεως Νόμου, προβλέποντος τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου κατὰ τῶν ἐκτελούντων τοιαύτας πράξεις.

Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἡ πρώτη ὠργανωμένη ἀπεργία ἐξεδηλώθη τὸ 1740 ὑπὸ τῶν ἀρτεργατῶν, εἶτα ἐπηκολούθησεν ἡ τῶν σιδηροδρομικῶν τὸ 1897 καὶ ἐν συνεχείᾳ πλεῖσται ἄλλαι.

Ἐν Ἀγγλίᾳ μεγάλη σχετικῶς ἀπεργιακὴ κίνησις παρετηρήθη κατὰ τὴν ἐπαναστατικὴν περίοδον 1824 ἕως 1842, βραδύτερον δὲ κατὰ τὸ 1852 ἐξεδηλώθησαν αἱ πλέον γνωσταὶ ἀπεργίαι τῶν κατασκευαστῶν μηχανῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ τοιαῦται τῶν ἐργατῶν Ναυπηγείων καὶ ἀνθρακωρύχων. Ὡσαύτως ἀξιόλογοι εἶναι: ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1911 κηρυχθεῖσα ἀπεργία τῶν ναυτεργατῶν–φορτοεκφορτωτῶν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ 2 μῆνας, ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1912 μεγάλη ἀπεργία τῶν ἀνθρακωρύχων, ἥτις εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν 30 ἑκατομμυρίων ἡμερῶν ἐργασίας, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1925–1926 μεγάλη ἀπεργία τούτων, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος 375.000 ἐργάται καὶ ἡ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας μὲ παγκόσμιον ἀντίκτυπον, λόγῳ τῆς ἐπακολουθησάσης ἀνατιμήσεως τοῦ γαιάνθρακος καὶ τῶν ναύλων.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐσημειώθησαν πολλαὶ ἀπεργίαι καὶ κυρίως μετὰ τὸν Γαλλοπρωσικὸν πόλεμον τὸ 1870 καὶ τὴν κήρυξιν τῆς κομμούνας τῶν Παρισίων τὸ 1871, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ μεγάλη ἀπεργία τῶν σιδηροδρομικῶν κατὰ τὸ 1910, ἡ κατὰ τὸ 1925 τοιαύτη τῶν ἀνθρακωρύχων, διαρκέσασα ἐπὶ 170 ἡμέρας, μεταπολεμικῶς δέ, ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1946 ἐκδηλωθεῖσα ἀπεργία τῶν ἀστυνομικῶν καθὼς καὶ αἱ μεγάλαι ἀπεργίαι τῶν ἐτῶν 1947, 1950 καὶ 1953.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ σοβαρὰ ἀπεργία τῶν σιδηροδρομικῶν κατὰ τὰ ἔτη 1920–1921, ἥτις, λόγῳ τῆς ἐκτροπῆς της ἐκ τῶν κυρίως οἰκονομικῶν της αἰτημάτων, ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Φασιστικοῦ Κινήματος τοῦ Μουσσολίνι.

Εἰς τὴν Γερμανίαν αἱ ἀπεργίαι περιεστρέφοντο συνήθως εἰς τὰς μεταλλευτικὰς βιομηχανίας καὶ τὰ ὀρυχεῖα. Μετὰ τὸν Α' Παγκόσμιον πόλεμον προσέλαβον ὀξύτητα καὶ ἐξετράπησαν εἰς πολιτικὰς ἐπιδιώξεις μέχρι τὸ 1933, ὅτε ἐπεκράτησεν ὁ Χίτλερ, ὅστις καὶ ἐκήρυξε ταύτας παρανόμους.

Εἰς τὴν 'Ελλάδα ἀνοργάνωτοι ἀπεργίαι ἔλαβον χώραν, εὐθὺς σχεδὸν μετὰ τὴν 'Εθνικήν μας ἀποκατάστασιν καὶ πολὺ πρὶν εἰσέλθῃ αὕτη εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐκβιομηχανίσεώς της. 'Η ἐν ἀκμῇ τότε, λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως, ναυτικὴ 'Ερμούπολις συχνὰ ἔδωσε παραδείγματα ἀπεργιακῶν ἀγώνων, ἐντονώτερα ὅμως κατὰ τὰ ἔτη 1879 ἕως 1883, ὅτε ἤρχισε νὰ σημειοῦται ἡ οἰκονομικὴ κρίσις τῆς πρώτης ἐκείνης ἐμπορικῆς καὶ ναυτικῆς πόλεως τῆς Χώρας. 'Επηκολούθησαν κατόπιν ἀπεργίαι ἐν Πειραιεῖ, Πύργῳ, Βόλῳ καὶ ἰδίως ἐν Λαυρίῳ. 'Η κυρίως ἀπεργιακὴ κίνησις ἐμφανίζεται τὴν πρώτην 15ετίαν τοῦ αἰῶνος μας μὲ συγκεκριμένον συνδικαλιστικὸν αἴτημα τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὡς ἐκπροσώπων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. 'Ο εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ βασικοῦ τούτου αἰτήματος ψηφισθεὶς νόμος 281/1914 «Περὶ Σωματείων», ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως 'Ελευθερίου Βενιζέλου, δὲν συνεπέφερε καὶ τὴ διακοπὴν τῶν ἀπεργιακῶν ἀγώνων.

Μετὰ τὸν Α' Παγκόσμιον πόλεμον, ἡ πρώτη μεγάλη ἀπεργία ἦτο ἡ τῶν ναυτεργατῶν, κατὰ τὸ ἔτος 1924, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν, κατὰ τὸ ἔτος 1926, αἱ ἀπεργίαι τῶν σιδηροδρομικῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, καπνεργατῶν καὶ ὑποδηματεργατῶν. Κατὰ τὸ ἔτος 1927 ἐκηρύχθη ἐν 'Αθήναις ἀπεργία τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν αὐτοκινήτων, ἀξιούντων τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως «Pawer and Traction», ὡς καὶ τοιαύτη τῶν ἐπαγγελματιῶν «κατὰ τῆς ἄρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ὑπὲρ τῆς μεταρρυθμίσεως φορολογικῶν τινων μέτρων». 'Ομοίως κατὰ τὰ ἔτη 1930—1934 ἐκηρύχθησαν ἀπεργίαι τῶν καπνεργατῶν, σταφιδοπαραγωγῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, τροχιοδρομικῶν, κεραμοποιῶν, ὡς καὶ τοιαῦται ἄλλων ἐργατικῶν κλάδων.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1936, ἐνεφανίσθη ἀπειλὴ κηρύξεως μεγάλης γενικῆς ἀπεργίας, ἣν εἶχεν ὀργανώσει τὸ Κ.Κ.Ε. 'Η ἐν λόγῳ ἀπειλὴ ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τὸν τότε Πρωθυπουργόν, 'Ιωάννην Μεταξᾶν, νὰ θεωρήσῃ τὴν Χώραν ἐν κινδύνῳ καὶ νὰ κηρύξῃ τὴν δικτατορίαν τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας καὶ μέχρι τῆς Γερμανοϊταλικῆς εἰσβολῆς τοῦ 1941, οὐδεμία ἀπεργιακὴ κίνησις ἐξεδηλώθη.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς καὶ ἐκ πνεύματος ἀντιστάσεως κατὰ τῶν κατακτητῶν, ἐγένοντο πολλαὶ ἀπεργίαι ἐν τῇ Χώρᾳ μας. 'Ιδιαιτέρως σημειοῦμεν τὴν ἀπεργίαν τῆς 14ης 'Απριλίου 1942 τῶν Τριατατικῶν, εἰς ἣν συμμετέσχον καὶ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, διαρκέσασαν ἐπὶ 8 ἡμέρας. 'Επηκολούθησαν καὶ πλεῖσται ἄλλαι ἀπεργίαι, ὀφειλόμεναι βεβαίως εἰς τὸν ἀκατάσχετον πληθωρισμὸν καὶ τὴν ἐντεῦθεν δημιουργουμένην δυστυχίαν τῶν δραχμοσυντηρήτων, πλὴν ὅμως, ὠργανούμεναι κατὰ κανόνα ὑπὸ τῶν 'Εαμικῶν 'Οργανώσεων πρὸς τόνωσιν δῆθεν τοῦ καταπεπτωκότος ἠθικοῦ τῶν ὑποδούλων 'Ελλήνων καὶ ἐξαπάτησιν τῶν ἀφελῶν διὰ τὸν δῆθεν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα, ἐσκόπουν εἰς τὴν τόνωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων καὶ κομμουνιστικὴν καθοδήγησιν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐξεδηλώθησαν πολλαὶ ἀπεργίαι, αἱ σπουδαιότεραι τῶν ὁποίων ἦσαν, αἱ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἤτοι: τροχιοδρομικῶν, προσωπικοῦ Ε.Η.Σ., Φωταερίου, 'Εταιρείας 'Υδάτων, Ο.Τ.Ε., Η.Ε.Α.Π., 'Αρτεργατῶν, 'Οδηγῶν καὶ Εἰσπρακτόρων Αὐτοκινήτων καὶ Σιδηροδρομικῶν. 'Ομοίως τῶν τυπογράφων, Κλωστοϋφαντουργῶν, Κεραμοποιῶν, Βυρσοδεψεργατῶν, Οἰκοδόμων κλπ., καθὼς ἐπίσης καὶ τοιαῦται τῶν Δημοσίων 'Υπαλλήλων καὶ Τραπεζιτικῶν τοιούτων.

(Συνεχίζεται)

ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

— ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΩΝ —

Ὑπὸ τ. Ἀνθ/μου κ. **Γ. ΔΟΥΚΑΚΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Ἀστυνόμος Φλώριο σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κάθισμά του, ἄναψε ἕνα τσιγάρο καὶ βημάτιζε νευρικά. Πῆρε στὸ τηλέφωνο τὸν Εἰσαγγελέα καὶ τοῦ εἶπε :

—Κύριε Εἰσαγγελεῦ, ὁ Ἰωαννίδης κατὰ τὸν κ. ἰατροδικαστὴν αὐτοκτόνησε, μὰ ἐγὼ ἐπιμένω στὴν ἄποψίν μου ὅτι πρόκειται περὶ ἐγκλήματος.

Στὸ μεταξὺ ὁ κ. Φλώριο διέταξε ἔντονες ἔρευνες γιὰ νὰ βρεθῇ ὁ κάτοχος τοῦ αὐτοκινήτου γιατὶ «ἀπ' ἐκεῖ» ἔλεγε, «θὰ βρῶ τὴν ἄκρη».

Ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ τηλεφωνικὸ Κέντρο τοῦ Τμήματος δὲν ἔπαψε νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὶς ἀστυνομικὲς ὑπηρεσίες ὅλων τῶν πόλεων τῆς Αἰγύπτου, νὰ δίδῃ τὰ στοιχεῖα καὶ νὰ ζητῇ πληροφορίες γιὰ τὸ ἐγκαταλελειμμένο αὐτοκίνητο.

Ὡστόσο, κατὰ τὸ μεσημέρι, παρουσιάζεται ἕνας ἀράπης ψαρᾶς στὸν ἀστυνόμο κ. Φλώριο καὶ τοῦ ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

—Διάβασα στὶς ἐφημερίδες ὅτι βρέθηκε ἕνα πτῶμα στὴν ἀκτὴ τοῦ Sibi—Bishr. Ἐκείνη τὴ νύκτα ψάρευα ἐκεῖ κοντά. Θἄταν 2—2 1/2 ἡ ὥρα, ὅταν εἶδα ἕνα αὐτοκίνητο νἄρχεται καὶ νὰ σταματᾶ λίγο πιὸ πέρα, μὲ ἀναμμένα τὰ φανάρια. Κατέβηκαν δυὸ—τρεῖς ἄνδρες, Εὐρωπαῖοι, μὰ ἀμέσως ἔσβυσαν τὰ φῶτα καὶ τὰ γύρω βυθίστηκαν πάλι στὸ σκοτάδι. Δὲν ἔδωσα σημασία γιατὶ ἤξερα πὼς στὴν περιοχὴ αὐτὴ πολλοὶ ξενύχτηδες γλεντζέδες ἔρχονται καὶ περνοῦν τὶς ὧρες τους.

Ἡ κατάθεσις τοῦ ψαρᾶ Ἀλῆ ἦλθε νὰ ἐνισχύσῃ τὶς ὑπόνοιες τοῦ κ. Φλώριο, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος.

Πολὺ γρήγορα διαλύθηκε καὶ τὸ μυστήριο ποὺ σκέπαζε τὸ ἐγκαταλελειμμένο αὐτοκίνητο. Εἶχε κλαπῇ ἀπὸ τὴ Τάντα, ὅπως ἐτηλεφώνησε ὁ Διοικητὴς Ἀσφαλείας κ. Μάρκου Μπέη (1).

Τὴν ἑπομένη τὸ πρωΐ, 2 Σεπτεμβρίου, ἦλθεν ἕνας νέος καὶ παρουσιάστηκε στὸ διοικητὴ κ. Φλώριο. Ἦταν Αἰγύπτιος καὶ ὠνομάζετο Σεκῆ Ἀχμάτ.

—Κύριε ἀστυνόμε, εἶπεν, εἶμαι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου ποὺ βρέθηκε ἐγκαταλελειμμένο στὴν πόλη σας. Μοῦ τὸ ἔκλεψαν στὴ Τάντα, προχθὲς βράδυ, ἔξω ἀπὸ ἕνα κέντρο, ὅπου τὸ εἶχα ἀφίσει. Μὲ εἰδοποίησαν ἀπὸ τὸ Κάϊρο νὰ ἔλθω ἐδῶ νὰ τὸ παραλάβω.

Ὁ κ. Φλώριο ἔκαμε στὸν Ἀχμὰτ τὴ σχετικὴ ἀνάκρισι, καὶ ἂν εἶχε ὑποψίες σὲ πρόσωπα ποὺ μποροῦσαν νὰ τοῦ κλέψουν τὸ αὐτοκίνητο.

—Ἐγώ, κ. Ἀστυνόμε, δὲν ἔχω πολλὲς γνωριμίες, ἀπήντησε.

Ὁ Ἀχμὰτ ἀναγνώρισε καὶ παρέλαβε τὸ αὐτοκίνητό του.

Ἔτσι ἡ ὑπόθεσις Ἰωαννίδη βυθίστηκε καὶ πάλι σὲ πυκνὸ σκοτάδι.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησι τοῦ Ἀχμάτ, ἔμεινα στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Φλώριο. Ἐκεῖνος σιωπηλὸς καὶ σκεπτικὸς προσπαθοῦσε νὰ βρῇ τὴν αἰτία τοῦ θανάτου τοῦ Ἰωαννίδη, γιατὶ εἶχε κάποιες ἀμφιβολίες στὴν ἔκθεσι τοῦ ἰατροδικαστοῦ.

—Δὲν μπορῶ, Ἀλεξίου, μοῦ ἔλεγε, νὰ πιστέψω στὴν αὐτοκτονία· ἔχουμε ἀρκετὰ στοιχεῖα ἱκανὰ νὰ μᾶς πείσουν γιὰ τὸ ἀντίθετο. Ἀναθέτω σὲ σένα νὰ διαλέξῃς συνεργάτες γιὰ τὴν ὑπόθεσι αὐτή. Θέλω νὰ τὴν ἐπεξεργασθοῦμε μὲ προσοχὴ καὶ σύνεσι, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ βροῦμε τὴν ἀλήθεια.

---

(1) Ὁ κ. Μάρκου ἦταν Ἕλλην, κρητικῆς καταγωγῆς, πολὺ καλὸς ἀστυνομικός, μὲ τὸν ὁποῖον συνεργάστηκα σὲ διάφορες ὑποθέσεις.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ κ. Φλώριο ἐπεσκέφθη τὸν Εἰσαγγελέα καὶ τοῦ ζήτησε τὴ γνώμη του πάνω στὰ διάφορα κενὰ τὰ ὁποῖα ἐνίσχυαν τὶς ὑπόνοιες περὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἰατροδικαστοῦ. Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς συνεφώνησε μαζύ του καὶ διέταξε τὴν ἐκταφὴ καὶ τὴν ἐκ νέου νεκροψία. Ὁ ἰατροδικαστὴς ἀπὸ τὴ δεύτερη αὐτὴ ἐξέτασι μπόρεσε νὰ ἐξακριβώσῃ μερικὰ ὕποπτα ἴχνη στραγγαλισμοῦ.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν καινούργια ἔκθεσι τοῦ ἰατροδικαστοῦ, ὁ κ. Φλώριο μὲ ἐκάλεσε στὸ γραφεῖο του καὶ μοῦ εἶπε.

—Ἀλεξίου, δὲν πέσαμε ἔξω, ὁ Ἰωαννίδης φαίνεται νὰ ἔχῃ στραγγαλισθῆ, ὅπως ἐκθέτει τώρα ὁ ἰατροδικαστής, καὶ ξεφύλλιζε τὶς διάφορες καταθέσεις ποὺ ἦσαν μέσα στὸ φάκελλο Ἰωαννίδη. Ἀπ' ἐκεῖ ζητοῦσε κάτι τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ κατευθύνσεις.

Στὶς καταθέσεις τῆς οἰκογενείας Σκυριανοῦ, σταμάτησε σὲ κάποιο σημεῖο, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι. Ἐπέμεναν ὅλοι στὶς καταθέσεις τους, ὅτι αὐτοκτόνησε γιατὶ ἦταν τύπος ἐρωτομανής. Αὐτὸ καὶ μόνο τοὔδωσε ἀφορμὴ νὰ ὑποπτευθῇ τὴν οἰκογένεια Σκυριανοῦ πὼς κάτι θὰ γνώριζε.

—Λοιπόν, Ἀλεξίου, μοῦ εἶπε, θὰ ξεκινήσετε ἀπὸ τὸ κέντρο Ἰωαννίδη καὶ τὴν οἰκογένεια Σκυριανοῦ.

Σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες ποὺ πῆρα ἀπὸ τὸ ἀστυνόμο κ. Φλώριο, ἄρχισα, μὲ τρεῖς καλοὺς συνεργάτες μου, ἀπὸ τὸ προσωπικὸ τοῦ κέντρου Ἰωαννίδη. Ὅλοι ἦσαν ἀνίδεοι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μανδό, τὸ σωφὲρ ποὺ εἶχε ἐκεῖ τὸ στέκι του ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμαθα ὅτι τὶς τελευταῖες μέρες κάποιος ἄγνωστος νέος, 25 ἐτῶν περίπου, μετρίου ἀναστήματος, τὸν ἔπαιρνε καὶ ἔβγαιναν ἔξω. Πολλὲς φορὲς τοὺς ἔκαμε ἀγώγι μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, καὶ τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι ὅτι μιλοῦσαν πάντοτε κάπως μυστικά.

Ὕστερα ἀπὸ τὴ σημαντικὴ αὐτὴ πληροφορία, συνεχίζει ὁ κ. Ἀλεξίου στὴν ἐπιστολή του, προσπάθησα νὰ βρῶ τὸν ἄγνωστο νέο μὰ μέχρι τινὸς δὲν τὰ κατάφερα.

Στὸ μεταξὺ ὅμως παρουσιάστηκε στὸ γραφεῖο κάποιος Γρηγορίου, ὁ ὁποῖος ἀνέφερε μὲ ἀγανάκτησι καὶ ἔξαψι τὰ ἀκόλουθα :

—Εἶμαι, κ. ἀστυνόμε, ἐξάδελφος τοῦ Ἰωαννίδη. Χθὲς πῆγα στὸ σπίτι ὅπου ἔμενε ὁ Ξενοφῶν, μὲ τὸ φίλο μου Στεφάνου νὰ παραλάβω τά πράγματά του. Μὲ ὑποδέχθηκαν μὲ μεγάλη ψυχρότητα καὶ δὲν ἦσαν ὅπως ἄλλοτε διαχυτικοὶ χάριν τοῦ ἐξαδέλφου μου, ποὺ τὸν εἶχαν σὰν παιδί τους.

Πάντως καθήσαμε στὸ σαλόνι καὶ τοὺς εἶπα τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μας. Τὴν ὥρα ἐκείνη εἶχαν κι' ἄλλες ἐπισκέψεις. Ἦταν ἐκεῖ ὁ κ. Κουφάδης μὲ τὴν γυναίκα του κι' ἕνας νέος μὲ τὸ πουκάμισο ποὺ δὲν καθόταν στὸ σαλόνι, ἀλλὰ στεκόταν σὰν μισοκρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ διαδρόμου. Ὁ γέρο Σκυριανὸς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ μοῦ δώσῃ τὰ πράγματα καὶ μοῦ εἶπε ὅτι θὰ τὰ παραδώσῃ στὸ Ἀγγλικὸ Προξενεῖο.

Τότε ἐπενέβη ὁ κ. Κουφάδης.

—Τὸν κ. Κουφάδη τὸν γνωρίζεις; τὸν ρώτησε ὁ κ. Φλώριο.

—Βεβαίως, κι' ἔτσι ἐμεσολάβησε στὴ διαμάχη μας κι' ἐπρότεινε νὰ μοῦ τὰ παραδώσουν καὶ θὰ εἶναι αὐτὸς μάρτυς.

Μὰ ὁ Σκυριανὸς δὲν δέχθηκε.

—Τὸν νέον ποὺ ἦταν ἀπ' ἔξω τὸν γνωρίζεις ; ρώτησε ὁ κ. Φλώριο.

—Ὄχι, δὲν ξεύρω πῶς λέγεται, ἀλλὰ θυμοῦμαι ὅτι τὸν εἶχαν ἰδῆ στοὺς ἀραβῶνες τοῦ ἐξαδέλφου μου μαζὺ μ' ἕνα φίλο του.

—Μήπως γνωρίζεις τὸν φίλο του ; ρώτησε πάλι ὁ κ. Φλώριο.

—Ὄχι, αὐτὸν τὸν ξαναεῖδα στὴ κηδεία μόνο του.

—Καὶ τώρα τί ζητεῖς ἀπὸ μᾶς κ. Γρηγορίου, τοῦ εἶπε ὁ Ἀστυνόμος.

—Νὰ μοῦ παραδώσουν τὰ πράγματα τοῦ ἐξαδέλφου μου νὰ τὰ στείλω στὴ μητέρα του, στὴν Κύπρο.

—Ἐμεῖς θὰ φροντίσουμε γι' αὐτὸ καὶ θὰ σᾶς εἰδοποιήσωμε, τοῦ εἶπε ὁ κ. Φλώριο

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γρηγορίου, καθήσαμε μὲ τὸν Ἀστυνόμο κ. Φλώριο καὶ συσχετίσαμε τὶς πληροφορίες μου γύρω ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Σκυριανοῦ μὲ τὰ νεώτερα αὐτὰ στοιχεῖα.

—Κάτι τὸ ὕποπτο παρουσιάζει ἡ οἰκογένεια αὐτή, μοῦ εἶπε ὁ ἀστυνόμος. Καὶ τώρα σοῦ συνιστῶ νὰ πλησιάσῃς τὸ ζεῦγος Κουφάδη.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας πῆγα στὴν Ἰμπραϊμία, στὸ κατάστημα τοῦ κ. Κουφάδη. Ὁ κ. Κουφάδης ἦταν φίλος μου καὶ δὲν παραξενεύτηκε μὲ τὴν ἐπίσκεψίν μου. Ἀπὸ συζήτησι σὲ συζήτησι φτάσαμε καὶ στὴν ὑπόθεσι Ἰωαννίδη

—Καλὸ παιδὶ ὁ Ξενοφῶν μὰ λίγο ἄστατος Δὲ στάθηκε συνεπὴς στὸ λόγο του, μοῦ εἶπε.

—Δηλαδὴ σὲ ποιὸ λόγο του ;

—Τάχε φτιάξει μὲ τὴν καϋμένη τὴν Ἀνθὴ τοῦ Σκυριανοῦ, τῆς ἔδωσε λόγο πὼς θὰ τὴν παντρευτῇ, εἶχαν νομίζω καὶ προχωρημένες σχέσεις. Καὶ χθὲς ποὺ πήγαμε μὲ τὴ γυναίκα μου νὰ τοὺς δοῦμε καὶ συζητούσαμε γι' αὐτά, ἦρθε πάνω στὴν ὥρα ὁ ξάδελφός του νὰ πάρῃ τὰ πράγματά του μὰ ὅπως ἦταν ὅλοι τους λυπημένοι καὶ νευρικοὶ δὲν τοῦ τὰ ἔδωσαν κι' ἔφυγε.

Κατόπιν ὅλοι πάλιν συζητοῦσαν ἀγανακτισμένοι καὶ μάλιστα ὁ Τσουρᾶς, ὁ φίλος τῆς Φωτεινῆς, τῆς ἄλλης κόρης τοῦ Σκυριανοῦ, μᾶς ἔλεγε : «ποιὸς ξέρει ποιὸς τὸν καθάρισε γιατὶ θ' ἀθέτησε κι' ἄλλοῦ τὸ λόγο του πρὶν ἀρραβωνιαστῇ τὴν Ἀτίση».

Ὥστε ὁ νέος μὲ τὸ πουκάμισο πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο κατὰ τὸν Γρηγορίου ἦταν ὁ Τσουρᾶς ἢ Γάϊλας, γνωστὸς σὲ μᾶς, σκέφτηκα. Δὲν ἤθελα ἄλλα ἀπὸ τὸν Κουφάδη, γιατὶ δὲν γνώριζε καὶ περισσότερα, κι' ἔφυγα γιὰ νὰ συναντηθῶ μὲ τὸν κ. Φλώριο.

Ὅταν σὲ λίγο τοῦ ἐξιστόρησα τὰ νεώτερα, μὲ ρώτησε.

—Λοιπόν, Ἀλεξίου, ποιὸ συμπέρασμα βγάζεις ἀπ' ὅλα αὐτά ;

—Κύριε Ἀστυνόμε, ἔχω τὴ γνώμη πὼς τὸ ἴδιο συμπέρασμα βγάλατε καὶ σεῖς. Ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Σκυριανοῦ ξεδιπλώνεται κάποια πτυχὴ τοῦ πέπλου ποὺ σκεπάζει τὸ μυστηριώδη θάνατο τοῦ Ἰωαννίδη.

—Ἀκριβῶς, αὐτὸ σκεπτόμουνα καὶ γὼ καὶ πρέπει νὰ προσέξωμε πολύ. Τώρα θὰ φύγῃς ἀμέσως γιὰ τὴν Τάντα νὰ βρῇς τὸν Γάϊλα.

Πῆρα δύο συνεργάτες μου καὶ σὲ λίγες ὧρες βρισκόμασταν ἐκεῖ. Βρῆκα τὸ Γάϊλα στὸ ἐξοχικὸ κέντρο, ὅπου δούλευε.

—Ποὺ μένεις, Γάϊλα; τὸν ἐρώτησα. Ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιό σου; Θέλω νὰ κάνω μιὰ μικρὴ ἔρευνα.

Ὁ Γάϊλας χλώμιασε, μὰ συγκρατήθηκε καὶ χωρὶς ἀντίρρησι μᾶς συνώδευσε σὲ κάποιο στενὸ δρόμο τῆς Τάντας, ὅπου ἦταν τὸ σπίτι.

Σ' ὅλο τὸ δρόμο μὲ ρωτοῦσε ἐπίμονα.

—Γιατί, κύριε Ἀλεξίου, θέλετε νὰ κάνετε ἔρευνα στὸ δωμάτιό μου;

—Γιὰ ναρκωτικά, Γάϊλα· ἔχω πληροφορίες ὅτι κάπου εἶσαι μπερδεμένος.

Μὲ τὴν ἀπάντησί μου αὐτὴ πρόσεξα πὼς συνῆλθε κάπως ἀπὸ τὴν ταραχὴ ποὺ τὸν κρατοῦσε.

Μπήκαμε στὸ δωμάτιο κι' ἀρχίσαμε τὴν ἔρευνα.

Ὅπως ψάχναμε δῶθεν γιὰ ναρκωτικὰ προσέχαμε τὸ καθετὶ ποὺ ἔπεφτε στὰ χέρια μας, γράμματα, σημειώματα, φωτογραφίες κλπ. Τέλος, σ' ἕνα συρτάρι τοῦ κομοδίνου, βρήκαμε δύο ἐπιστολές, πολὺ πρόσφατες καὶ πολὺ σημαντικές. Τὶς ἔβαλα στὴ τσέπη μου καὶ χωρὶς χρονοτριβὴ εἶπα στὸ Γάϊλα :—Πᾶμε γιὰ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ἐκεῖνος διεμαρτύρετο καὶ ἔλεγε.

—Δὲ βρήκατε τίποτε, γιατὶ θέλετε νὰ μὲ πᾶτε στὴν Ἀλεξάνδρεια;

—Αὐτὰ θὰ τὰ ποῦμε ἐκεῖ, Γάϊλα, τοῦ ἀπάντησα καὶ μπήκαμε στὸ αὐτοκίνητο τῆς Ἀστυνομίας ποὺ μᾶς περίμενε.

Βράδυ σχεδὸν φθάσαμε στὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ὁ κ. Φλώριο βρισκόταν στὴν Ἀσφάλεια καὶ περίμενε.

Τὸ Γάϊλα ἔβαλα ὑπὸ ἐπιτήρησι στὸ γραφεῖο μου κι' ἐγὼ πῆγα στὸν ἀστυνόμο.

—Τὰ νέα σου, Ἀλεξίου.

—Μοῦ φαίνεται, κύριε Ἀστυνόμε, πὼς πέσαμε διάνα πάνω στὴν ὑπόθεσι. Ὁ Γάϊλας εἶναι ἐδῶ. Διαβάστε κι' αὐτὲς τὶς ἐπιστολές.

Καὶ οἱ δύο ἦταν ἀπὸ κάποια φιλενάδα του Φωτεινή. Μετὰ ἀπὸ τὰ διάφορα ἐρωτόλογα, τοῦ ἔγραφε σὲ μία παράγραφο τὰ ἑξῆς :

«Γιὰ τὴν ὑπόθεσι ποὺ ξέρεις, ὅλα πᾶνε καλὰ καὶ νὰ μὴν ἀνησυχῇς».

Καὶ οἱ δύο ἐπιστολὲς εἶχαν ταχυδρομηθῆ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ ἀσφαλῶς ἦσαν τοῦ Σκυριανοῦ.

—Ὅπως φαίνεται, Ἀλεξίου, θὰ ξενυχτήσουμε. Πᾶρε τοὺς συνεργάτες σου καὶ θὰ φέρετε ὁλόκληρη τὴν οἰκογένεια Σκυριανοῦ στὸ γραφεῖο, καθὼς καὶ τὸ ζεῦγος Κουφάδη.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα οἱ δύο οἰκογένειες βρίσκονταν στὴν Ἀσφάλεια, σὲ χωριστὰ δωμάτια.

Ὁ κ. Φλώριο ἄρχισε νὰ καλῇ ἕναν - ἕναν γιὰ ἀνάκρισι.

Πρῶτος ἐκλήθη ὁ γέρο-Σκυριανός.

—Πές μου σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε ὁ Ἀστυνόμος, τὶς τελευταῖες αὐτὲς μέρες ποιούς ξένους ἐπισκέπτες δεχθήκατε στὸ σπίτι σας;

—Κανέναν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κ. Κουφάδη μὲ τὴν κυρία του καὶ τὸν ἐξάδελφο τοῦ μακαρίτη Ξενοφῶντα, ποὺ ἦρθε νὰ πάρῃ τὰ πράγματά του.

—Κανέναν ἄλλον γνωστόν σας, συγγενῆ, φίλο;

—Ὄχι, κ. Ἀστυνόμε.

—Θυμηθεῖτε, τοῦ εἶπε μὲ αὐστηρότητα ὁ κ. Φλώριο.

—Ὄχι, κανέναν.

Κατόπιν κάλεσε κατὰ σειρὰν τοὺς ἄλλους τῆς οἰκογενείας Σκυριανοῦ. Ὅλοι ἀνέφεραν τὰ ἴδια πράγματα σὰν νὰ ἦσαν συνεννοημένοι.

Ὁ Ἀστυνόμος τότε σηκώθηκε ἀπ' τὸ κάθισμά του καὶ βημάτιζε νευρικά.

—Λέτε ὅλοι σας ψέμματα, καὶ κάλεσε τὸ ζεῦγος Κουφάδη εἰς ἀντιπαράστασιν.

Ὅταν μπῆκαν οἱ Κουφάδη στὸ γραφεῖο, τὰ μέλη τῆς οἰκογένειας Σκυριανοῦ ἀλληλοκοιτάζονταν κι' ἔχασαν πιὸ πολὺ τὸ χρῶμα τους.

—Κυρία καὶ κύριε Κουφάδη, θυμᾶστε νὰ μᾶς πῆτε, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προχθενῆς ἐπισκέψεώς σας στὸ σπίτι τῶν Σκυριανοῦ, ποιὸς ἄλλος ἦταν ἐκεῖ ;

—Μάλιστα, κ. Ἀστυνόμε, ἦταν ὁ Τσουρᾶς καὶ κατόπιν ἦλθε ὁ Γρηγορίου, ἐξάδελφος τοῦ μακαρίτη, νὰ πάρῃ τὰ πράγματά του.

—Ψέμματα, κ. Ἀστυνόμε, εἶπε ὁ Σκυριανός.

Ὁ Κουφάδης, κουρασμένος ἀπ' αὐτὴ τὴ περιπέτεια, ξαφνιάστηκε μὲ τὴν ἀπάντησι τοῦ Σκυριανοῦ, καὶ νευριασμένος γύρισε καὶ τοῦ εἶπε.

—Γιατὶ δὲν θέλετε νὰ πῆτε στὸν κ. ἀστυνόμο τὴν ἀλήθεια; Ἦταν καὶ ὁ Τσουρᾶς καὶ μάλιστα συζητώντας γιὰ τὸν μακαρίτη Ἰωαννίδη, πῶς τὸν σκότωσαν, μᾶς εἶπε «ποιὸς ξέρει ποὺ ἀλλοῦ ἀθέτησε τὸ λόγο του καὶ τὸν ξεπάστρεψαν».

—Καὶ τώρα τί ἔχετε νὰ πῆτε ; δὲν καταλαβαίνω τὴ στάσι σας αὐτὴ στὸ νὰ θέλετε νὰ κρύψετε τὸν Γάϊλα, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος.

—Κύριε ἀστυνόμε, μ' ἀναγκάζετε νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ κάτι τὸ οἰκογενειακό. Ὁ Γάϊλας εἶναι φίλος τῆς κόρης μου καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ τὸν κρύβω. Καὶ τώρα εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ φύγουμε ;

(Συνεχίζεται)

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΕΜΑΧΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

— ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΟΥ —

'Απὸ τὸ 'Αμερικανικὸν περιοδικὸν «Reader's Digest»,
κατὰ μετάφρασιν ἀστυφύλακος κ. **Α. ΒΟΓΙΑΤΖΗ**

Καθὼς σταμάτησε τὴ δουλειά της μέσα στὸ σπίτι καὶ κοίταξε πίσω στὴν αὐλή, ἡ νοικοκυρὰ εἶδε τὸ σκυλί της νὰ κουβαλᾶ ἕνα πακέτο τυλιγμένο μέσα σὲ μιὰ ἐφημερίδα, πάνω στὰ χόρτα. Μὲ κάποια ἀνησυχία φώναξε τὸ σκυλὶ κοντά της.

—«Κοίταξε τὶ εἶναι ἐκεῖ μέσα» εἶπε ἡ γυναίκα στὴν κόρη της. «Κανένας μαθητὴς θὰ πέταξε τὸ πρόγευμά του μέσα στὴν αὐλή».

'Η κοπέλλα βγῆκε ἔξω καὶ ἔσπρωξε μὲ τὴ μύτη τοῦ παπουτσιοῦ της τὸ δέμα. «"Οχι, αὐτὸ φαίνεται σὰν κρέας».

—«Μπορεῖ νὰ εἶναι δηλητηριασμένο» εἶπε ἡ μητέρα καθὼς στεκόταν στὴν πόρτα καὶ κρατοῦσε τὸ σκυλὶ ἀπὸ τὸ λουρί.

'Η νέα τὸ ἀνασκάλεψε πάλι. "Ηταν κάτι ποὺ ἔμοιαζε σὰν μπούτι χοιρινὸ αὐτὸ ποὺ κύλισε ἔξω ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες. Τὸ γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ ὀπισθοχώρησε ἔντρομη.

—«Μητέρα» εἶπε χλωμιάζοντας «εἶναι ἀνθρώπινο πόδι μὲ βαμμένα νύχια!!».

"Ηταν 11 ἡ ὥρα τῆς Πέμπτης, 8 'Ιουνίου 1961, ὅταν οἱ πρῶτοι ἀστυνομικοὶ —ἐν στολῇ—κατέφθασαν μ' ἕνα αὐτοκίνητο ἀπὸ τὸ "Ηνστ Πρέσινκτ, στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ αὐτοῦ, ποὺ ἦταν στὸ νοτιοανατολικὸ τμῆμα τῆς Πόρτλαντ τοῦ 'Ορέγκον.

Τὸ σπίτι βρισκόταν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σῆ Πάϊν, σὲ μιὰ ἥσυχη συνοικία ἀπὸ παλιὰ μεγάλα οἰκήματα, μὲ περιποιημένες αὐλὲς καὶ ψηλὰ παχύσκια δένδρα. Στὸ δρόμο αὐτὸν ἦταν καὶ τὸ σχολεῖο Μπάκμαν. Δίπλα στὸ σπίτι ἦταν ἕνας ἀνοικτὸς χῶρος γεμᾶτος βάτους.

Καθὼς οἱ ἀστυνομικοὶ ἐξέταζαν τὸ μακάβριο εὕρημα τοῦ σκυλιοῦ, ἔδωσαν συγχρόνως σῆμα, ζητώντας ἐνίσχυσι ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀσφαλείας. 'Ο προϊστάμενος τῆς ἀσφαλείας, Μπάϊρον Σήηλντς, εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ μιὰ σοβαρὴ ἐργασία στὸν τόπο τοῦ εὑρήματος. Μεταξὺ τῶν συνεργατῶν του συγκαταλέγονταν ὁ ἀρχιφύλαξ Τὸμ Τένναντ, ὁ ὑπαστυνόμος Γουΐλλιαμ Χήφ, οἱ ἀστυφύλακες Πρέσκοτ Χάτσινς, Ραίη Μπράουν καὶ Πὼλ Χαίη καὶ τέλος ὁ δικαστὴς ἐπὶ αἰφνιδίων θανάτων Ρὸς Γούντγουῶρντ.

Τὸ πόδι ἀνῆκε σὲ γυναίκα, ἦταν δεξὶ καὶ ἦταν κομμένο ἀπὸ τὸν ἀστράγαλο. 'Η τομὴ φαινόταν πρόσφατη. Δὲν εἶχεν ἀρχίσει ἀκόμα ἡ ἀποσύνθεσις.

Στὴν ἄκρη τῆς αὐλῆς, κοντὰ στοὺς βάτους, βρέθηκε καὶ τὸ ἄλλο πόδι. "Ηταν κι' αὐτὸ ἐπίσης τυλιγμένο μέσα σὲ φύλλα μιᾶς ἑβδομαδιαίας ἐφημερίδος τῆς Πόρτλαντ. "Ενα ἄλλο δέμα ποὺ βρέθηκε ἐκεῖ κοντά, περιεῖχε ἕνα γυναικεῖο χέρι.

Ψάχνοντας τὴν αὐλή, οἱ ἀστυνομικοὶ βρῆκαν μιὰ σακκούλα τοῦ μπακάλη, μέσα στὴν ὁποία βρισκόταν ἕνα δέμα τυλιγμένο σ' ἐφημερίδες. Μέσα σ' αὐτὸ ἦταν τὸ δεξὶ χέρι μὲ τὰ νύχια βαμμένα, ὅπως καὶ τοῦ ποδιοῦ, μὲ ζωηρὸ κόκκινο χρῶμα. "Ηταν ἕνα ἀδύνατο, περιποιημένο χέρι.

'Ο Τέννανντ ρώτησε τὸ δικαστὴ ἐὰν μποροῦσαν νὰ ληφθοῦν τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα ἀπὸ τὸ χέρι.

—«Βεβαίως» εἶπεν ὁ Γούντγουῶρντ «ἀλλὰ θὰ θέλαμε νὰ συγκεντρώσωμε ὅλα τὰ μέλη ἀμέσως στὸ νεκροτομεῖο. Πρέπει νὰ τὰ βάλωμε στὴν ψῦξι, γιατὶ θὰ βοηθήσουν τὸν ἰατροδικαστή».

Μιὰ ἰσχυρὴ ἀστυνομικὴ περίπολος, βοηθουμένη καὶ ἀπὸ ἀστυνομικὰ σκυλιά, ἄρχισε τὴ συστηματικὴ ἔρευνα τῆς αὐλῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀνοικτῶν χώρων τῆς περιοχῆς. 'Η ἔρευνα ἐκάλυψε σχεδὸν 112 τετράγωνα τῆς πόλεως. 'Αλλὰ τὸ μόνον ἐπὶ πλέον εὕρημα ἦταν ἕνα τμῆμα τοῦ ἄνω μηροῦ ποὺ βρέθηκε μέσα σὲ κάτι ἀγριόχορτα,

τρία τετράγωνα πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ σπίτι ὅπου βρέθηκαν τὰ ἄλλα μέλη τοῦ πτώματος.

Δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι εἶχε διαπραχθῆ ἔγκλημα. Ἦταν ἕνα ἀσύνηθες ἔγκλημα, ποὺ δὲν εἶχε ξαναγίνει στὴν Πόρτλαντ, τὸ ὁποῖο θύμισε στοὺς ἀστυνομικοὺς τὴν ὄχι εὐχάριστη καὶ ἄλυτη ἀκόμα ὑπόθεσι «Μπλὰκ Ντάλια» τοῦ 1947, στὸ Λὸς Ἄντζελες, δηλαδὴ τὴ δολοφονία τῆς Ἐλίζαμπεθ Σόρτ, 22 ἐτῶν, τὸ κομματιασμένο σῶμα τῆς ὁποίας βρέθηκε σ' ἕνα ἀνοικτὸ χῶρο.

Ὁ ἀστυνόμος Σήηλντς, ὁ Τένναντ καὶ ὁ Γούντγουῶρντ περίμεναν ἀνυπόμονα τὸ βράδυ ἐκεῖνο στὸ γραφεῖο τοῦ δικαστοῦ ἐπὶ αἰφνιδίων θανάτων, μέχρις ὅτου ὁ ἰατροδικαστὴς—παθολόγος συνεπλήρωσε τὴν ἐξέτασίν του ἐπὶ τῶν ἀνευρεθέντων μελῶν τοῦ πτώματος.

Ἀποφάνθηκε ὅτι ἡ γυναίκα εἶχε δολοφονηθῆ 24—48 ὧρες πρὸ τῆς ἀνευρέσεως τῶν μελῶν, πρᾶγμα ποὺ τοποθέτησε τὴν διάπραξι τοῦ ἐγκλήματος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὶς πρωϊνὲς ὧρες τῆς 6 Ἰουνίου. «Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπολύτως βέβαιον» προσέθεσεν. «Μπορεῖ νὰ ἔχῃ διαπραχθῆ καὶ τὴ νύχτα τῆς Δευτέρας».

—«Μπορεῖτε νὰ βγάλετε συμπέρασμα περὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως τοῦ θύματος, τῆς φυσικῆς περιγραφῆς της δηλαδή;» ρώτησε ὁ Σήηλντς.

—«Κάτι μπορῶ νὰ συνθέσω. Ἦταν μελαχροινή, πιθανῶς μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ ἡλικίας μεταξὺ 18—30 ἐτῶν. Τὰ μέλη δείχνουν ὅτι πρόκειται περὶ καλλιγράμμου γυναίκας, πιθανῶς ἀδύνατης. Τὰ κόκκαλά της εἶναι πολὺ λεπτά. Τὸ ὕψος της πρέπει νὰ ἦταν 1,60—1,65 μ.

—«Ὑπάρχουν μερικὲς πληγὲς καὶ σημάδια μεταξὺ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου δακτύλου τοῦ ποδιοῦ, ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἕνα σύνηθες κληρονομικὸ φαινόμενο».

—«Τὶ λέτε γιὰ τὶς διαστάσεις ὑποδημάτων ποὺ πρέπει νὰ φοροῦσε;».

—«Αὐτὸ ποὺ μπορῶ νὰ πῶ εἶναι ὅτι τὸ δεξὶ πόδι εἶναι 0,23 μ. μῆκος. Ἀπ' αὐτὸ μπορεῖτε νὰ βγάλετε τὶς διαστάσεις τῶν παπουτσιῶν».

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἐστάλη ἕνας ἀστυνομικὸς σ' ἕνα κατάστημα ὑποδημάτων γιὰ νὰ ἐλέγξῃ τὰ μέτρα, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέφερε ὅτι τὸ θῦμα ἔπρεπε νὰ φορᾶ παποῦτσι 8 1/2 ἢ 9 νούμερο.

Ὁ Σήηλντς εἶχε μεγάλες ἐλπίδες ὅτι ἡ ταυτότης τοῦ θύματος θὰ διεπιστώνετο ἀπὸ τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα. Καὶ αὐτὸ βέβαια ἐὰν ἡ γυναίκα αὐτὴ συγκαταλέγοταν μεταξὺ τῶν 350.000 ἀτόμων, τῶν ὁποίων διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο εἶχαν ληφθῆ τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα ἀπὸ τὴ δακτυλοσκοπικὴ ὑπηρεσία τῆς Πόρτλαντ.

Βάσει τῆς ταξινομήσεως καὶ τοῦ γένους, ἀποκλείσθηκαν περὶ τὶς 200.000 ἀποτυπώματα. Τὰ ὑπόλοιπα 150.000 ἐλέγχθησαν ὀπτικῶς. Ἦταν ἕνα τεράστιο ἔργο, ἀλλὰ εἶχε καταρτισθῆ ἕνα καλὸ συνεργεῖο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Τσὰρλς Χάμιλτον καὶ ἡ ἐργασία τελείωσε μέσα σὲ 36 ὧρες.

Ὅταν τελείωσε ὁ ἔλεγχος τοῦ ἀρχείου δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων, ὁ Χάμιλτον ἀνέφερε ὅτι τὰ ἀποτυπώματα τοῦ θύματος δὲν ὑπῆρχαν στὸ ἀρχεῖο.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλοι ἀστυνομικοὶ ἔκαμαν ἔλεγχο στὶς διάφορες ἀναφορὲς περὶ ἐξαφανισθέντων ἀτόμων. Προχωροῦσαν ἀργὰ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἐντοπίσουν τὶς ὑποψίες τους.

Μιὰ νέα 19 ἐτῶν ἐγκατέλειψε τὸ σπίτι της, τὸ Σάββατο, ἀπόγευμα 3 Ἰουνίου, μὲ μιὰ βαλίτσα, λέγοντας στοὺς γονεῖς της ὅτι θὰ πήγαινε νὰ περάσῃ τὴ βραδυά της στὸ σπίτι μιᾶς φιλενάδας της. Ἡ νέα αὐτὴ δὲν ἔφθασε ποτὲ στὸ σπίτι τοῦ ἄλλου κοριτσιοῦ καὶ οἱ δικοί της δὲν τὴν ξαναεῖδαν.

Οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπωπτεύθηκαν μήπως τὸ θῦμα ἦταν αὐτὴ ἡ νέα, γιατὶ οἱ γονεῖς της εἶχαν ἀναφέρει ὡς ἕνα γνώρισμά της ὅτι εἶχε πλατειὰ πόδια.

Ἀργότερα ὅμως, τὸ κορίτσι αὐτὸ βρέθηκε στὴν Καλλιφόρνια μαζὶ μ' ἕνα νέο μὲ τὸν ὁποῖο εἶχαν ἀλληλοαπαχθῆ.

Μιὰ ὑπάλληλος, 26 ἐτῶν, θεωρήθηκε ὡς τὸ θῦμα, ἀλλὰ μόνο γιὰ λίγο. Εἶχεν

ἐγκαταλείψει τὴ δουλειά της ἀπὸ τὸ γραφεῖο ποὺ δούλευε στὴν πόλι, τὴ Δευτέρα 5 Ἰουνίου καὶ δὲν εἶχε ξαναεπιστρέψει. Αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια, ἀλλὰ ὅπως ἀποδείχθηκε, ἀπὸ τὴν ἔρευνα, αὐτὴ ξανάκανε τὴν ἐμφάνισί της στὸ γραφεῖο τὴν Τετάρτη γιὰ νὰ δανεισθῇ 10 δολλάρια ἀπὸ ἕνα φίλο. Δηλαδὴ ἦταν ἐν τῇ ζωῇ τότε, ἐνῷ κατὰ τὸ χρόνο αὐτὸ τὸ θῦμα ἦταν νεκρό.

Μιὰ οἰκοδέσποινα, 24 ἐτῶν, εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ σπίτι της, τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 5 Ἰουνίου, παίρνοντας μαζί της 100 δολλάρια περίπου γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἕνα δῶρο γιὰ τὰ γενέθλια τοῦ πατέρα της. Ἀπὸ τότε δὲν ξαναγύρισε στὸ σπίτι —ἀνέφερεν ὁ σύζυγος ποὺ ἀνησύχησε. Ἀλλὰ ἡ γυναίκα αὐτὴ φοροῦσε παπούτσια νούμερο 7, δηλαδὴ πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὴ γυναίκα τῆς ὁποίας τὸ πόδι ἐφυλάσσετο στὸ νεκροτομεῖο.

Καὶ ἡ ἔρευνα συνεχίσθηκε. Τὴ Δευτέρα, τέσσερες ἡμέρες μετὰ τὴν ἀνεύρεσι τῶν μελῶν, οἱ ἀστυνομικοὶ ἤλεγξαν ὅλες τὶς ἀναφερθεῖσες περιπτώσεις ἐξαφανισθέντων ἀτόμων κατὰ τὴν περίοδο μεταξὺ 1ης καὶ 6ης Ἰουνίου. «Κάτι θὰ ἔχομε παραλείψει. Πρέπει νὰ ἀρχίσουμε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ» εἶπε ὁ Τένναντ.

—«Ἂς ἀκολουθήσουμε ἄλλη τακτικὴ» εἶπε ὁ Σήηλντς, παραμερίζοντας τὸ φάκελλο μὲ τὰ ληφθέντα τηλεγραφήματα ἀπὸ ἄλλες ἀστυνομικὲς ὑπηρεσίες σχετικῶς μὲ τὸν ἔλεγχο τῶν ἐξαφανισθέντων ἀτόμων ἀπὸ τὶς περιφέρειές τους. «Ἔχομε ἕνα θετικὸ μέσο ἀποδείξεως τῆς ταυτότητος τοῦ θύματος..... μιὰ σειρὰ δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων. Ἂς τὰ χρησιμοποιήσωμε λοιπὸν καὶ πάλι».

—«Σύμφωνος εἶμαι κι' ἐγώ, ἀλλὰ τί ἔχετε κατὰ νοῦν ; Τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα δὲν θὰ μᾶς βοηθήσουν, ἐκτὸς ἐὰν ἔχουμε κάτι τὸ συγκεκριμένο γιὰ νὰ τὰ συγκρίνουμε μ' αὐτά».

—«Αὐτὸ ἀκριβῶς θέλω νὰ πῶ κι' ἐγώ. Δὲν μποροῦμε νὰ περιορίσουμε τὶς ἐξαφανισθεῖσες γυναῖκες ἐκτὸς ἐὰν κάνουμε σύγκρισι τῶν δακτυλικῶν τους ἀποτυπωμάτων. Πρέπει νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὶς κατοικίες τους καὶ νὰ πάρουμε τυχὸν λανθάνοντα ἀποτυπώματα ἀπὸ προσωπικά τους ἀντικείμενα. Χρειάζεται πολὺ ἐργασία, ἀλλὰ εἶναι ὁ μόνος τρόπος. Νομίζω ὅτι μερικὲς περιπτώσεις ἐξαφανίσεων φαίνονται πιὸ πιθανὲς ἀπὸ τὶς ἄλλες».

—«Μάλιστα, δυὸ—τρεῖς ταιριάζουν. Σὲ μιὰ ἀπ' αὐτὲς ἤλπιζα καὶ περίμενα, ἀλλὰ οἱ διαστάσεις τοῦ παπουτσιοῦ δὲν συμφωνοῦσαν. Φοροῦσε 7 νούμερο παπούτσι, ἐνῷ τὸ θῦμα ὑποτίθεται ὅτι φοροῦσε 8 1/2 ἢ 9».

Ὁ Σήηλντς κοίταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ἀστυνομικὴ ὑπάλληλο ποὺ τακτοποιοῦσε τοὺς φακέλλους στὸ γραφεῖο της. Τοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα. Ἡ ὑπάλληλος ἦταν μιὰ ὡραία μεγαλόσωμος γυναίκα μὲ ἀθλητικὲς διαστάσεις.

—«Δὲν μοῦ λέτε δεσποινίς, τί νούμερο παπούτσια φορᾶτε;».

Ἡ νέα κάθισε κάτω κι' ἔβγαλε τὸ ἕνα δερμάτινο ἀστυνομικὸ ὑπόδημά της.

—«Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἰδῶ. Τὰ πολιτικά μου παπούτσια εἶναι μισὸ πόντο μικρότερα». Ἐξήτασε τὰ νούμερα ποὺ ἦταν τυπωμένα. «Αὐτὰ ἐδῶ εἶναι 8 1/2, ἄρα τὸ πολιτικὸ παπούτσι ποὺ φορῶ εἶναι 8 νούμερο».

Ὁ Τένναντ τοποθέτησε ἕνα χάρακα στὸ πάτωμα. «Σᾶς πειράζει νὰ βάλετε τὸ πόδι σας μὲ τὴν κάλτσα πάνω στὸ χάρακα;».

Τὸ μῆκος τοῦ ποδιοῦ τῆς νέας ἦταν 0.25 μ.

—«Κάτι εἶναι λάθος. Τὸ πόδι τῆς δεσποινίδος εἶναι 0,25 μ. καὶ φορᾶ 8 ἢ 8, 1/2 νούμερο παπούτσι. Δὲν βλέπω γιατὶ στὴ περίπτωσί μας ἕνα πόδι μήκους 0.23 φορᾶ 8, 1/2 ἢ 9 νούμερο παπούτσι» εἶπε ὁ Τένναντ.

—«Κάποιος ἔκανε λάθος στὸ κατάστημα ὑποδημάτων» εἶπε ὁ Σήηλντς. «Νομίζω ὅτι εἶναι καλύτερα νὰ ἀρχίσουμε ἀμέσως μὲ τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα».

—«Μάλιστα» εἶπε ὁ Τένναντ «καὶ ξέρω ἀπὸ ποῦ νὰ ἀρχίσουμε».

Τὸ σημεῖον ἀπ' ὅπου ἄρχισαν αἱ ἀστυνομικοὶ καὶ ἡ ὑπηρεσία σημάνσεως ἦταν ἕνα ταπεινὸ πράσινο σπιτάκι, κοντὰ στὸ πάρκο Κολούμπια, στὴ βόρεια ἄκρη τῆς Πόρ-

τλαντ, στὸ ἀντίθετο σημεῖο ἀπὸ τὴν περιοχὴ ὅπου εἶχαν βρεθῆ τὰ μέλη τοῦ πτώματος.

Τὸ σπίτι αὐτὸ ἦταν ἐπὶ τῆς λεωφόρου Νὸρθ Ντουάϊτ. Σ' αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Λῶρενς Κώντλ, ἕνας νεαρὸς ἐργάτης μεταλλουργίας μὲ τὴ γυναίκα του καὶ τὰ δυὸ παιδιά του.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Τένναντ εἶχε συγκεντρωθῆ στὴ σύζυγο τοῦ Κώντλ γιατὶ φοροῦσε 7 νούμερο παπούτσι καὶ γιατὶ εἶχεν ἐξαφανισθῆ κατὰ τὴ χρονικὴ περίοδο ποὺ διεπράχθη τὸ ἔγκλημα. Ἡ Τζόαν Κὼντλ ἦταν μία εὐκίνητη, ἀρτιμελής, μελαψὴ γυναίκα μὲ μακρυὰ μαλλιὰ μέχρι τοὺς ὤμους, ἡλικίας 24 ἐτῶν, ποὺ εἶχε γεννηθῆ στὴν Πόρτλαντ.

Ὁ σύζυγός της εἶχε νὰ τὴν ἰδῆ ἀπὸ τὴ Δευτέρα, 5 Ἰουνίου. Ὁ Κὼντλ ἀνέφερε τὴν ἐξαφάνισι τῆς συζύγου του στὶς 7 Ἰουνίου, μιὰ ἡμέρα πρὸ τῆς ἀνευρέσεως τῶν μελῶν στὴ νοτιοανατολικὴ Πάϊν στρήτ. Εἶχε καθυστερήσει νὰ καταφύγῃ στὴν ἀστυνομία ἐπὶ δύο ἡμέρες, πιστεύοντας ὅτι ἡ σύζυγός του θὰ ἐπέστρεφε στὸ σπίτι καὶ φοβούμενος τὴ δημοσιότητα καὶ τὰ πιθανὰ σκάνδαλα, τὰ ὁποῖα θὰ προέκυπταν ἀπὸ τὶς ἀναζητήσεις τῆς ἀστυνομίας.

Ὁ Κὼντλ εἶπε ὅτι ἡ σύζυγός του ἐγκατέλειψε στὸ σπίτι τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας μὲ σκοπὸ νὰ πάῃ ἔξω γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἕνα δῶρο γιὰ τὰ γενέθλια τοῦ πατέρα της. Εἶχε μαζί της 100 δολλάρια περίπου, ἀλλὰ δὲν πῆρε μαζί της ἄλλα ροῦχα ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ φοροῦσε. Στὸν πατέρα της ὅμως δὲν ἔφθασε ποτέ, οὔτε καὶ οἱ διάφοροι συγγενεῖς της στὴν Πόρτλαντ τὴν ξαναεῖδαν.

Ὁ ἴδιος ὁ Κὼντλ ἀσχολήθηκε τὸν περισσότερο χρόνο κατὰ τὶς δύο ἐκεῖνες ἡμέρες ψάχνοντας γιὰ τὴν Τζόαν καὶ ἐπισκεπτόμενος φίλους καὶ συγγενεῖς. Ἐπίσης διέθεσε ἀρκετὸ χρόνο ψάχνοντας στὰ μπάρ, στὰ ὁποῖα ἡ Τζόαν σύχναζε κατὰ τὸ παρελθόν.

Ὁ Κὼντλ ἐξήγησε ὅτι ἡ σύζυγός του ἦταν τελευταῖα πολὺ στενοχωρημένη, λόγῳ τῆς ἀσθενείας τῆς μητέρας της, ἡ ὁποία εἶχε πεθάνει μερικὲς μόνον ὧρες πρὶν νὰ ἔλθουν οἱ ἀστυνομικοί.

Ἡ Τζόαν δὲν ἦταν τύπος ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ξενυχτοῦν στὰ μπάρ, ἀλλὰ ὁ σύζυγός της ὑπέθετε ὅτι, ἴσως ἡ ψυχική της κατάστασις νὰ τὴν παρεκίνησε νὰ πιῇ, προσέθεσε δέ, ὅτι σύμφωνα μὲ ἐξώδικες πληροφορίες του, ἡ σύζυγός του ἐθεάθη τὴ νύκτα τῆς 5ης Ἰουνίου σ' ἕνα μπὰρ στὴν νοτιοδυτικὴ Πόρτλαντ.

—«Δὲν μποροῦμε νὰ καταλήξουμε σὲ συμπεράσματα μέχρις ὅτου κάνουμε τὴ σχετικὴ ἔρευνα» εἶπε ὁ Τένναντ. «Θέλουμε τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τῆς συζύγου σας. Θέλουμε νὰ ἐξετάσουμε μερικὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα αὐτὴ εἶχε χρησιμοποιήσει προσφάτως. Θὰ προτιμούσαμε τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα προφανῶς κανένας ἄλλος δὲν χρησιμοποιοῦσε».

Ὁ εἰδικὸς τῆς σημάνσεως ζήτησε τὰ κοσμήματα τῆς Κας Κώντλ. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀντέγραψε διάφορα λανθάνοντα δακτυλικὰ ἀποτυπώματα. Ἄλλα ἀποτυπώματα ἐλήφθησαν ἀπὸ ποτήρια καὶ σερβίτσια.

Τὰ ἀποτυπώματα ἐξετάσθηκαν στὸ ἐργαστήριο καὶ συγκρίθηκαν μὲ τὰ ἀποτυπώματα τοῦ ἀνευρεθέντος χεριοῦ.

Ἡ ἐξέτασις καὶ σύγκρισις τῶν ἀποτυπωμάτων δὲν ἄφησε ἀμφιβολίες στὸν προϊστάμενο τῆς σημάνσεως Χάμιλτον, ὅτι ἡ δολοφονηθεῖσα γυναίκα ἦταν ἡ Τζόαν Κώντλ. «Δὲν ἔχουμε τόσα ἀποτυπώματα γιὰ νὰ συγκρίνουμε, ὅσα θὰ θέλαμε, ἀλλὰ μπορέσαμε νὰ ταυτίσουμε τρία δάκτυλα καὶ ἕνα ἀντίχειρα μὲ τὰ λανθάνοντα ἀποτυπώματα ἀπὸ τὴν κατοικία τοῦ Κώντλ. Γιὰ μένα εἶναι ἀπολύτως πειστικά».

(Συνεχίζεται)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **Ι. ΡΑ·Ι·ΚΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τοπωνυμικὰ τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν

Ἑρμαγόρα.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Δημοσθένους 6, στὸ Μεταξουργεῖο.

Ὁ Ἑρμαγόρας, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Τῆμνο τῆς Αἰολίδος, ἦτο ρήτωρ καὶ ρητοδιδάσκαλος τοῦ 1ου μ. Χ. αἰῶνος, κορυφαῖος τῆς Ροδιακῆς Σχολῆς.

Ἑρμιόνης.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Καλλιμάχου 3, στὴ βόρεια πλευρὰ τοῦ ἄλσους Παγκρατίου.

Ἡ Ἑρμιόνη, μοναχοκόρη τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης, ἦτο τόσον ὄμορφη ὥστε ὁ Ὅμηρος τὴν θεωροῦσε ἐφάμιλλη τῆς Ἀφροδίτης. Ὅταν ἡ μητέρα της ἔφυγε μὲ τὸν Πάρι στὴν Τροία, ἦτο ἐννέα χρόνων. Κατὰ μαρτυρία τοῦ Ὁμήρου, παντρεύτηκε τὸν γυιὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Νεοπτόλεμο.

Ἑρμοῦ.

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πλατεῖα Συντάγματος καὶ τελειώνει στὴν ὁδὸ Πειραιῶς, ἀπέναντι στὸ ἐργοστάσιο ἀεριόφωτος.

Ὁ Ἑρμῆς, γυιὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας (κόρης τοῦ Ἄτλαντος), γεννήθηκε σὲ μιὰ σπηλιὰ τοῦ ὄρους Κυλλήνης τῆς Ἀρκαδίας. Ἕνεκα τῆς πανουργίας, εὐκινησίας καὶ ρωμαλεότητός του, ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τὸν Δία ὡς κήρυξ—ἀγγελιαφόρος. Ἐθεωρεῖτο ὡς προστάτης τῶν ὁδοιπόρων καὶ τῶν ἐμπόρων, ὡς καὶ τῶν ἀγώνων.

Ἑρμουπόλεως.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Σοφίας 93, κοντὰ στὴ σιδηροδρομικὴ γέφυρα τῆς Πλατείας Ἀττικῆς.

Ἡ Ἑρμούπολις, πόλις καὶ λιμὴν τῆς ἐπαρχίας Σύρου, ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον δῆμον. Γιὰ πολλὰ χρόνια ἡ Ἑρμούπολις ἦτο ἡ πρώτη ἐμπορικὴ καὶ ναυτικὴ πόλις τῆς Ἑλλάδος. Ἡ διάνοιξις τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, ἡ ραγδαία ἀνάπτυξις τοῦ Πειραιῶς, ὡς καὶ ἄλλοι παράγοντες, μείωσαν σημαντικὰ τὴν παλαιὰ κίνησι τῆς Ἑρμουπόλεως. Πάντως καὶ σήμερα εἶναι μία ἀρκετὰ ζωτικὴ ἑλληνικὴ πόλις.

Ἑρμωνάσσης.

Βρίσκεται στὴ βόρεια πλευρὰ τοῦ ἐργοστασίου «Θέρμις», στὸ τέρμα Πατησίων.

Ἡ Ἑρμώνασσα, ἀρχαία πόλις τοῦ Βοσπόρου, κτίσθηκε ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῶν Μυτιληναίων, Σήμανδρον καὶ Ἑρμώνασσαν. Κατ' ἄλλους ἀναφέρεται ὡς Ἰωνικὴ ἀποικία τῶν Μιλησίων.

Ἕρσης.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ζωσιμάδων 20, στὰ δυτικὰ τοῦ λόφου Στρέφη.

Ἡ Ἕρση, μία ἀπὸ τὶς τρεῖς κόρες τοῦ Κέκροπος, ἐκπροσωποῦσα τὴν πρωϊνὴ δρόσο, ἀγαπήθηκε παράφορα ἀπὸ τὸν Ἑρμῆ. Ὡς ἐπίθετον ἡ λέξις ἕρση—ἑέρση ἀπεδίδετο στὴν Ἀθηνᾶ καὶ στὸν Δία.

Ἐρυθραίας.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἰλλυρίας 37, στὸ τέρμα τῆς λεωφ. γραμμῆς Πολυγώνου.

Ἡ Ἐρυθραία, χερσόνησος τῆς Μ. Ἀσίας, βρίσκεται στὰ δυτικὰ τοῦ κόλπου τῆς Σμύρνης. Δι' αὐτῆς ἐγένετο ἡ ἀποχώρησις τοῦ ὄγκου τῆς στρατιᾶς Μ. Ἀσίας, τὸ τελευταῖο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1922. (Ὁμώνυμη ὁδὸς ὑπάρχει καὶ σ' ἄλλες συνοικίες).

Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Πάροδος τῆς Λεωφ. Κηφισίας 221, κοντὰ στὸ ὁμώνυμο Νοσοκομεῖο.

Πῆρε αὐτὴ τὴν ὀνομασία γιατὶ ὁδηγεῖ στὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ε.Ε.Σ. Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός, ἀνθρωπιστικὴ ὀργάνωσις διεθνοῦς καὶ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος, ἀπευθύνεται στὴν ἀνακούφισι τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀνεξαρτήτως θρησκεύματος, φυλῆς ἢ πολιτικῆς τοποθετήσεως. Ἡ δρᾶσις του συνεχίζεται τόσο στὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης, ὅσο καὶ τοῦ πολέμου. Κατόπιν διεθνῶν συνθηκῶν, ἀπολαμβάνει τῶν προνομίων τῆς οὐδετερότητος καὶ τοῦ ἀπαραβιάστου τοῦ ἐμβλήματός του.

Ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ ἔχει τὴν ἀρχὴ τῆς ἱδρύσεώς της στὸν ἑλληνοχριστιανικὸ πολιτισμό. Ὁ Σαμαρείτης τοῦ Εὐαγγελίου ὑπῆρξεν ἡ βασικὴ ἀφετηρία τῶν ὡραίων σκοπῶν της. Τὸ πρῶτο ἀλλὰ σταθερὸ βῆμα γιὰ τὴν ἵδρυσι τοῦ Ε. Σ., ἔγινε ἀπὸ τὴν Ἀγγλίδα φιλάνθρωπο Φλῶρενς Νακτιγκαίηλ, ἡ ὁποία τὸ 1854 ἔζησε ἀπὸ κοντὰ τὶς σκληρότητες τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου. Γυρίζοντας στὸ Λονδῖνο, ἵδρυσε τὴν πρώτη συστηματικὴ σχολὴ ἀδελφῶν νοσοκόμων.

Ἡ ὁλοκλήρωσις τοῦ ἔργου, σὲ διεθνῆ κλίμακα, ὀφείλεται στὸν Ἑλβετό, Ἑρρῖκο Ντυνάν, ὁ ὁποῖος κι' αὐτὸς ἔζησε ἀπὸ κοντὰ τὸν γαλλοαυστριακὸ πόλεμο τοῦ 1859. Μὲ δικές του ἐνέργειες, συνεκλήθη τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1863, στὴ Γενεύη, Διεθνὲς Συνέδριο, μὲ τὶς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου θεμελιώθηκε τὸ ἔργο τοῦ Ε.Σ

Τὸ 1877 ἱδρύθηκε, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς βασιλίσσης Ὄλγας, ὁ Ἑλληνικὸς Σύλλογος τοῦ Ε.Σ. Πρῶτος πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. ὑπῆρξεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, Μᾶρκος Ρενιέρης. Σήμερα πρόεδρος τούτου εἶναι ὁ Κ. Γεωργακόπουλος, τ. Πρωθυπουργὸς ὑπηρεσιακῶν κυβερνήσεων. Τὸ ὁμώνυμο Νοσοκομεῖο κτίσθηκε μὲ δωρεὲς τῶν Ἐμ. Μπενάκη καὶ Κοργιαλένιου καὶ λειτουργεῖ ἀπὸ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1930.

Ἐρυθρῶν.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἀλκαμένους 38, κοντὰ στὴ στάσι «Παιωνίου» τῶν Λεωφορείων Σεπολίων.

Αἱ Ἐρυθραῖ, μία τῶν δώδεκα πόλεων τῆς μικρασιατικῆς Ἰωνίας, κατ' ἄλλους μὲν κτίσθηκε ἀπὸ Κρῆτες, μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἐρυθρόν, κατ' ἄλλους δὲ ἦτο ἀποικία τῶν Ἐρυθρῶν τῆς Βοιωτίας.

Ἐρυμάνθου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἰσμήνης 21, ἀνατολικὰ τοῦ λόφου Κολωνοῦ.

Ὁ Ἐρύμανθος, ὀγκώδης ὀροσειρὰ τῆς Πελοποννήσου, βρίσκεται στὰ σύνορα Ἀχαΐας—Ἠλείας καὶ Ἀρκαδίας. Ἀπ' αὐτὸν πηγάζουν πολλοὶ ποταμοί, ὅπως ὁ Πηνειός, ὁ Ἐρύμανθος, ὁ Σελεινοῦς κ. ἄ.

Ἐρυσίχθωνος.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἡρακλειδῶν 33, στὰ Ἄνω Πετράλωνα.

Ὁ Ἐρυσίχθων, Ἀθηναῖος ἥρως, κατὰ τὸν Παυσανία, ἦτο γυιὸς τοῦ Κέκροπος καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἀγλαύρου, Ἔρσης καὶ Πανδρόσου.

Ἐρωτοκρίτου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Λυσίου 12, κοντὰ στὸν Ἅγιο Νικόλαο τῆς Πλάκας.

Ὁ Ἐρωτόκριτος, γυιὸς τοῦ συμβούλου τοῦ ἀρχαίου βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν Ἡράκλη, ἀγάπησε παράφορα τὴν κόρη τοῦ βασιλέως, Ἀρετοῦσαν. Μὲ θέμα τοὺς ἔρωτες τοῦ Ἐρωτοκρίτου πρὸς τὴν Ἀρετοῦσαν, ὁ Κρητικὸς ποιητὴς Βιτσέντζος Κορνάρος ἔγραψεν ἐπικὸν ποίημα στὴ δημοτικὴ γλῶσσα, ἀποτελούμενον ἀπὸ 10.010 δεκαπεντασυλλάβους.

Ἔσλιν Κωνσταντίνου.

Πάροδος τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας 221, στὸ τέρμα Ἀμπελοκήπων.

Ὁ Ἔσλιν Κων/νος, Ἕλλην νομομαθής, γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1884. Ἐξελέγη βουλευτὴς Ἀττικῆς (1910) καὶ πρόεδρος τῆς διπλῆς βουλῆς. Ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου (1909). Κατὰ τὴν περίοδο τῆς διαμάχης μεταξὺ Κωνσταντίνου καὶ Βενιζέλου (Α' Παγκόσμιος πόλεμος), ὁ Ἔσλιν συνελήφθη ἀπὸ τοὺς συμμάχους (1917) καὶ ἀπηλάθη, μαζὺ μὲ ἄλλους πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς, στὴ Κορσική, ἀπ' ὅπου ἐπέστρεψε ὕστερα ἀπὸ τὴν λῆξι τοῦ πολέμου.

Κατηγορηθεὶς ὅτι πῆρε μέρος στὶς σκηνὲς τοῦ Νοεμβρίου 1916, καταδικάσθηκε σὲ θάνατο, πλὴν σὲ λίγο καιρὸ (17/1/1920) πέθανε, βαρειὰ ἄρρωστος, στὸ Δημοτικὸ Νοσοκομεῖο Ἀθηνῶν, κατάδικος ὤν.

Ἔσσελιγκ.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Λεοντίου 30 (Λ. Συγγροῦ 103), κοντὰ στὴ Φόρντ.

Ὁ Ἔσσελιγκ, ὁλλανδὸς φιλόλογος—βυζαντινολόγος—νεοελληνιστής, γεννήθηκε στὸ Ἀμστερνταμ τὸ 1858. Τὸ 1907 ἔγινε τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς καὶ Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Λέϋντεν, τὸ δὲ 1912 πῆρε τὸν τίτλο τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὸ 1933 ἐξελέγη ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Πέθανε τὸ 1941.

Ἑστίας.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Μεσογείων 77, κοντὰ στὴ Σχολὴ Χωροφυλακῆς.

Ἡ Ἑστία, μυθολογικὴ θεὰ τοῦ οἰκιακοῦ πυρός, προστάτις τῆς ἀγάπης, τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ σπιτιοῦ, ἦτο πρωτότοκη κόρη τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, ἀδελφὴ δὲ τοῦ Διός, Ποσειδῶνος, Πλούτωνος, Ἥρας καὶ Δήμητρος. Παίρνοντας μέρος στὸν κατὰ τῶν Γιγάντων πόλεμον, ὑπὲρ τοῦ Διός, ἀνακηρύχθηκε ἀπ' αὐτὸν ὡς μία θεὰ τῶν δώδεκα θεῶν τοῦ Ὀλύμπου.

Ἐτεοκλέους.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Πλάτωνος 117, στὴν Ἀκαδημία Πλάτωνος.

Ὁ Ἐτεοκλῆς, γυιὸς τοῦ Οἰδίποδος, στὸν ἀγῶνα γιὰ τὸ θρόνο τῶν Θηβῶν, ἐφόνευσε τὸν ἀδελφό του Πολυνείκη, φονευθεὶς συγχρόνως ὑπ' αὐτοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΓΥΜΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ὑπὸ Ὑπαστυν. Β' κ. **Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ**

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Τὴ «Μασσαλιώτιδα» τὴν περιμέναμε τὴν ἄλλη νύχτα, στὶς ἕντεκα καὶ μισή! Ξέραμε ὅτι ἀρκετὲς φορὲς τὸ πλοῖο αὐτὸ βρέθηκε νὰ μεταφέρῃ ναρκωτικά, πότε πρὸς τὸ Λίβανο καὶ πότε πρὸς τὸν Πειραιᾶ-Μιλᾶνο. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἐξακολουθοῦσε, ἄγνωστο πῶς, νὰ βρίσκεται ἀκόμα στὴν κατοχὴ τῆς Γαλλο-Ἰράνιαν καὶ νὰ ἐκτελῇ ἥσυχο τὰ δρομολόγιά του στὴ Μεσόγειο. Τὸ περιμέναμε λοιπὸν τὸ ἄλλο βράδυ καὶ εἴχαμε μεγάλους φόβους ὅτι μὲ αὐτὸ θὰ ἔφευγε ἡ Νάνσυ μὲ τὴ Ντόρα, παρ' ὅλο ποὺ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Λάβδα προσπαθοῦσαν νὰ μᾶς κάνουν νὰ πιστέψωμε ὅτι θὰ ἔφευγαν τὸ πρωῒ ἐκείνης τῆς ἡμέρας. Νὰ ὅμως ποὺ τώρα ἐπαλήθευαν τὰ ὅσα νομίζαμε ὅτι διαδίδονταν γιὰ νὰ μᾶς παραπλανήσουν. Ἡ παρουσία τῆς «Μασσαλιώτιδας» στὸν Πειραιᾶ παρουσίαζε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Λάβδα νὰ διαδίδουν πράγματα ποὺ δὲν τοὺς συνέφερε. Γιατί;

Πῆρα ἀμέσως στὸ τηλέφωνο τὴν Ἀσφάλεια καὶ ζήτησα συμπληρωματικὲς πληροφορίες. Μοῦ ἀπάντησαν ὅτι ὁ Ἀστυνόμος τηλεφώνησε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ κι' ὅτι ὁ Διευθυντής, φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἀσφάλεια, διέταξε νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί του ὁπωσδήποτε. Ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ τὸν συναντήσω τὸ συντομώτερο καὶ πρὶν ἀπὸ τὶς τέσσερις τὸ πρωΐ.

Ζήτησα νὰ μοῦ στείλουν τρεῖς ἄνδρες γιὰ νὰ μεταφέρουν τοὺς χασισοπότες στὴν Ἀσφάλεια κι' ἄφησα τὸ ἀκουστικό. Ἡ κ. Κλάουζ μὲ κοίταζε σαστισμένη ἀπ' τὸ κρεβάτι ποὺ κοιτόταν κι' ἡ νεαρὴ γυναίκα ποὺ μοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα στεκόταν μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο καθρέφτη. Βαστοῦσε μιὰ χτένα ἐλεφάντινη καὶ προσπαθοῦσε νὰ χτενιστῇ χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνῃ. Τὰ χέρια της ἔτρεμαν καὶ τὸ στῆθος της ἀνεβοκατέβαινε μὲ δύναμη. Ἦταν φανερὸ πὼς κοιτάζοντας στὸν καθρέφτη ἐνδιαφερόταν πιὸ πολὺ γιὰ τὴν κάθε μου κίνηση παρὰ γιὰ τὴν περιποίησή της.

—Πῶς λέγεσθε; τὴν ρώτησα πλησιάζοντας.

Γύρισε καὶ μὲ κοίταξε ἐρευνητικὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Τίναξε ὕστερα τὸ κεφάλι πρὸς τὰ πίσω καὶ προχώρησε πρὸς τὸ μέρος μου, κοιτώντας με κατάματα. Ἦρθε καὶ στάθηκε μπροστά μου, πολὺ κοντά, ἀφήνοντας τὸ σῶμα της νὰ ἔρθῃ σ' ἐπαφὴ μὲ τὸ δικό μου. Τὸ στόμα της ἦταν μισάνοιχτο καὶ τὰ χείλη της ἔτρεμαν.

—Σ' ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομά μου κύριε...Χόλμς! μοῦ εἶπε μὲ μπριόζικο χαμόγελο καὶ σηκώνοντας φιλάρεσκα τὸ ἕνα φρύδι.

Ἔκανα ἕνα βῆμα πίσω καὶ τὴν ξαναρώτησα αὐστηρά.

—Πῶς ὀνομάζεσθε δεσποινίς.

—Μοῦ δίνετε ἂν ἔχετε τὴν καλωσύνη ἕνα τσιγάρο; εἶπε προχωρώντας πάλι πρὸς τὸ μέρος μου. Κι' ὕστερα πρόσθεσε σιγά :

—Εἶναι πάρα πολλοὶ οἱ ἄνδρες ποὺ ἔπεσαν στὰ πόδια μου. Ἐσένα νομίζω σοῦ προσφέρεται μιὰ σπάνια εὐκαιρία τώρα...

Ὕστερα ὕψωσε ξανὰ τὴ φωνή της.

—Πιστεύω ὅτι δὲν θὰ ἔχετε ἀντίρρηση ἂν σᾶς προτείνω νὰ πάρουμε ἕνα μπράντυ μαζί. Ὁρίστε, περᾶστε στὸ διπλανὸ δωμάτιο...

Προχώρησε δυὸ βήματα κι' ἄνοιξε μιὰ πόρτα. Ἕνα δωμάτιο μὲ πολυτελῆ ἐπίπλωση φάνηκε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας. Τὰ ἔπιπλα ἦταν τοποθετημένα μὲ ἀρκετὸ γοῦστο κι' ἕνα τραπεζάκι μὲ δύο ἀναπαυτικὲς σαὶζ-λὸγκ βρισκόταν στὴ μέση. Μιὰ μποτίλια μὲ δύο ποτήρια ἦταν τοποθετημένα πάνω στὸ τραπέζι καὶ στὴ γωνιὰ ἕνα μεγάλο κρεβάτι φαινόταν στρωμένο μὲ πολυτέλεια. Στὸν τοῖχο, ἀπέναντι, κρεμόταν

ἕνας μεγάλος πίνακας. Παρίστανε ἕναν χαρούμενο νέο, γεμᾶτον ὑγεία κι' ὁμορφιά. Πλησίασα πρὸς τὴν πόρτα καὶ διάβασα τὴ λεζάντα :

«Μ. ΖΩΤΟΥ : Ὁ Θέμος Βότσικας ἐλεύθερος».

Ἀπόρρησα. «Ὁ Θέμος Βότσικας ἐλεύθερος». Τί ἐννοῦσε μ' αὐτὸ ὁ Ζῶτος ; Μήπως...

Ἀλλὰ δὲν εἶχα καιρὸ γιὰ τέτοιες σκέψεις. Ἔνοιωσα ἕνα ἐλαφρὸ σπρώξιμο καὶ στράφηκα πίσω. Ἡ νεαρὴ κοπέλλα στεκόταν πίσω μου καὶ μὲ ἔσπρωχνε ἐλαφρὰ πρὸς τὸ δωμάτιο χαμογελώντας.

—Πότε ἔγινε αὐτὸς ὁ πίνακας ; τὴ ρώτησα.

Δὲν μοῦ ἀπάντησε. Μπῆκε στὸ δωμάτιο καὶ παίρνοντας τὸ μπουκάλι μὲ τὰ δύο ποτήρια πῆγε καὶ κάθησε σ' ἕνα βελούδινο καναπέ. Ἄφησε μὲ τρόπο ἀκάλυπτα τὰ δυό της πόδια καὶ ρίχνοντας νωχελικὰ τὸ σῶμα της πίσω μοῦ ψιθύρισε μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα.

—Ἔλα λοιπόν !...

Ἔκλεισα μὲ δύναμη τὴν πόρτα ἀπ' τὸ δωμάτιο ἐκεῖνο καὶ γύρισα γρήγορα πρὸς τὴν ἔξοδο. Περνώντας ἀπὸ τὴν κ. Κλάουζ τὴ ρώτησα ;

—Ποῦ βρίσκεται τώρα ἡ Νάνσυ ;

—Δὲν ξέρω γυιέ μου, ἀποκρίθηκε. Ὅταν ἦρθα τὴ βρῆκα ἐδῶ. Ἔφυγε στὶς δέκα χωρὶς νὰ μοῦ πῇ ποὺ πάει. Μοῦ εἶπε μόνον νὰ μὴν ἀνησυχήσω ἂν δὲν ἔρθῃ αὔριο στὸ σπίτι... Ἄχ ! πάει παιδί μου. Ἔφυγε χωρὶς νὰ προλάβετε νὰ κάνετε τίποτα...

—Ποῦ νομίζετε ὅτι μπορεῖ νὰ βρίσκεται τώρα ;

—Μακάρι νἄξερα... Ξέρω μονάχα ἕνα πρᾶγμα γυιέ μου. Ὅτι ὥσπου νὰ φέξῃ θἄχῃ φύγει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα... Κι' ὅτι σὲ δύο μέρες θὰ βρίσκεται στὴ Μασσαλία. Εἶναι πολὺ ἀργὰ τώρα γιὰ νὰ τὴν βρῆτε...

—Μὴν ἀνησυχεῖτε γι' αὐτὸ κ. Κλάουζ. Ἀλλὰ θὰ ἔχετε ἀντίρρηση ἂν ρίξω μιὰ ματιὰ καὶ στὰ ἄλλα δωμάτια ;

—Ὄχι, παιδί μου, δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση. Μπορεῖς νὰ κοιτάξῃς ὅπου θέλεις. Σοῦ συνιστῶ ὅμως νὰ μὴν χάνῃς τὸν καιρό σου ἄδικα. Τὸ σπίτι τὸ ξέρω ὅλο. Δὲν ὑπάρχει τίποτα ἀπ' αὐτὰ ποῦ ζητεῖς. Ὅσο γιὰ τὸ ὑπόγειο, κάνε ὅ,τι καταλαβαίνεις. Ἔχω νὰ κατεβῶ κάτω ὀχτὼ χρόνια καὶ δὲν μπορῶ νὰ ξέρω τί μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ.

Ἔκανα νὰ φύγω γιὰ νὰ φωνάξω τὸν Γιαννόπουλο νὰ κάνουμε λεπτομερῆ ἔρευνα σ' ὅλο τὸ σπίτι. Βγαίνοντας ἄκουσα τὴν κ. Κλάουζ νὰ φωνάζῃ :

—Δώρα, ποῦ εἶσαι ! Ἔλα σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πάρῃς ἕναν ἀριθμὸ στὸ τηλέφωνο.

Φώναξα τὸν Γιαννόπουλο καὶ μπῆκα ξανὰ στὸ δωμάτιο τῆς κ. Κλάουζ. Ἐκείνη συνέχιζε νὰ φωνάζῃ :

—Δώρα, δὲν ἀκοῦς ; Ἔλα γρήγορα σὲ παρακαλῶ.

Ἔκανα πὼς δὲν παραξενεύτηκα ἀκούγοντας τὸ ὄνομα «Δώρα» καὶ μπῆκα μὲ τὸν Γιαννόπουλο στὴν τραπεζαρία. Ἔκανα μιὰ μικρὴ ἔρευνα καὶ γύρισα πάλι. Ἡ Δώρα στεκόταν μπροστὰ στὸ τηλέφωνο καὶ γύριζε τὸ τελευταῖο νούμερο. Ἔδωσε ὕστερα τὸ ἀκουστικὸ στὴν κ. Κλάουζ καὶ γύρισε πρὸς τὸ μέρος μου. Τὸ ὕφος της ἔδειχνε ἀμηχανία κι' οἱ κινήσεις ἦταν ἀδέξιες.

—Μὲ συγχωρεῖτε ἂν παραφέρθηκα πρὶν ἀπ' ὀλίγο, εἶπε μὲ τὸ πρόσωπο κόκκινο. Μπορῶ νὰ σᾶς βοηθήσω σὲ τίποτα ;

—Ἀσφαλῶς. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ντυθῆτε γρήγορα καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσετε.

—Γιὰ ποῦ, ἂν ἐπιτρέπεται ;

—Ἀφῆστε τ' ἀστεῖα δεσποινίς. Ντυθῆτε γρήγορα. Σὲ δέκα λεπτά, τὸ πολύ, πρέπει νὰ εἶστε ἕτοιμη.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΑΜΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1962 ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 1961

Α) Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἐ.ἔ. καὶ ἀπὸ 1—31 εἰς Ἀθήνας—Πειραιᾶ—Πάτρας καὶ Κέρκυραν :

1) Ἐξητάσθησαν ἀπὸ Ἰατροὺς τῆς ἐκλογῆς των	1.735	Μέλη
2) Ἐξητάσθησαν εἰς Ἰατρεῖα τῆς ἐκλογῆς των	1.844	»
3) Εἰσήχθησαν εἰς Νοσοκομεῖα καὶ Κλινικὰς τῆς ἐκλογῆς των	258	»
4) Ἐγεννήθησαν εἰς Μαιευτήρια	41 νέα	»
5) Ἐξητάσθησαν εἰς ἐξωτερικὰ Ἰατρεῖα τοῦ Ν.Α.Π. καὶ τοῦ Κλάδου Ὑγείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς	5.550	»
Ἤτοι τὸ Ταμεῖον περιέθαλψεν ἐν συνόλῳ	9.428	»

6) Ἐξετελέσθησαν εἰς φαρμακεῖα τῆς ἐκλογῆς των 6.390 συνταγαί.

7) Ἐχορηγήθησαν εἰς 3 μέλη ὀρθοπεδικὰ εἴδη ἀξίας 515 δραχμῶν. Ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς ὁ μὴν Δεκέμβριος 1961 ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἔσοδα τακτικὰ	Δραχμαὶ	247.763
Ἔσοδα ἐκ συμμετοχῆς Δημοσίου	Δραχμαὶ	432.728
Σύνολον ἐσόδων	»	680.491
Ἔξοδα	»	857.501

Β) Κατωτέρω παραθέτομεν πίνακα κινήσεως ἀσθενῶν Α' καὶ Β' Ἑξαμήνου 1961 καὶ συνολικῶς τοῦ ἔτους τούτου, πρὸς γνῶσιν.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟΝ 1961

	Ἰαν.	Φεβρ.	Μάρτιος	Ἀπρίλ.	Μάϊος	Ἰούνιος	Ἄθροισμα
Οἶκοι	1.084	1.418	1.821	1.063	988	934	7.308
Ἰατρεῖα	1.106	1.021	1.299	1.264	1.595	1.667	7.952
Νοσοκομεῖα—Κλινικὰς	167	181	239	146	275	211	1.219
Γεννήσεις	25	34	29	33	23	31	175
Ἰατρεῖα Ν.Α.Π. καὶ Κλάδου Ὑγείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς	3.631	3.745	4.718	4.336	5.342	5.009	26.781
Σύνολον	6.013	6.399	8.106	6.842	8.223	7.852	43.435
Φάρμακα	4.553	4.782	6.181	5.000	5.623	5.393	31.532

Β' ΕΞΑΜΗΝΟΝ 1961

	Ἰούλιος	Αὔγ.	Σ/βριος	8/βριος	Νοέμβρ.	Δεκέμ.	Ἄθροισμα
Οἶκοι	689	601	659	810	939	1.141	4.839
Ἰατρεῖα	1.410	1.231	1.395	1.327	1.603	1.339	8.305
Νοσοκομεῖα—Κλινικὰς	162	122	195	215	202	177	1.073
Γεννήσεις	34	36	22	15	18	28	153
Ἰατρεῖα Ν.Α.Π. καὶ Κλάδου Ὑγείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς	4.835	3.566	4.606	4.042	5.008	3.709	25.766
Σύνολον	7.130	5.556	6.877	6.409	7.770	6.394	40.136
Φάρμακα	4.950	4.219	4.475	4.992	5.144	4.646	28.426

Συνολικῶς κατὰ τὸ ἔτος 1961 ἐπραγματοποιήθησαν :

1) 'Επισκέψεις οἴκοι	12.147
2) 'Επισκέψεις ἐν 'Ιατρείῳ	16.257
3) Νοσηλευθέντες εἰς Νοσοκομεῖα καὶ Κλινικὰς	2.292
4) Γεννήσεις	328
5) 'Εξετασθέντες δωρεὰν εἰς 'Ιατρεῖα Ν.Α.Π. καὶ Κλάδου Ὑγείας 'Αθηνῶν—Πειραιῶς	52.547
Σύνολον ἀτόμων περιθαλπέντων ὑπὸ Κλάδου Ὑγείας	83.571

6) 'Εξετελέσθησαν δωρεὰν συνταγαὶ 59.958.

7) 'Εχορηγήθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1961 εἰς 379 μέλη ὀρθοπεδικὰ ἀξίας 67.463 δραχμῶν.

'Η οἰκονομικὴ κίνησις τοῦ Ταμείου κατὰ τὸ ἔτος 1961 εἶχεν ὡς ἀκολούθως κατὰ μῆνα :

Α' ΕΞΑΜΗΝΟΝ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	'Ιανουάρ.	Φ/βριος	Μάρτιος	'Απρίλιος	Μάϊος	'Ιούνιος	Σύνολον
Εἴσοδα ἐκ 2%	339.271	252.783	422.055	316.622	307.835	226.742	1.865.308
Εἴσοδα ἐκ Δημοσίου	355.124	225.886	440.548	305.454	525.935	285.248	2.138.195
Σύνολον ἐσόδων ...	694.395	478.669	862.603	622.076	833.770	511.990	4.003.503
Ἔξοδα.....	776.630	473.499	775.658	626.581	573.316	1.279.540	4.505.274

Β' ΕΞΑΜΗΝΟΝ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	'Ιούλιος	Αὔγουστ.	Σ/βριος	'Ο/βριος	Ν/βριος	Δ/βριος	Σύνολον
Εἴσοδα ἐκ 2%	328.966	306.133	402.762	357.911	294.869	247.763	2.156.220
Εἴσοδα ἐκ Δημοσίου	214.383	294.476	135.425	479.660	970.456	432.728	2.527.128
Σύνολον ἐσόδων ...	542.921	600.609	537.208	837.571	1.265.325	680.491	4.683.348
Ἔξοδα.....	793.379	438.841	684.306	1.124.785	815.388	857.501	4.714.200

Γενικὸν σύνολον τῶν δύο ἐξαμήνων :

Εἴσοδα ἐκ 2%	Δραχμαὶ	4.003.503
Εἴσοδα ἐκ Δημοσίου	»	4.683.348
Σύνολον ἐσόδων	»	8.686.851
Ἔξοδα.....	»	9.219.474
Ἔλλειμμα.....	»	532.623

Σημείωσις : Τὸ ἐμφανιζόμενον ὡς ἔλλειμμα ποσόν, ἐν τῇ πραγματικότητι δὲν ὑφίσταται, καθ' ὅσον δικαιολογητικὰ ἀντιπροσωπεύοντα ποσὸν (2.000.000) δύο ἑκατομμυρίων περίπου εὑρίσκονται παρὰ τῷ Κλάδῳ, ἵνα ὑποβληθῶσιν εἰς 'Υπουργεῖον ἅμα τῇ ὁλοκληρώσει τῆς ἀπαιτουμένης προεργασίας τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἐλέγχου. Πάντως ἡ πραγματικὴ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ταμείου θὰ ἀπεικονίζηται εἰς τὸν δημοσιευθησόμενον, λίαν προσεχῶς, 'Ισολογισμόν.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

'Ως Πρόεδρος τοῦ Κλάδου Ὑγείας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΑΚΙΝΤΖΗΣ

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΣΥΡΜΑΤΟΦΟΡΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1961

Α' ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ

1)	Τραυματισμοὶ ἐξ αὐτοκινήτων	891
2)	Στερούμενοι ἀδείας κυκλοφορίας	511
3)	Στερούμενοι ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ	136
4)	Ἐπαιτεία—Ἀλητεία	28
5)	Διάφορα Πλημμελήματα	268
	Σύνολον	1.834

Β' ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

1)	Ὑπερβολικὴ ταχύτης	3.501
2)	Ἀντικανονικὴ πορεία	3.310
3)	Ἐπικίνδυνος ὁδήγησις	584
4)	Ἐκτυφλωτικὰ φῶτα	206
5)	Παράνομος στάθμευσις	2.761
6)	Παράνομος διέλευσις	2.307
7)	Ἄσκοπος χρῆσις ἠχητικῶν ὀργάνων	688
8)	Καυσαέρια	2.117
9)	Οἰκοδομικαὶ παραβάσεις	51
10)	Διατάραξις κοινῆς ἡσυχίας	85
11)	Ἀθεώρητοι ἄδειαι ἱκανότητος καὶ κυκλοφορίας	2.087
12)	Διάφοροι παραβάσεις περὶ κυκλοφορίας κ.λ.π.	3.896
	Γενικὸν σύνολον	21.582

Διὰ τὰς 1—7 περιπτώσεις ἐγένοντο 13.831 προτάσεις διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀδειῶν κυκλοφορίας.

Γ' ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

1)	Πυρκαϊαὶ	341
2)	Συγκρούσεις μὲ ὑλικὰς ζημίας	1.418
3)	Διάφορα ἐπεισόδια καὶ συμβάντα	4.516
4)	Ἔλεγχος κέντρων τεχνικῶν παιγνίων	85
5)	Παροχὴ πρώτων βοηθειῶν	268
6)	Περισυλλογὴ οἰνοφλύγων	178
7)	Προσαγωγαὶ ἀτόμων	857
8)	Ἀνεύρεσις κλαπέντων ὀχημάτων	133
	Σύνολον	7.796
	Γενικὸν σύνολον	31.214
	Ἐγένοντο ἔγγραφοι συστάσεις	48.896
	Ἐγένοντο παρ' ἰδιωτῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 100 τηλ. πρὸς παροχὴν βοηθείας κ.λ.π. κλήσεις	13.375

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

—Διὰ Β.Δ. προήχθησαν ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ πινάκων προακτέων ἔτους 1961, πρὸς πλήρωσιν ὑφισταμένων κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, οἱ κάτωθι 'Αξιωματικοὶ 'Αστυνομίας Πόλεων :

1) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β' τάξεως, ὁ 'Αστυνόμος Α' τάξεως κ. Μπιτούνης Νικόλαος, κατ' ἐκλογήν.

2) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνόμου Α' τάξεως, οἱ 'Αστυνόμοι Β' τάξεως : κ.κ. Καραματσούκης Εὐάγγελος, κατ' ἐκλογὴν καὶ Μονόπωλης 'Ιωάννης, κατ' ἀρχαιότητα.

3) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνόμου Β' τάξεως, οἱ 'Υπαστυνόμοι Α' τάξεως : κ.κ. Παπαχρήστου Περικλῆς, κατ' ἐκλογὴν καὶ Καραβασίλης Γεώργιος, κατ' ἀρχαιότητα.

—Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Αρχηγοῦ 'Αστυνομίας Πόλεων, προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Υπαρχιφύλακος οἱ κάτωθι 'Αστυφύλακες ἐκ τοῦ καταρτισθέντος οἰκείου πίνακος ἱκανῶν, πρὸς συμπλήρωσιν ὑφισταμένων ἰσαρίθμων κενῶν ὀργανικῶν θέσεων : κ.κ. Νικολοῦζος Δημήτριος, Μπίρταχας 'Αναστάσιος, Γεωργᾶτος Διονύσιος, Παπαγεωργίου 'Ιωάννης, 'Αγοράκης Βασίλειος, Καραβανάκης Μανοῦσος, Μπίκας 'Απόστολος, Μπακοδῆμος Βασίλειος, 'Αθανασόπουλος Εὐάγγελος, Σκουτέλας 'Αντώνιος, Γαβριὴλ Κανέλλος, Καρυτσιώτης Γεώργιος, Παπαγάκης Κωνσταντῖνος, Γιαννούλας Σταῦρος, Καγκαρᾶς Νικόλαος, Χριστοφίδης Γεώργιος, Κονιδιτσιώτης Εὐστάθιος, Χατζηαγγέλης 'Ελευθέριος, Παπαχριστόπουλος Δημήτριος, Τσιφόπουλος Κωνσταντῖνος, Δέτσικας Κωνσταντῖνος, Σκέντζος 'Αναστάσιος, Χρήστου Δημήτριος, Μπαμπάτσικος Γεώργιος, Λιώσης 'Επαμεινώνδας, Πατακιούτας Ζήσης, Σαλβᾶνος Στέφανος καὶ Ζαχαρόπουλος Κωνσταντῖνος.

***

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθη ἐκ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος ὁ 'Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Β' κ. Γάτσης 'Ιωάννης καὶ ἀπενεμήθη αὐτῷ ὁ βαθμὸς τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' τάξεως, λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 2ετοῦς τοιαύτης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β' τάξεως. Διὰ τὴν μακροχρόνιον ἐν τῷ 'Αστυνομικῷ Σώματι εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν του, ὁ κ. 'Αρχηγὸς τῆς 'Αστυνομίας ἐξέφρασεν αὐτῷ τὴν εὐαρέσκειάν του.

—Παρητήθη ἐκ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος ὁ 'Αστυνόμος Α' τάξεως κ. Λυμπερόπουλος Παναγιώτης καὶ ἀπενεμήθη αὐτῷ ὁ βαθμὸς τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β' τάξεως, λόγῳ συμπληρώσεως 25ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς 5ετοῦς τοιαύτης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνόμου Α' τάξεως. Διὰ τὴν μακροχρόνιον ἐν τῷ 'Αστυνομικῷ Σώματι εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν του, ὁ κ. 'Αρχηγὸς τῆς 'Αστυνομίας ἐξέφρασεν αὐτῷ τὴν εὐαρέσκειάν του.

—Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος οἱ 'Αστυφύλακες : κ.κ. Καλαποθαράκος Παναγιώτης, Κουλούρης 'Ιωάννης, Κεφαλόπουλος Σπυρίδων, Χρυσανθάκης Βασίλειος, 'Αργυρόπουλος Λεωνίδας καὶ 'Αλαφροπάτης Βασίλειος.

—Διεγράφησαν τῆς δυνάμεως τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, κριθέντες ἀπολυτέοι διὰ λόγους ὑγείας, ὡς καταστάντες σωματικῶς ἀνίκανοι πρὸς περαιτέρω ἐκτέλεσιν ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, οἱ 'Αστυφύλακες : κ.κ. Δασκαλάκης Νικόλαος, Κουσουλὸς 'Ιωάννης καὶ Μεντζελόπουλος Παναγιώτης.

—'Απελύθη τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, διὰ λόγους πειθαρχίας, ὁ 'Αστυφύλαξ κ. Πανταζῆς Θωμᾶς.

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τὸν Ἀστυνόμον Α' τάξεως κ. Σαμολαδᾶν Πέτρον, διότι, ὑπηρετῶν εἰς τὴν Ἀποθήκην Ὑλικοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων καίτοι κατὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν πλημμύραν τῆς 6/11/61, διεκόπη πᾶσα συγκοινωνία, ὁδηγοῦσα πρὸς τὸ οἴκημα τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας, ἐν τούτοις μὲ κίνδυνον τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς του—καθ' ὅτι ἐβάδιζεν εἰς σημεῖα ἐπικίνδυνα, πλημμυρισθέντα ὑπὸ τῶν ὑδάτων—μετέβη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικῶς δυσμενεῖς συνθήκας εἰργάσθη διὰ τὴν διαφύλαξιν τοῦ κινδυνεύοντος ἐκ τῶν ὑδάτων νὰ καταστραφῇ δημοσίου ὑλικοῦ.

—Διὰ διαταγῆς του, ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἐπήνεσε τοὺς Ἀστυφύλακας: κ.κ. Παπαθανασίου Ἄγγελον, Σκουτέλην Κωνσταντῖνον, Παπαγιάννην Διννύσιον, Κέκερην Ἀριστοτέλη, Ζενεμπίσην Ἐρωτόκριτον, Μητροκόλιαν Δημήτριον, Μελισσαρόπουλον Παναγιώτην καὶ Κολέτταν Ἰωάννην, διότι, ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν Ἀποθήκην Ὑλικοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων καίτοι κατὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν πλημμύραν τῆς 6/11/61, διεκόπη πᾶσα συγκοινωνία, ὁδηγοῦσα εἰς τὸ οἴκημα τῆς ἄνω ὑπηρεσίας, ἐν τούτοις μὲ κίνδυνον τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς των μετέβησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικῶς δυσμενεῖς συνθήκας εἰργάσθησαν διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ κινδυνεύοντος ὑπὸ τῶν ὑδάτων νὰ καταστραφῇ δημοσίου ὑλικοῦ. Ὁμοίως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐπηνέθη ὁ παρὰ τῇ, ὡς εἴρηται, ὑπηρεσίᾳ ὑπηρετῶν διοικητικὸς ὑπάλληλος κ. Καλαϊτζάκης Γεώργιος.

***

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀπὸ 22—26/1/1962, ἐν τῷ κλειστῷ γηπέδῳ τοῦ Παναθηναϊκοῦ, διεξήχθη τὸ πρωτάθλημα Πετοσφαίρας (Βόλλεϋ-Μπώλλ) Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας τοῦ ἔτους 1961—62.

Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμάς, ἀντιμετωπίσασα τὰς ὁμάδας Στρατοῦ, Ναυτικοῦ, Ἀεροπορίας, Β. Χωροφυλακῆς καὶ Λιμενικοῦ Σώματος, ἐπεβλήθη τούτων καὶ κατέκτησε τὸν τίτλον τῆς πρωταθλητρίας Ἑλλάδος Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας 1961—1962.

Αἱ ἐπίσημοι συναντήσεις ἔχουν ὡς ἑξῆς:

22-1-62. Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος μὲ 3—0.

23-1-62: Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Β. Ναυτικοῦ μὲ 3—0.

24-1-62: Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Στρατοῦ μὲ 3—1.

25-1-62: Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Β. Ἀεροπορίας μὲ 3—0.

26-1-62: Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Β. Χωροφυλακῆς μὲ 3—1.

Ἡ Ἀστυνομικὴ ὁμὰς ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν Ἀστυφυλάκων ἀθλητῶν κ.κ.: Λαζαρίδη Ἰωάνν., Κουμουνδούρου Δημητρίου, Τριανταφύλλου Νικολάου, Πριονᾶ Διονυσ., Μαρκολέφα Βασιλείου, Τζέκου Σπυρίδ., Τζιγκουνάκη Μιχ., Λευτεριώτη Ἠλία, Ἀθανάσαρου Θεοδ., Τσιγκρέλη Νικολάου καὶ Σταυροπούλου Σπυρίδωνος.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀστυνομικῆς ὁμάδος, ἡ ὁποία ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀστυφυλάκων, ὑπῆρξεν ἀρίστη καὶ ἀφῆκε τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων μεταξὺ τῶν ἀθλητικῶν παραγόντων καὶ τοῦ φιλάθλου Κοινοῦ.

***

ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΔΩΡΕΑΙ

Ὑπὸ τοῦ κ. Σπυρ. Πολιτοπούλου καὶ εἰς μνήμην Ἰωάννου Τσαούση κατετέθησαν εἰς Κλάδον Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀστυνομίας Πόλεων δραχμαὶ 200.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΧΑΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Πολιτικοὶ θεσμοὶ τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Χρήστου Σγουρίτσα 145

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Γενικὲς ἀρχὲς Διοικήσεως (ἡγεσίας) καὶ ἐφαρμογὴ τούτων, ὑπὸ κ. Νικ. Ἀρχιμανδρίτου (συνέχεια) 154

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Τὸ Δ΄ Διεθνὲς Συνέδριον Ἐγκληματολογίας, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ποινικῶν καὶ Σωφρονιστικῶν ὑποθέσεων Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. Ἰωάννου Βεργοπούλου... 157

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Τινὰ περὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ ἔγκλημα (ἄρθρα 45—49 Π.Κ.), ὑπὸ τοῦ Ὑπαστυνόμου Α΄ κ. Δημ. Ντζιώρα (συνέχεια καὶ τέλος) 164

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἀπεργιακαὶ ἐκδηλώσεις καὶ συνέπειαι τούτων, ὑπὸ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α΄ κ. Ἀθανασίου Στρατῆ 171

ΞΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Στραγγαλισμὸς Ἕλληνος στὴν Ἀλεξάνδρεια —Ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις τῶν δραστῶν, ὑπὸ τοῦ τ. Ἀνθυπαστυνόμου κ. Γεωργ. Δουκάκη (συνέχεια)..... 175

Δολοφονία καὶ τεμαχισμὸς γυναικὸς —Ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις τοῦ δράστου, ἀπὸ τὸ Ἀμερικανικὸν περιοδικὸν «Reader's Digest», κατὰ μετάφρασιν Ἀστυφύλακος κ. Ἀναστασίου Βογιατζῆ 179

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἱστορικοὶ περίπατοι στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α΄ κ. Ἰωάννου Ράϊκου (συνέχεια) 183

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τὸ γυμνὸ μοντέλο, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Β΄ κ. Χαρ. Σταμάτη (συνέχεια) 186

ΚΛΑΔΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Ἀπολογισμὸς μηνὸς Ἰανουαρίου 1962 καὶ κινήσεως ἀσθενῶν ἔτους 1961..... 188

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΜΕΣΟΥ ΔΡΑΣΕΩΣ

Ἀπόδοσις ἀσυρματοφόρων ὀχημάτων Ἀστυνομίας Πόλεων κατὰ τὸ ἔτος 1961... 190

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ 191

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ Κεραμεικοῦ 40 - Ἀθῆναι (Τηλ. 522.512)

Κάθε Σάββατο

Ὥρα 12.30′ - 1 μ.μ.

Παρακολουθῆτε τὴν Ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.